De
CONGREGATIONIBVS
CLERICORVM IN COMMVNI VIVENTIVM.

VT THEATINORVM, SOCIETATIS IESV, *BARNABITARVM*, *SOMASCHAE, ORATORII, DOctrinæ Christianæ, & aliorum.*

LIBER SINGVLARIS.

AVBERTVS MIRÆVS BRVXELLENSIS, DECANVS ANTVERPIensis publicabat.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Sumptibus BERNARDI GVALTHERI.
Anno M.DC.XXXII.

Illuſtriſſimo Domino,

D. NICOLAO ALBERTO

GNIEVVOSZ DE OLEXOVV,

SERENISSIMI REGIS POLONIÆ

LEGATO

AD REGEM CHRISTIANISSIMVM,

ET AD SERENISSIMAM

ISABELLAM CLARAM EVGENIAM

HISP. INFANTEM,

ABBATI COPRIVICIENSI &c.

OEnobiticæ ſeu communis vitæ ratio quantum boni Eccleſiæ & Reipublicæ vniuerſæ, quantum commodi ſingulis adferre ſoleat, nemo eſt qui neſciat. In primo naſcentis Eccleſiæ exordio, APOSTOLI eorumque aſſeclæ id agnouerunt; vt in eorundem Actis cap. 4 Lucas commemorat: *Multitudinis credentium*

erat cor vnum, & anima vna; neque quisquam eorum quæ poßidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. Quotquot enim possessiones agrorum aut domorum erant vendentes, adferebant pretia eorum quæ vendebant, & ponebant ante pedes Apostolorum: diuidebatur autem singulis, prout cuique opus erat.

Hæc fuit prima Christianismi in vrbe Hierosolymitana facies. Istiusmodi instituti & Alexandriæ in Ægypto princeps atque antesignanus fuit S. Marcus Euangelista: vt Cassianus libro secundo capit. 5. & Hieronymus in Marci Vita commemorant. Ex Oriente in Occidentem perfectior illa & à tumultu populari seductior viuendi formula paulatim transijt. In Italia Sanctus EVSEBIVS Vercellensis Episcopus ex Thracia (vbi pro caussa religionis exulauerat) domum redux, *primus*, vt S. Ambrosius loquitur, *in Occidente vitam monasticam cum clerica coniunxit, & quod admirabile est, in sancta Ecclesia Vercellensi eosdem monachos instituit, quos clericos, hoc est,* clericos more Monachorum in communi viuentes.

Quod

Quod ipſum præſtantiſſimum vitæ genus S. AVGVSTINVS in Africam poſtea tranſuexit. De Auguſtino iubet ipſum Poſſidium, eius diſcipulum & vitæ ſcriptorem, audire loquentem: *Factus presbyter monaſterium intra Eccleſiam mox inſtituit, & cum Dei ſeruis viuere cœpit ſecundum modum & regulam ſub ſanctis Apoſtolis conſtitutam; maximè vt nemo quidquam in illa ſocietate proprium haberet, ſed eis eſſent omnia communia.* Monaſterium, in quā, non Monachorū, ſed clericorū in cōmuni, inſtar monachorū viuentium, inſtituit. Quod quidem ex ſubſequentibus Poſſidij verbis clarè datur intelligi: *Proficiente,* inquit, *doctrina diuina, ſub Sancto & cum ſancto Auguſtino in monaſterio Deo ſeruientes Eccleſiæ Hipponenſi clerici ordinari cœperunt. Ac deinde innoteſcente & clareſcente de die in diem Eccleſiæ catholicæ prædicationis veritate, ſanctorumque ſeruorum Dei propoſito continentia & paupertate profunda, ex monaſterio, quod per illum Venerabilem virum & eſſe & creſcere cœperat, magno deſiderio poſcere atque accipere Epiſcopos & clericos pax Eccleſiæ atque vnitas & cœpit primò, & poſtea conſecuta eſt.*

Curſu deinde temporis, vt fieri ſo-

let,collapsam Clericorum seu Canonicorum (quos olim in communi vixisse,nemo antiquitatis Ecclesiasticæ peritus ignorat)disciplinamPatres concilij AQVISGRANENSIS, Ludouici
816 Pij Imp. hortatu, anno salutis octingentesimo sexto decimo, instaurarūt; Formá institutionis Canonicorum & Sanctimonialium canonicè viuentiū conscriptâ &publicatâ.Quas quidem Canonicorum & Canonicarum virginum vitæ Regulas, à Iacobo Sirmondo Soc.Iesu Theologo, ad fidem veterum codicum manuscriptorum collatas & castigatas, atque in secundum volumen Conciliorum Galliæ relatas, à paucissimis nostri ordinis hominibus legi miror, ne dicam indignor.

Vt ad sæcula nobis viciniora veniam,ante annosplus minus ducentos quinquaginta *Gerardus Magnus*, Fratrum seuClericorum vitæ communis conditor,floruit;qui quidem celeberrimas olim scholas per Germaniam inferiorem habuerunt, quosque Petrus

ſtrus Ribadeneira, in vita S. Ignatij Loiolæ, illo nomine laudat ac commendat. Superiore ſæculo *Ioannes Petrus Carafa*, Pontifex Maximus Pauli IV. nomine poſtea clarus, Theatinos, *Bartholomæus Ferrarius* Barnabitas, *S. Ignatius Loiola* Societatem Ieſu, *Hieronymus AEmilianus* Somaſchenſes, *S. Philippus Nerius* Presbyteros Oratorij in Italia, *S. Carolus Borromæus* Oblatos S. Ambroſij *Camillus Lelius* S. Philippi Nerij diſcipulus, Clericos Regulares Miniſtrantes infirmis, *Ioannes Auguſtinus Adornus* Clericos regulares Minores, *Cæſar Buſius* Clericos Doctrinæ Chriſtianæ, & noſtra demum ætate *Petrus Berulius* Presbyteros Oratorij Domini Ieſu in Gallia viciniſque prouincijs, inſtituerunt.

Harum omnium piarum Congregationum initia atque incrementa, ILLVSTRISSIME DOMINE, cum vnum in corpus collegiſſem, & liber ſub typis Colonienſibus caleret, eo ipſo tempore quo IlluſtriſſimaDominatio veſtra legationem illuſtrem,

 nomi-

nomine Sereniſſimi Sigiſmundi Regis Poloniæ, ad Regem Chriſtianiſſimum Ludouicum XIII. & ad Sereniſſimam Iſabellam Claram Eugeniam Hiſpaniarum Infantem feliciter obibat; non alius mihi patronus quærendus fuit, quam is qui iſtiuſmodi piis ſacriſque inſtitutionibus carperetur ac delectaretur. Et verò ſæpè mihi in mentem venit illius ſermonis, quem de rebus iſtis vna Antuerpiæ non ſemel habuimus: quo nomine plurimùm mihi gratulor, quod alterum ſcilicet HOSIVM Poloniæ quã vtiliſsimum ac glorioſiſsimum, vt ominor, futurum coram noſſe, & quæ ſingularis Veſtra humanitas fuit, familiariter vti, magno meo bono ac commodo, datum fuerit. Plura non addo, ne gratiam captare videar, & ne modeſtiæ Veſtræ, quam omnes admirantur ac ſuſpiciunt, ſim moleſtus. Vno verbo liceat ſororis meæ filium, *Aubertum Ædium Miræum*, Canonicum Antuerpienſem, quem Illuſtriſsima Domi-

Dominatio Vestra ad se in Galliam euocare,& Eleemosynarij sui munere in ista legatione honorare dignata fuit, de meliore nota commendare; Deumque precari, vt honorum incrementis eamdem augeat, atque in vniuersæ Ecclesiæ ac Reipublicæ Christianæ,atque in primis Regni Polonici bonum diutissimè sospitet. Antuerpiæ ipsis Cal.Ian.M. DC.XXXII.

Illustrissimæ Dominationis Vestræ studiosissimus

AVBERTVS MIRÆVS.

INDEX CAPITVM.

CAP.

Episco-

FINIS.

APPROBATIO.

Liber, cui titulus est: De Congregationibus Clericorum in Communi viuentium &c. Authore AVBERTO MIRÆO Decano Antuerpiensi, vtiliter & sine offensione typis euulgari poterit. Coloniæ 3. Decemb. 1631.

Henricus Francken Sierstorffius SS. Th. D. Gymnasii Laurentiani Regens, librorum Censor.

De
CONGREGATIONIBVS CLERICORVM IN COMMVNI viuentium.

CAPVT I.

CONGREGATIO FRATRVM SEV CLERIcorum vitæ communis, à Gerardo Magno Dauentriensi, Canonico Vltraiectensi & Aquisgranensi, circa annum 1376. instituta.

ERARDVS MAGNVS, Dauentriæ ad Isalam fl. in Germania inferiore natus, Fratrum seu Clericorũ vitæ cõmunis auctor atque institutor, anno salutis millesimo trecẽtesimo octogesimo quarto in Domino obdormiuit: cuius vitam Thomas Kempensis copiosè descripsit. Fuerat is olim Vltraiectensis & Aquisgranensis Canonicus: quibus dignitatibus, quamquam opimis, cum maxima patrimonij parto, postmo- 1384

dum sponte relictis, totum se Deo proximorumque saluti procurandæ tradidit. De eo sic Christianus Massæus in suo Chronico:

Gerardus, cum esset Parisijs doctissimus, relictâ Sarbonâ, Dauentriam rediit, vnde erat oriũdus. Fratres illic instituit qui scholas tenerent & non tantùm litteras, sed mores quoque discipulos suos, & benè viuere edocerent. Viuunt autem in communi, secundum instituta primitiuæ Ecclesiæ, sine proprio, sine mendicitate, diœcesanis suis simpliciter subditi. Quò autem tunc sincerius sese gesserunt, eò violentiùs antiquus hostis se illis opposuit. Suscitauit illis detractores multos: quorum vnus in Concilio Constantiæ celebrato ausus est dicere, eos esse ex illis, quos dudum Romani Pontifices, Bonifacius, Clemens & Ioannes exterminauerant. Cui calumniæ viriliter restitit Ioannes Gerson, Cancellarius Parisiensis: tunc in ipso Cõcilio præsens, eoque perpulit hominem, vt ipse cum libello famoso, quem senatui legerat, igni adiudicaretur. Tunc fratres qui ad erant aduoluti iudicũ pedibus, precabantur veniam reo, vt liber tantùm incenderetur, non auctor. Annuitur precibus supplicantium, & incenso volumine iussus est auctor exire prouincia, nec ampliùs innocentes infamare. Pro quibus in eodem Concilio præfatus Gerson pulcherrimum tractatum edidit, ostendens eos non minùs esse religiosos aliis qui religionis nomine nuncupantur. Quos dictum Concilium, præsidente

dente Martino Quinto, plurimum corroborauit, modumque viuendi comprobans, hortabatur viriliter agere, scholas erigere, ad pietatem discipulos instituere, quibus Ecclesia Dei fulciretur, quibusq; vel maximè tūc indigebat. Vidi ego ante annos multos, præter dictum volumen Gersonis in Buscoducis, etiam apud Bruxellam multas Eugenij VI. & Pij II. litteras, perpulchra *priuilegia ipsis Fratribus indulta continentes.* Hactenus Masſæus.

Alibi tamen legi, istud Fratrum in communi, sub regula S. Augustini, viuentium institutum, anno 1367. à Gregorio XI. Pont. Max. fuisse adprobatum. Id disertè in proœmio Officij Ecclesiastici Eremitarum Augustinianorum, Venetijs, Louanij & alibi excusi, vbi Ordines vniuersi sub D. Augustini signis militantes recensentur his verbis exprimitur: *Ordo vitæ communis à Gerardo Teutonico institutus, & à Gregorio XI approbatus. ann 1376. sub regula Sancti Augustini.* Cuius rei (si tamen vera) miror nullam apud Masſæum, huius instituti sodalem, nec apud Thomam Kempensem, fieri mentionem.

Ceterum Fratres seu Clerici vitæ communis, in Germania nostra inferiore primi litteras humaniores excitarunt, & plurima olim eaque celeberrima (vt hodie Patres Soc. Iesu) per Galliam Belgicam, Germa-

niamque gymnasia habuere; in his *Dauentriense, Suollense, Drusoburgense, Vltraiectense, Groningense* & *Gaudanum* apud Batauos & Frisios,, *Machiniense, Bruxellense* & *Siluiducēse* in Brabantia; *Gandense, Gerardi montense* & *Vuinnoci-bergense* in Flandria; *Nouiomagense* in Geldria; *Embricense* & *Vesaliense* apud Cliuios; *Leodicense* item, *Cameracense, Coloniense*, aliaque alibi. Hodie, præter Coloniēse, Vesaliense, & alia aliquot Fratrum domicilia, cetera ferè temporum iniquitate desierunt, aut alijs religiosis hominibus sunt attributa, aut in Seminariorum seu collegiorum vsum conuersa.

Fuêre autem inter Fratres plurimi cùm vitę sanctitate, tum doctrina illustres: quorum res gestas Thomas Kēpensis, ipsorum discipulus, ad posteros trāsmisit. Inter eos, qui scriptis sibi famam pepererunt, *Gerardus Sutphanius*, scriptor asceticus, *Gabriel Biel*, Theologus Tubingensis, *Christianus Masseus*, Chronographus, & *Georgius Macropedius*, Comœdus ac Philologus, eminent. Ex ipsorum verò scholis plurimi libris editis clari, & dignitatibus illustres viri, vt ex Dauentriensi *Thomas Kempensis, Alexander Hegius, Des. Erasmus Roterodamus*, & *Ioannes Murmillius*; Ex Embricensi *Matthias & Tilmannus Bredenbachij*; ex Nouiomagensi *Petrus Canisius*, & *Busæi* fratres ex Mechliniēsi

Matthias

Matthias Houius, Archiepiſcopus Mechliniensis, ex Vltraiectenſi *Cornelius Valerius, Henrius Cuquius*, Epiſcopus Ruremondenſis, *Franciſcus Haraus* & *Henricus Sedulius*; ex Bruxellenſi *Ioannes Miraus*, Epiſcopus Antuerpienſis; ex Vuinnoci-bergenſi *Ioannes Deſpauterius*; ex Silui-ducenſi *Ioannes Nemius, Simon Verepaus*, *Chriſtophorus Vladeraccus* (quorum poſtrem; & Fratribus in ecudienda iuuentute auxilio fuere) alijque prodierunt.

Ceterùm Gerardo Magno & Fratrum vitæ communis familiæ, ab ipſo inſtitutæ, originē ac progreſſum ſuū debet Capitulū ſeu Congregatio WINDESIMENSIS, quæ eſt Canonicorū Regularium, hodieq; per Germaniam noſtrā inferiorem ac ſuperiorem celebris: vt Thomas Kempenſis in vita eiuſdem Gerardi his verbis teſtatur:

Habuit Gerardus propoſitum ædificandi monaſterium clericorum Ordinis Canonicorum regularium, volens quoſdam de idoneis clericis ſibi adhærentibus, ad religionis habitum promouere: vt alijs deuotis eſſent in exemplum, & aduentantibus aliunde clericis vel laicis bona conſeruationis iter oſtenderent.

Ad hunc ordinem regularium inſtituendum, præcipio inductus fuit, propter ſingularem reuerētiam & amorem venerabilis domini Ioannis Ruſbrouc, primi Prioris Viridis Vallis, & aliorum

ibidem religiosè conuersantium probatissimorum fratrum, in ordine regulari, quos dudum personaliter in Brabantia visitauerat: à quibus magnam ædificationis formam, ob multam ipsorum humilitatem & simplicis habitus deferentiam, traxit & annotauit. Cùm igitur pro loco religioni apto, & monasterio fundando diligenter instaret, mortalitate præuentus non potuit perficere, quod optauit; sed Deo intentum voluntatis suæ pro operis effectu obtulit, ac totum desiderium monasticæ constructionis, carissimis discipulis suis, ab eo conuersis, perficiendum commisit hortans, ne tantum bonum ipso defuncto sopiretur, sed pro honore Dei ampliando, omnes pariter consilium præstarent, & iuuamen. Ex his fuerunt, qui monasterium in VVindeshem, & domum S. Agnetis in monte prope Suollas, primitus, Deo iuuante, fundauerunt.

Ceterùm quibus potissimum auctoribus, ex isto Fratrum seu vitæ communis clericorum cœtu, Congregatio Windeshemensis primùm cœperit, adoleuerit, atque ad summam vitę perfectionem perueuenerit, accurate describit Arnoldus Buschius, in suo libro de origine virisque illustribus Capituli seu Congregationis windeshemensis, Antuerpiæ annis superioribus edito.

(∴)

CAPVT

CAPVT II.

CONGREGATIO CLERICORVM *regularium, qui post Theatini sunt nuncupati, à Ioanne Petro Carafa, tunc Episcopo Theatino, pòst Paulo IV. Pontifice Maximo, instituta, per Clementem VII. Papam anno 1524. confirmatum.*

CLEMENS Papa VII. venerabili fratri IOANNI PETRO, Episcopo Theatino, & dilecto filio CAIETANO, presbytero Vicentino, ac eorum socijs, & successoribus. Exponi nobis nuper fecistis, quod vos, & nonnulli alij eiusdem propositi, socij vestri, diuina, vt creditur, inspiratione ducti, cupientes cum maiori animi quiete, Deo seruire, & illi magis pio desiderio adhærere posse, tria substantialia religiosæ vitæ, paupertatis scilicet, castitatis, & obedientiæ vota emittere, & sub solito ac communi habitu clericali in vnum habitantes, & in communi viuentes, ac Deo humiliter; & deuotè, quantum ipse dederit, seruientes, sub nostra, & Apostolicæ sedis humili & immediata subiectione, & speciali protectione, clericalem vitam ducere decreuistis, supplicarique nobis fecistis, vt de nostræ, atque huius S. Sedis Apostolicæ plenitudine potestatis, solitaq; cle-

mentia, in præmiſſis benignè annuentes, de eis, quæ ad huius vitæ propoſitum conducere, aut quomodolibet expedire videtur, vobis ſocijs, ſucceſſoribuſque veſtris prouidere dignaremur.

Nos, qui omnium Chriſti fidelium pijs, & honeſtis deſiderijs libenter annuimus, veſtrum in hac parte laudabile deſideriũ, plurimum in Domino commendantes, veſtriſque huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis, & cuilibet veſtrum, vt quandocunq; viſum fuerit, poſſitis tria ſubſtãtialia religioſæ vitæ vt petitis, paupertatis, caſtitatis, & obedientiæ vota publicè emittere & in manibus cuiuſcunque presbyteri ſecularis, vel cuiuſuis ordinis regularis, ſolẽniter profiteri, ac ſub ſolito & communi habitu clericali, ſubque nomine & nuncupatione *Clericorum regularium*, in communi ac de communi viuẽtes, in locis religioſis, aut ſæcularibus, prout vobis ab illis, quorũ loca ipſa fuerint, conceſſum fuerit, ſeu expedire videbitur, ſub noſtra & S. huius Sedis Apoſtolicæ immediata ſubiectione & ſpeciali protectione, in vnum habitare.

Atque ex vobis, inter vos ſingulis annis Superiorem eligere, *Præpoſitum* nuncupandum, qui vſque ad triennium, & nos vltra confirmari poſſit.

Alioſque quoſcunq; ſeculares clericos,

qua-

quauis dignitate fulgentes, seu Laicos, qui, Deo inspirante, ad huiusmodi vitæ propositæ, & communem viuendi modum sese conferre voluerint, recipere, & post annuā probationem, ad talem trium votorū professionem in manibus Superioris, seu Præpositi emittendam, & ad huiusmodi communem viuendi modum admittere.

Nec nō statuta quæcunq; ordinationes & constitutiones de omnibus & singulis, quæ ad huiusmodi vitæ propositū conducere, moresq; & institutum honestæ & deuotè clericaliter viuendi concernere videbuntur, de Missis præcipuè, & alijs diuinis officijs, seu horis canonicis, prout vobis melius videbitur, celebrandis, & recitādis, licita tamen & honesta, rationabilia, & bonis moribus & sacris canonibus nō cōtraria, facere, edere, & pro tēpore facta, edita corrigere, reformare, vel in parte, vel in totum immutare, ac de nouo alia, prout vobis expedire videbitur, instituere, & ordinare, ac iuxta illa viuere. Quæ postquam à vobis condita, edita, reformata, instituta, aut immutata, & ordinata, ac nobis, seu successoribus nostris exhibita fuerint Apostolica auctoritate approbata, & confirmata sint, & esse censeantur.

Et vt omnibus, & singulis priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, indulgentijs, facul-

facultatibus,libertatib⁹, auctoritatib⁹, indultis,fauorib⁹ concessionibus & gratijs, Spiritualibus & tēp ralibus, quibus potiuntur,&gaudent,ac in futurum potientur & gaudebunt. *Canonici regulares Lateranensis Congregationis*; personæ & loca eorum, vos, personæ, & loca vestra, vti, potiri, & gaudere possitis. Quorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis,& de verbo ad verbum insertis haberi volumus, ita vt litteræ Apostolicæ super eisdem priuilegijs,exemptionibus, immunitatibus, concessionibus, & gratijs, eisdem concessis, vel pro tempore concedendis, mutatis duntaxat nominibus, cognominibus, & inuocationibus & diebus, ad libitum vestrum expediri possint, perinde ac si illa omnia & singula, non solùm per clausulas generales, sed per eorum tenorum de verbo ad verbum expressionem & insertionē, fuissent vobis per has nostras litteras, sub hac ipsa die, expressè & specialiter concessa, tenore præsentium, ex certa nostra scientia, & ex Apostolicæ plenitudine potestatis vobis ac socijs, & successoribus vestris,in perpetuum concedimus pariter, & indulgemus,& ad præmissa omnia, & singula quibuscunque impedimentis, & contradictionibus amotis, liberam plenamq; auctoritatem, & facultatem elargimur.

Non

Non obstantibus nomine, dignitate, & officio Episcopali, quæ IOANNI PETRO s. prædicto per alias nostras litteras reseruauimus, Apostolicisque aut alijs generalibus, aut specialibus constitutionibus, ordinationibus, etiam iuramento, aut alia quauis firmitate roboratis, etiam si quæ specialiter, seu de verbo ad verbum exprimenda essent, quæ pro expressis haberi, & quibus, quo ad effectum præsentium duntaxat specialiter, & expressè derogamus, alijsque contrarijs non obstantibus quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 24. Iunij 1524. Pontificatus nostri anno primo. 1524.

NOTATIO.

Ioannes Petrus Carafa anno 1476. nobilissimo genere natus, primum aulæ Pontificiæ Cubicularius, post Theatinus in regno Neapolitano Episcopus, ac demum Paulus IV. Pontifex Maximus, anno 1560. decessit. Is Theatinus Episcopus tum esset, cum Caietano Thieneo, Bonifacio à Colle, & Paulo Consiliario Ordinem Clericorum regularium 1524. instituit. Horum quattuor Vitas Antonius Caracciolus, eiusdem Congregationis regularis, scripsit, & Coloniæ anno 1612. publicauit.

CA-

CAPVT III.

CONGREGATIO CLERICORVM *regularium, qui postea S. Pauli cognomentum induerunt, & vulgò Barnabitæ dicuntur, à Bartholomæo Ferrario, eiusque socijs in vrbe Mediolanensi instituta, per Clementem VII. Anno 1533. confirmatur.*

CLEMENS Papa VII. dilectis filijs BARTHOLOMÆO FERRARIO, & ANTONIO MARIÆ ZACHARIÆ, presbyteris, Mediolanensi & Cremonensi. Vota, per quæ vos, in humilitatis Spiritu, perennis vitæ præmijs digniores effici, vestræque & aliorum animarum saluti consulere possitis, libenter ad exauditionis gratiã admittimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis.

Exponi siquidem nobis fecistis, quòd, vos, cũ tribus alijs vestræ voluntatis socijs, vt liberius diuinis beneplacitis insistere, & quæ Dei sunt perquirere possitis, cupitis professionem trium votorum substantialium Religionis, in manibus venerabilis fratris Archiepiscopi Mediolanensis, seu eius in spiritualibus vicarij generalis, emittere, & insimul in aliquo loco ciuitatis seu Diœcesis Mediolanensis, per vos elig do, morari, & permanere. Quare nobis fecistis humiliter supplicari, vt piæ vestræ intentioni hu-

ni huiusmodi paternè annuere, de benignitate Apostolica, dignaremur.

Nos huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis & vestrũ singulis, vt professionem ipsam in eiusmodi Archiepiscopi seu Vicarij, qui verò de cætero ad vos conuerti voluerint, in alterius vestrum, seu Præpositi vestræ Congregationis, pro tempore existentis, manibus professionem trium votorum eorumdem emittere, & insimul sub obediẽtia tamen Ordinarij loci, in ipso loco per vos eligendo, cohabitare, ac in communi viuere.

Nec non pro vestro, & rerum vestrarum salubri statu & directione, quæcunque statuta, & ordinationes, rationabilia & honesta, ac sacris canonibus non contraria condere, & facere, illaque, vt vobis pro temporum qualitate expedire videbitur, mutare, & in totum tollere, aliaq; illorum loco de nouo facere, liberè & licitè valeatis.

Apostolicis ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, cæterisque contrarijs nequaquã obstantibus; Apostolica auctoritate, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus; eisdẽ præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Datum Bononiæ, sub annulo Piscatoris, die

die 18. Februarij, 1533. Pontificatus nostri anno decimo.

CAPVT IV.

CONGREGATIO SVPRADICTA *Clericorum regularium à Clemente VII. approbata per Paulum III. titulo S. Pauli donatur & varijs priuilegijs augetur. anno 1535.*

PAVLVS Episcopus, seruus seruorum Dei, dilectis filijs ANTONIO MARIÆ DE ZACHARIIS, & BARTHOLOMÆO DE FERRARIIS presbyteris, Cremonensi & Mediolanensi, salutem & Apostolicam benedictionem:

Dudum felicis recordationis CLEMENTI Papæ septimo, prædecessori nostro, pro parte vestra expositum, quòd vos cum tribus alijs vestræ voluntatis socijs, vt liberius diuinis beneplacitis insistere, & quæ Dei erant perquirere possetis, cupiebatis professionem trium votorum substantialium Religionis in manibus tunc Archiepiscopi Mediolanensis, seu eius tunc Vicarij in Spiritualibus generalis, emittere, & insimul in aliquo loco ciuitatis, seu diœcesis Mediolanensis, per vos eligendo, morari ac remanere, idem prædecessor vestris in ea parte supplicationibus inclinatus, vobis & vestrum singulis, vt professionem ipsam in eiusdem Archiepiscopi seu Vicarij, qui verò

verò ad vos de cætero conuerti vellent, in alterius vestrum, seu Præpositi vestræ Congregationis pro tempore existentis; manibus professionem trium votorum eorumdem emittere, ac insimul, sub obedientia tamen Ordinarij loci, in ipso loco per vos eligendo cohabitare, & in communi viuere, nec non pro vestro, & rerũ vestrarũ salubri statu ac directione, quæcunq; statuta & ordinationes, rationabilia & honesta; ac sacris canonibus non contraria condere & facere, illaque, vt vobis pro temporũ qualitate expedire videretur; mutare, & in totum tollere, aliaque, illorum loco de nouo facere, liberè & licitè valeretis, concessit, & indulsit; prout in eiusdẽ prædecessoris litteris desuper, in forma Breuis confectis, quas perpetuis futuris temporibus valere voluit, plenius continetur.

Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecistis, vos & nonnulli alij eiusdem voluntatis socij vestri, qui professionem aliquam nondum emisistis, diuina, vt creditur, inspiratione ducti cupientes, cum maiori animi quiete Deo seruire, & illi magis adhærere posse, tria substantialia religiosæ vitæ, paupertatis scilicet, & castitatis, & obedientiæ vota emittere, & sub solito & cõmuni habitu clericali in vnum habitantes, & in cõmuni ac de cõmuni viuentes, necnon Deo

B humi-

humiliter & deuotè, quantum ipse dederit, seruientes, sub nostra & Apostolicæ sedis humili & immediata subiectione, & speciali protectione, clericalem vitam ducere, ac prædicationi verbi Dei, audientiæ confessionum, & administrationi Sacramentorũ, sacræq; Theologiæ, & sacrorum canonum studijs, ad vestrarum & aliorum Christi fidelium animarum profectum, vacare, decreueritis, nobis humiliter supplicari fecistis, vt vobis in præmissis benignè annuere, ac oportunè prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui omnium Christi fideliũ pijs & honestis desiderijs libenter annuimus, vestrũ in hac parte laudabile desiderium plurimum in Domino commendantes, vestrisque huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis & cuilibet vestrum, vt quãdocumque vobis visum fuerit, possitis tria substantialia religiosæ vitæ, vt petitis, paupertatis, castitatis & obediẽtiæ vota, publicè emittere, in manibus cuiuscunque presbyteri secularis, vel cuiusuis ordinis regularis solemniter profiteri.

Ac sub solito & communi habitu clericali, subque nomine & nuncupatione *Clericorum regularium*, in communi ac de communi viuentes, in locis religiosis aut secularibus, prout vobis ab illis, quorũ loca ipsa

ea ipsa fuerint, concessum fuerit, seu expedire videbitur, sub nostra & huius S. Sedis Apostolicæ immediata subiectione, & speciali protectione, ad quinquennium dumtaxat, in vnum habitare.

Atque ex vobis, & inter vos singulis annis Superiorem, Præpositum nuncupandum, qui vsque ad *triennium*, & non vltra, confirmari possit, eligere.

Ac alios quoscunque seculares clericos, quauis dignitate fulgentes, Episcopo tamē inferiores, ac etiam laicos, qui Deo aspirante ad huiusmodi vitæ frugem, & communem viuendi modum sese conferre voluerint, recipere, & post annuam probationem, ad talem trium votorum professionem, in manibus ipsius Superioris emittendam, & ad huiusmodi communem viuendi modum admittere.

Ac horas canonicas diurnas, pariter & nocturnas, nec non Missas, & alia diuina officia, simul & diuisim, secundum vsum & morem Romanæ Ecclesiæ, etiam iuxta Breuiarium nouiter compilatum, ita tamen, quod cùm publicè ea recitaueritis, vos inuicem conformetis, in ecclesia dicere & recitare.

Nec non quibuscunque fidelibus verè pœnitentibus & confessis, ad vestrā ecclesiam pro tempore accedentibus, quocunq;

anni tempore, prærerquã in festo Paschatis, Resurrectionis Dominicę, Eucharistię, & alia ecclesiastica Sacraměta ministrare, liberè & licitè valeatis, & ad alium vsum super huiusmodi Horis, Missis, & officijs dicendis obseruãdum minimè teneamini, nec ad id ã quoquã inuiti cõpelli valeatis.

Necnon vt dictus Superior vester pro tempore existens, Clerici & socij vestri, qui infirmitate grauati, aut circa infirmorum, in domibus vestris moratium, curationem adeò impediti fuerint, vt congruum eis tẽpus, ad diuinorum officiorum recitationẽ, non supersit; vt infirmitate, aut circa infirmos occupatione huiusmodi durante, certum psalmorum, per ipsum Superiorem eis assignandorũ, numerum, non minus septẽ, aut sex, cum diuisione, & Orationem Dominicam septies, ac symbolum Apostolorũ bis, grauiter autem ægrotantibus Orationẽ Dominicam semel, & Salutationem Angelicam septies, in die recitando, septẽ Horis canonicis, & toto diuino officio satisfecisse censeantur, & eum quibusuis Clericis, & socijs vestris, super præuentione, vel postpositione temporis recitationis Horarum canonicarum, aliqua subsistente caussa legitima, dispensare.

Quodque tempore ieiunij, etiã de præcepto, & iam tempore Quadragesimæ, cũ

his

his qui indiguerint, quorum cõſcientiæ acquieſcant, vt collationem etiam cum pane facere poſſint, & valeant, auctoritate noſtra diſpenſare.

Ac quod vos inter vos mutuas, ſeu etiã alij ſacerdotes, ſeculares vel regulares, à vobis, de Superiorum veſtrorum licentia, ad hoc pro tempore eligendi, veſtras, ac vos dum illi confeſſores veſtri fuerint, eorum confeſſiones audientes in abſolutionibus, congrua tamen ſatisfactione præmiſſa faciendis, ſic inter vos faciendis, hac forma vti poſſitis, & illi poſſint, videlicet poſt *Miſereatur* &c. & *Indulgentiam* &c. *Dominus noſter Ieſus Chriſtus te abſoluat, & ego auctoritate ipſius, & Beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli mihi commiſſa, abſoluo te ab omni vinculo excommunicationis, maioris vel minoris, ſuſpenſionis & interdicti, præterquam Apoſtolica auctoritate latæ vel lati, necnon ab omni irregularitate, præterquam occaſione homicidij, aut ex cauſſa à beneficijs eccleſiaſticis quocumque modo dependente, & reſtituo te Sanctis Sacramentis Eccleſiæ, vnioniq; & participationi fidelium, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen. Iterum auctoritate Apoſtolica &c.*

Vobiſq; inſuper, qui ſpeciali deuotionis affectu, ducti, erga doctorem gentiũ PAVLVM, eccleſiam, ſub eius nomine, etiã Apoſtolica auctoritate inſignitã habere cupi-

tis, vt primum templum, quod construi feceritis, quod tamen sine alicuius præiudicio vos facere volumus, sub ipsius *Pauli* nomine ac inuocatione habere liceat, & denominare, ac de alijs denominari & appellari mandamus.

Nec non vt omnibus & singulis priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, indulgẽtijs, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, indultis, fauoribus, concessionibus & gratijs, spiritualibus & tẽporalibus, quibus potiũtur & gaudent, ac in futurum potientur & gaudebunt Canonici regulares Congregationis Lateranensis, ac personæ, & loca eorum, quorum tenores præsentibus pro sufficiẽter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, ita vt litteræ Apostolicæ super eisdem priuilegijs exemptionibus, immunitatibus, concessionibus, & gratijs eisdem concessis, vel pro tempore concedendis, mutatis dũtaxat nominibus, cognominibus, inuocationibus, & diebus ad libitum vestrũ expediri possint, perinde ac si omnia illa & singula, nõ solùm per clausulas generales, sed per eorum tenorem de verbo ad verbum, expressionem & insertionem fuissent, vos, personæ, & loca vestra, vti, potiri, & gaudere possitis, vobis per has nostras illas, tenore præsentium, ex certa scientia, ac de Apo-

stolicæ

stolicæ potestatis plenitudine, cõcedimus pariter & indulgemus.

Non obstantibus præmissis & Apostolicis, ac in prouincialibus & synodalibus Cõcilijs editis; generalibus vel specialibus, constitutionibus & ordinationibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis; etiã si qua specialiter, seu de verbo ad verbum exprimenda essent, quæ pro expressis haberi, & quibus quo ad effectum præsentium dumtaxat, specialiter & expresſè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Marcum, anno millesimo quingentesimo trigesimo quinto, VIII. Kalend. Augusti, Pontificatus nostri anno primo. 1535.

CAPVT V.

MONASTERIA SEV COLLEGIA Barnabitarum, siue Clericorum regularium S. Pauli.

Nouariense.	*Nouara.*
Mediolanense.	*Milano.*
Papiensę seu Ticinense,	*Pauia.*
Monzense.	*Monzana.*
Cremonense,	*Cremona.*
Montuense.	*Montu.*
Casalense.	*Casale di Monferate.*
Landense.	*Lodi.*

Casalense maius. *Casal maggiore.*
Taurinense. *Turino.*
Arbiense. *Arbi.*
Anessiacense in Sabaudia cum collegio litterario. *Anessy.*
Tononiensis domus probationis, *Tononen Sauoye.*
Tortonense. *Tortona.*
Aquense. *Aiqui.*
Vigleuanense. *Vigeuani.*
Genuense. *Genoua.*
Bononiense. *Bologna.*
Pisanum. *Pisa.*
S.Seuerini. *San Seuerino.*
Fuligniense. *Foligno.*
Perusinum. *Perugia.*
Spoletinum. *Spoleti.*
Aquilense. *Aquila.*
Zagarolense. *Zagarolo.*
Neapolitanum. *Napoli.*
Romanum S.Caroli *S. Carlo de Catinari.*
Romanū S.Pauli. *S. Paolo di piazza Colonna.*
Mont-Argisense in regno Franciæ, *Mont-Argis.*

Notet Lector, Congregationem istam Clericorum regularium, temporibus Clementis VII. Papæ, cum primum fuit exorta, possedisse ecclesiam S. Barnabæ in suburbano Mediolanensi, & inde dictos fuisse BARNABITAS.

CA-

CAPVT VI.

SOCIETAS IESV, A S. IGNATIO LOIOLA instituta, per Paulum III. confirmatur, an. 1540.

PAVLVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Regimini militantis Ecclesiæ, meritis licet imparibus, disponente Domino, præsidentes, & animarum salutem, prout ex debito pastoralis officij tenemur, sollicitis studijs exquirentes fideles quoslibet qui vota sua in id exponunt, Apostolici fauoris gratia confouemus, aliasque desuper disponimus, prout temporum & locorum qualitate pensata, id in Domino conspicimus salubriter expedire.

Nuper siquidem accepimus, quod dilecti filij *Ignatius de Loyola*, & *Petrus Faber*, ac *Iacobus Laynez*, nec non *Claudius Iayus*, & *Paschasius Broet*, ac *Franciscus Xauierre*, nec non *Alphonsus Salmeron*, & *Simon Rodericus*, ac *Ioannes Coduri*, & *Nicolaus de Bobadilla*, presbyteri Pampilonensis, Gebennensis, Seguntinensis, Toletanensis, Visensis Ebredunensis & Palentinæ, ciuitatum & Diœcesum, respectiuè, in Artibus Magistri in Vniuersitate Parisiensi graduati, & in Theologicis studijs per plures annos ex-

excitati, Spiritu Sancto (vt piè creditur) afflati, iam dudum è diuersis mundi regionibus descendentes, in vnum conuenerunt, & socij effecti, abdicatis huius sæculi illecebris, eorum vitam perpetuo Domini nostri Iesu Christi, atque nostro, & aliorum successorum nostrorum Romanorum Pōtificum seruitio dedicarunt, & iam quàm pluribus annis laudabiliter in vinea Domini se exercuerunt, Verbum Dei, præuia sufficienti licentia, publicè prædicando, fideles priuatim ad benè beateque viuendū exhortando, & ad pias meditationes excitando, hospitalibus inseruiendo, pueros & personas rudes ea, quæ ad Christianam hominis institutionem sunt necessaria, docēdo, & demum omnia caritatis officia, & quæ ad animarum consolationem faciunt, vbique terrarum, vbi peregrinati sunt, multa eum laude obeundo.

Cumque ad hanc almam Vrbem se contulerint, & in caritatis vinculo persistentes, ad perficiendam & conseruandam eorum Societatis in Christo vnionem, quandam viuendi formulam, iuxta ea, quę ad propositum sibi finem conducere vsu didicerunt, Euangelicis consilijs, & Canonicis Patrum sanctionibus conformem ediderint, factum est, vt ipsorum sociorum vitæ institutum, sub dicta formula comprehensum,

non solùm à multis probis viris, & Deum zelantibus laudetur, verùm etiam à quibusdam ita approbetur; vt illud etiam sequi velint.

Formulæ autem prædictæ Tenor sequitur, & est talis.

Quicunque in Societate nostra, quam IESV nomine insigniri cupimus, vult sub Crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, atque Romano Pontifici, eius in terris Vicario seruire, post solemne perpetuæ castitatis votum, proponat sibi in animo se partem esse Societatis, ad hoc potissimum institutæ, vt ad profectum animarum in vita & doctrina Christiana, & ad fidei propagationem, per publicas prædicationes, & verbi Dei ministerium, spiritualia exercitia, & caritatis opera, & nominatim per puerorum ac rudium in Christianismo institutionem, ac Christi fidelium in confessionibus audiendis spiritualem consolationem præcipuè intendat, curetque primò Deum, deinde huius sui instituti rationem, quæ via quædam est ad illum semper ante oculos habere, & finem hunc sibi à Deo propositum totis viribus assequi. Vnusquisque tamen, secúdum gratiam sibi à Spiritu Sancto subministratam, & vocationis suæ proprium gradum, ne quis fortè zelo, vtatur, sed non secundùm scientiam, cuius

cuius proprij cuiusque gradus iudicium & officiorum discretio, ac distributio tota sit in manu Præpositi seu Prælati per nos eligendi, vt congruus ordo seruetur in omni bene instituta Communitate necessarius.

Qui quidem Præpositus de consilio consociorum Constitutiones, ad constructionem huius Præpositi nobis finis conducentes, in concilio condendi auctoritatem habeat, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente. Concilium vero intelligatur esse in rebus quidem grauioribus ac perpetuis, maior pars totius Societatis, quæ à Præposito commodè conuocari poterit; in leuioribus autem & temporaneis, omnes illi, quos in loco, vbi Præpositus noster residebit, præsentes esse contigerit. Iubendi autem ius totum penes Præpositum erit.

Sciant omnes socij, & non solum in primis professionis suæ foribus, sed quoad vixerint quotidie animo voluant, Societatem hanc vniuersam, & singulos sub sanctissimi Domini nostri Papæ, & aliorum Romanorum Pontificum, successorum eius, fideli obedientia Deo militare. Et quamuis Euangelio doceatur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter profiteamur, omnes Christi fideles Romano Pontifici, tamquam capiti, ac Iesu Christi

Vica-

Vicario ſubeſſe, ad maiorem tamen noſtræ Societatis humilitatem, ac perfectam vniuſcuiuſque mortificationem, & voluntatum noſtrarum abnegationem, ſummopere conducere iudicauimus, ſingulos nos, vltra illud commune vinculum, ſpeciali voto aſtringi. Ita vt quicquid modernus, & alij Romani Pontifices pro tempore exiſtentes iuſſerint, ad profectum animarum & fidei propagationem pertinens, & ad quaſcunque prouincias nos mittere voluerit, ſine vlla tergiuerſatione aut excuſatione, illicò quantum in nobis fuerit, exequi teneamur, ſiue miſerit nos ad Turcas, ſiue ad quoſcunque alios infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, exiſtentes, ſiue ad quoſcunque hæreticos, ſeu ſchiſmaticos, ſeu etiam ad quoſuis fideles.

Quamobrem qui ad nos acceſſuri ſunt, & antequam huic oneri humeros ſupponant, diu multumque meditentur, an tantum pecuniæ ſpiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc, iuxta conſilium Dominicũ, poſſint conſummare, hoc eſt an Spiritus S. qui illos impellit, tantum illis gratia polliceatur, vt huius vocationis pondus, illo adiuuante, ſe laturos ſperent: & poſtquam Domino inſpirante, huic Ieſu Chriſti militiæ nomen dederint, die noctuque ſuccincti lumbos, & ad tam grandis debiti ſolutio-

ſolutionem prompti eſſe debebant.

Ne qua autem poſſit eſſe inter nos miſſionum ac prouinciarum huiuſcemodi aut ambitio, vel detractio, profiteantur ſinguli, ſe nunquam directè aut indirectè de huiuſmodi miſſionibus quidquam cum Romano Pontifice curaturos, ſed omnem hanc curam Deo, & ipſi Pontifici, tamquam eius Vicario, & Societatis Præpoſito dimiſſuros. Qui Præpoſitus, ſicut cæteri etiam profiteatur, ſe nihil de ſuimetipſius miſſione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cum dicto Pontifice eſſe curaturum.

Voueant ſinguli, ſe in omnibus quæ ad Regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, obedientes fore Societatis Præpoſito.

Ille autem iubeat ea, quæ ad conſtructionem propoſiti ſibi à Deo & à Societate finis cognouerit eſſe oportuna. In prælatione autem ſua benignitatis ac manſuetudinis, caritatiſque Chriſti, Petri Pauliq́ue formulæ ſemper ſit memor, & tàm ipſe, quàm Concilium ad normam hanc aſſiduè ſpectent. Et nominatim commendatam habeant inſtitutionem puerorum ac rudiũ in Chriſtiana doctrina decem præceptorum, atque aliorum ſimilium rudimentorum, quæcunque ſecundum circumſtantias perſonarum, locorum ac temporum illis

illis congrua videbuntur. Etenim maximè necessarium, circa prouidentiam huius rei diligenter Præpositum & Concilium inuigilare, cum & in proximis ædificium fidei sine fundamento non possit consurgere, & in nostris periculum sit, ne vt quisque erit doctior, ita prouinciam hanc, tamquam primo aspectu minus speciosam forsitan detrectare conetur, cum tamen re vera nulla sit fructuosior, vel proximis ad ædificationem, vel nostris ad caritatis & humilitatis simul officia exercenda. Subditi verò, tum propter ingentes Ordinis vtilitates, tum propter numquam satis laudatum humilitatis assiduum exercitium, Præposito, in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus, parere semper teneantur, & in illo Christum veluti præsentem agnoscant, & quantum decet venerentur.

Cùm autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse vitam ab omni auaritiæ contagione quàm remotissimam, & Euangelicæ paupertati quàm simillimam; cumq; sciamus Dominum nostrum Iesum Christum seruis suis regnum Dei solum inquirentibus necessaria ad victum & vestitum esse subministraturum; voueāt singuli & vniuersi perpetuam paupertatem de-

tem, declarantes quod non solum priuatim, sed neque etiam communiter possint pro Societatis sustentatione, aut vsu ad bona aliqua stabilia, aut ad prouentus seu introitus aliquos, ius aliquod ciuile acquirere, sed sint contenti vsum tantum rerum sibi donatarum, ad necessaria sibi comparanda, recipere.

Possint tamen habere in Vniuersitatibus Collegium seu Collegia habentia redditus, census seu possessiones, vsibus & necessarijs Studentium applicandas, retenta penes Præpositum & Societatem omnimoda gubernatione, seu superintendentia super dicta Collegia & prædictos studentes, quo ad Gubernatoris seu Gubernatorum, ac studentium electionem, ac eorumdem admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem, circa studentium instructionem, ædificationem ac correctionem, victus, vestitusque eis ministrandi modum, atque aliam omnimodam gubernationem, regimen ac curam.

Sic tamen vt neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios vsus conuertere possit, sed studentium necessitati subuenire. Qui quidem, post cognitum in spiritu & litteris eorum profectum, & post sufficientem probationem in Socie-

tatem

tatem nostram admitti possint.

Socij omnes, quicunque in sacris fuerint, quamuis beneficia ecclesiastica, aut eorum redditus non habeant, teneantur tamen singuli, priuatim ac particulariter, & non communiter ad dicendum officiũ, secundum Ecclesiæ ritum.

Hæc sunt, quæ sub priuati domini nostri PAVLI, & Sedis Apostolicæ beneplacito de nostra professione typo quodam explicare potuimus. Quod nunc fecimus, vt summatim scriptione hac informaremus, tum illos, qui nos de nostro vitæ instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos, Deo volente, imitatores vnquam habebimus huius vitæ. Quam cum multas magnasque habere annexas difficultates fuerimus experti; opportunum iudicauimus etiam statuere; Ne quis in hac Societate recipiatur, nisi diu ac diligentissimè fuerit probatus. Cumque prudens in Christo, & vel doctrina, seu vitæ Christianæ puritate apparuerit conspicuus, tunc demum admittatur ad IESV Christi militiam, qui tenuibus cœptis nostris fauere dignetur, ad Gloriam Dei Patris, cui soli sit semper decus, & honor in sæcula, Amen.

Cùm autem nil in præmissis reperiatur, quod pium non sit, aut sanctum; Nos, vt

ijdem socij, (qui nobis super hoc humillimè supplicari fecerunt) in eorum pio viuendi proposito eò promptiores existant, quò se maiori Sedis Apostolicæ gratia complecti cognouerint, ex præmissa per nos approbari viderint, præmissa omnia & singula, tamquam ad spiritualem profectũ eorumdem sociorum, & reliqui Christiani gregis oportuna Apostolica auctoritate, tenore præsentiũ, ex certa sciẽtia approbam', confirmamus & benedicimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roboramus, ipsósque socios sub nostra, & huius Sanctæ Sedis Apostolicæ protectione suscipimus; eis nihilominus concedentes, quod particulares inter eos constitutiones, quas ad Societatis huiusmodi finem, & Iesu Christi Domini nostri gloriam, ac proximi vtilitatem cõformes esse iudicauerint, condere liberè & licitè valeant.

Non obstantibus generalis Concilij, & felicis recordationis GREGORII Papæ X. prædecessoris nostri, ac quibusvis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis cæterisque contrarijs quibuscunque.

Volumus autem, quod in Societate huiusmodi vsque ad numerum sexaginta personarum, normulam viuendi huiusmodi profiteri cupientium, & non vltra admitti, & Societati præfatæ aggregari dumtaxat

taxat valeant. Nulli ergo, &cæt.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quadragesimo V. Kalend. Octobris, pontificatus nostri anno sexto. 1540.

NOTATIO.

Societatis Iesu, (quæ inter omnes Clericorum in communi viuentium Cõgregationes est amplissima, adeoque per vniuersum orbem Christianum dispersa) Historiam eleganti stilo scripsere Nicolaus Orlandinus & Franciscus Sacchinus: ad quos Lectorem remitto.

CAPVT VII.

CATALOGVS PROVINCIARVM, DOmorum, Collegiorum, Seminariorum, ac Residentiarum Societatis Iesu, ann. 1627. publicatus.

In Italia Prouinciæ sex.

PROVINCIA ROMANA.

Romæ	Domus Professa. Collegium Romanum. Domus Probationis. Collegium Pœnitentiariæ. Collegium Germanicum. Collegium Anglicanum.	*Roma.*

Roma.	Seminariũ Romanum. Collegium Grecorum. Collegium Marronitarum. Collegium Scotorum.	Romæ.

Residentia Tusculana.	*Frascati.*
Collegium Tiburtinum.	*Tiuoli.*
Collegium Lauretanum. Collegium Illyricorum.	*Loreto.*
Collegium Perusinum.	*Perugia.*
Collegium Florentinum.	*Fiorenza.*
Collegium Senense.	*Siena.*
Collegium Maceratense.	*Macerata.*
Collegium Recinetense.	*Recanati.*
Collegium Setinum.	*Sezza.*
Collegium Anconitanum.	*Ancona.*
Collegium Montis sancti.	*Monte Santo.*
Collegium Montis Palitiani.	*Mōte Pulciano.*
Collegium Firmanum.	*Fermo.*
Collegium Tifernaten.	*Cità di Castello*
Collegium Asculanum.	*Ascoli.*
Collegium Soranum.	*Sora.*
Collegium Spoletinum.	*Spoleto.*
Collegium Viterbiense.	*Viterbo,*
Collegium Interamnense.	*Terni.*
Collegium Camerinense.	*Camerino.*
Residentia Vrbeuetana.	*Oruieto.*
Residentia Ragusina.	*Ragusa.*

Residentiæ Fiastræ, & Panicalis.

Sunt in hac Prouincia Socij 810.

PRO-

PROVINCIA SICVLA OCCIDENTALIS.

Panormi.	Domus Professa Collegium Panormitanum. Dom⁹ Probationis	*Palermo.*
Collegium Montis Regalis.		*Monreale.*
Collegium Biuonense.		*Biuona.*
Collegium Drepanitanum.		*Trapani.*
Collegium Marsalense.		*Marsala.*
Collegium Caltanessettense.		*Caltanißetta.*
Collegium Saccense.		*Sciacca.*
Collegium Narense.		*Naro.*
Collegium Ennense.		*Castrogiouan-(ni.*
Collegium Termitanum.		*Termini.*

Sunt in hac Prouincia Socij 365.

PROVINCIA SICVLA ORIENTALIS.

Messanę	Domus Professa. Collegiũ Messanense. Domus Probationis.	*Meßina.*
Collegium Syracusanum.		*Siracusa.*
Collegium Catanense.		*Catania.*
Collegium Caltaieronense.		*Caltagirone.*
Collegium Mineense.		*Mineo.*
Collegium Melitense.		*Malta.*
Collegium Platiense.		*Piazza.*
Collegium Netinum.		*Noto.*

Sunt in hac Prouincia Socij 296.

PROVINCIA NEAPOLITANA.

Neapoli.	Domus Professa. Collegium Neapolitanum. Domus Probationis Collegium S. Ignatij. Collegium S. Francisci Xauerij. Collegium Sancti Iosephi.	*Neapoli.*
	Collegium Catacense.	*Catanzaro.*
	Collegium Nolanum.	*Nola.*
	Collegium Rheginum.	*Reggio.*
	Collegium Aletinum.	*Lecco.*
	Collegium Bariense.	*Bari.*
	Collegium Salernitanum.	*Salerno.*
	Collegium Cosentinum.	*Cosenza.*
	Collegium Barolitanum.	*Barletta.*
	Collegium Theatinum.	*Chieti.*
	Collegium Aquilanum.	*Aquila.*
	Collegium Beneuentanum.	*Beneuento.*
	Domus Probationis Adriensis.	*Atri.*
	Collegium Bouinense.	*Bouino.*
	Collegium Tropeense.	*Tropea.*
	Collegium Massense.	*Massa.*
	Collegium Stabiense.	*Castellamare.*
	Collegium Capuanum.	*Capua.*
	Collegium Molfettanum.	*Molfetta.*
	Collegium Amanteanum.	*Amantea.*

Colle-

Collegium Vibonense. *Monteleone.*
Collegium Tarentinum. *Taranto.*
Residentia Paulæ. *Paola.*
Sunt in hac Prouincia Socij 610.

PROVINCIA MEDIOLANENSIS.

Mediolani. { Domus Professa. Collegium Breranum. } *Milano.*

Genuæ. { Domus Professa. Collegium Genuense. Domus Probationis. } *Genoua.*

Collegium Taurinense. *Turino.*
Collegium Comense. *Como.*
Collegium Vercellense. *Vercelli.*
Collegium Montis regalis. *Mondeui.*
Collegium Cremonense. *Cremona.*
Domus Probationis Aronensis. *Arona.*
Collegium Bastiense. *Bastia.*
Collegium Niciense. *Nizza.*
Collegium Alexandrinum. *Alessandria.*
Collegium Castrinoui. *Castelnuoue.*
Collegium Nouariense. *Nouara.*
Collegium Adiacense. *Aiaccio.*
Collegium Sauonense. *Sauona.*
Residentia Papiensis. *Pauia.*
Residentia Pinaroli. *Pinarolo.*

Residentia S. Romuli.	*S. Remo.*
Residentia Ponti in Valtellina.	*Ponte.*

Sunt in hac Prouincia Socij. 431.

PROVINCIA VENETA.

Domus Professa Veneta. *	*Venetia.*
Collegium Patauinum. *	*Padoua.*
Collegium Ferrariense.	*Ferrara.*
Collegium Bononiense.	*Bologna.*
Collegium Brixiense. *	*Brescia.*
Collegium Foroliuiense.	*Forli.*
Collegium Mutinense.	*Modena.*
Parmæ { Collegium Parmense. Collegium Nobilium. }	*Parma.*
Collegium Placentinum.	*Piacenza.*
Collegium Veronense. *	*Verona.*
Collegium Mantuanum.	*Mantona.*
Domus Probationis Nouellariæ.	*Nouellara.*
Collegium Imolense.	*Imola.*
Collegium Mirandulanum.	*Mirandula.*
Collegium Regiense.	*Reggio.*
Collegium Fauentinum.	*Faenza.*
Collegium Castilionense.	*Castiglione*
Collegium Rauennatense.	*Rauenna.*
Residentia Cretensis, *.	*Candia.*
Residentia Vicentina, *.	*Vicenza.*
Domus Probationis Buxetana.	*Busseto.*
Residentia Carpensis.	*Carpi.*

Sunt in hac Prouincia Socij 405.

In

In Luſitania Prouincia vna.

Olisipone { Domus Profeſſ. / Collegium S. Antonij. / Domus Probationis / Seminarium Hibernorum. } *Lisboa.*

Collegium Conimbricēſe. *Coimbra.*
Collegium Eborenſe. *Euora.*
Collegium Purificationis B. V. *Da Purificaçam.*
Collegium Portuenſe. *Porto.*
Collegium Bracarenſe. *Braga.*
Collegium Brigantinum. *Bragança*
Collegium Pharenſe. *Pharo.*
Domꝰ Profeſſa Villauiçoſę. *Villauiçoſa.*
Collegium Scalabitanum. *Santarem.*
Collegium Fungalenſe. *Madeira.*
Collegium Angrenſe. *Angra.*
Collegium S. Michaelis. *San Miguel.*
Collegium Portalegrenſe. *Portalegre.*
Reſidentia S. Felicis. *Sam Fins.*
Reſidentia Canalenſis. *Canal.*
Collegiū in regno Angolæ. *Angola.*
Reſidentia Maſſanganēſis. *Maſſangano.*
Collegium in regno Cōgi. *Congo.*
Reſidentia Inſularum Heſperidum. *Cabo verde.*

Sunt in hac prouincia Socij 660.

In India Orientali Prouinciæ duæ.

PROVINCIA GOANA.

Goæ { Domus Professa. Collegium vetus S.Pauli. Nosocomium SS.Regum. Collegium nouũ S. Pauli. Domus Probationis. Seminarium sanctæ Fidei. } *Goa.*

Collegium Salsetanum cum 19. Residẽtijs. *Salsete.*

Collegium Chaulense. *Chaul.*

Collegium Tanaense cum 3. Residentijs. *Tanà.*

Collegium Bazainense cum 4. Residentijs. *Baçaim.*

Collegium Damanense. *Daman.*

Collegium Moxambiquium cum Residentijs. *Moçambique.*

Residentia Taraporensis. *Tarapor.*

Collegium Diense. *Dio.*

Missio Æthiopica cum 4. Residentijs. *AEthiopia.*

Residentia Mogorensis cum 3. Residẽtijs. *Mogor.*

Residentia Bandorensis. *Bandora.*

Sunt in hac prouincia Socij 320.

PROVINCIA MALABARICA.

Collegium Cocinense cum 5. Residentijs. Domus Probationis. } *Cochin.*

Residentia { S. Iacobi. *Santiago.* / S. Andreæ. *S. Andre.* / Calecutana. *Calecut.* / Tanorensis. *Tanor.* }

Collegiũ Cranganorẽse *Cranganor.*

Seminariũ Vaypicotanũ. *Vaipicota.*

Residentia Paliporensis. *Palipor.*

Collegium Coulanense. *Coulam.*

Collegium Piscariæ. *Cósta da Pescaria.*

Collegium Tutucurinense cum Residentijs. *Tutucurim.*

Collegium Columbanum cum 7. Residentijs. *Columbo.*

Collegium Nagapatanũ. *Nagapatam.*

CollegiũS. Thom. cũ 4. Residẽtijs. *S. Thome*

Collegium Peguanum. *Pegù.*

Collegium Bengalense. *Bengalà.*

Collegium Malacense. *Malacà.*

Domus Ternatensis cum Residentijs Molucensibus. *Ternate, è Malucco.*

Residentia Madurensis. *Madurè.*

Residentia Golimensis. *Golim.*

Residentia Manarensis. *Manar.*

Residentia Tauanapatensis. *Tauanapatan.*

Residentia S. Michaelis: *S. Miguel.*

Residẽtia Insularũ Mori. *Ilhas de Moro.*

Residentia Insulæ Siao. *Ilh a Siao.*

In regno Iafanapentensi Residentiæ sex. *Iafanapatam.*

Sunt in hac prouincia Socij 190.

In

In Iaponia Prouincia vna.

Nangaſaci *.	Collegium Domus Probationis	*Nangaſachi.*

Reſidentia Xenodochij. *do Hoſpital.*
Reſidentia miſericordiæ Domus. *Caſa da miſericordia.*

Arimæ *	Collegium Arimenſe Seminarium Arimenſe	*Arima.*

Collegium Meacenſe *	*Meaco.*
Collegium Macaenſe.	*Macao.*
Reſidentia Vracamenſis *	*Vracami.*
Reſidentia Tonenſis.*	*Toni.*
Reſidentia Fudoyamenſis.*	*Fudoyama.*
Reſidentia Iſafayenſis.*	*Iſafay.*
Reſidentia Xiquenſis.*	*Xiqui.*
Reſidentia Cocuræ. *	*Cocura.*
Reſidentia Notçu. *	*Notçu.*
Reſidentia Ozacenſis.*	*Ozaca.*
Reſidentia Firoximenſis.*	*Firoxima.*
Reſidentia Tacatecenſis,	*Tacata.*
Reſidentia Ariyenſis.	*Ariye.*
Reſidentia Cuchinotçu.	*Cuchinotçu.*
Reſidentia Conzzuræ.	*Conzzura.*
Domus Facatenſis.	*Facata.*
Reſidentia Amaguenſis.	*Amagui.*
Reſidentia Ianagauenſis.	*Ianagaua.*
Reſidentia Bungenſis.	*Bungo.*

Residentia Xinguensis.	*Xinga.*
Residentia Fuximensis.	*Fuximi.*
Residentia Sacaiensis.	*Sacai.*
Residentia Foccocensis.	*Foecocu.*

Sunt in hac prouincia Socij 140.

IN CONCINCINA.

Residentia.	Taifoensis.	*Taifo.*
	Pullocambiensis, cũ alijs duabus.	*Pullocambi.*

In regno Sinarum Viceprouincia vna.

Collegium Pachinense.	*Paquim.*
Collegium Nanchinense.	*Nanquim.*
Residentia Xauchensis.	*Xauceo.*
Residentia Kiatiensis.	*Kiatim.*
Residentia Hancheuensis.	*Hanchen.*
Residentia Kamtzaiensis.	*Kambai.*

Sunt in hac prouincia Socij 30.

In Brasilia prouincia vna.

Collegium Baiense.	*Baia.*
Residentia S.Spiritus.	*Esperito Santo.*
Residentia S.Ioannis.	*Sam Ioam.*
Residentia S.Antonij.	*S.Antonio.*
Residentia S.Sebastiani.	*S.Sebastiam.*
Residentia B.Virginis.	*B.Virgem.*
Collegium Portus securi.	*Porto Seguro.*
Domus Ilhæorum.	*Ilheos.*

Pernam-

Pernãbuci	Collegiũ Pernãbucense. Residentia B.V. Conceptæ. Residentia S. Andreæ. Residẽtia S. Michaelis. Residentia S. Ioannis Baptistę Residentia Maranha. Residentia Arrecifensis.	*Pernãbuco.*
Fluminis Ianuarij.	Collegium Fluminis Ianuarij. Residentia S. Barnabæ. Domus Spiritus Sancti. Residentia S. Ignatij. Residentia B. V. Assumptæ. Residentia S[illegible]torum.	*Rio de Ianeiro.*

Residentia S.Pauli. *S. Paulo.*
Domus Piratininge. *Piratininga.*
Domus Sanctorum. *Dos Sanctos.*
Residentia Capitis frigidi. *Cabo frio.*

Sunt in hac prouincia Socij 180.

In

In Hiſpania Prouinciæ quinque.

PROVINCIA TOLETANA.

Toleti.	Domus Profeſſa. Collegium Toletanum.	*Toledo.*
Madriti	Domus Profeſſa. Collegium Madritanum. Domus Probationis. Collegium Anglicanum.	*Madrid.*
	Collegium Complutenſe.	*Alcala.*
	Collegium Ocainenſe.	*Ocaua.*
	Collegium Placentinum.	*Placencia.*
	Collegium Conchenſe.	*Cuenſe.*
	Collegium Belemontenſe.	*Belmonte.*
	Collegium Murcianum.	*Murcia.*
	Collegium Carauaeenſe.	*Cauaraca.*
	Collegium Seguritanum.	*Segura.*
	Gollegium Huetenſe.	*Huete.*
	Collegium Talabricenſe.	*Talauera.*
	Collegium Oropeſanum.	*Oropeſa.*
	Collegium Almagrenſe.	*Almagro.*
	Collegium S. Clementis.	*S. Clemẽte.*
	Collegium Almonozilenſe.	*Almonozil.*
	Domus Probationis Villaregien.	*Villarcuo.*
	Reſidentia Naualcarnerenſis.	*Naualcarnero*
	Reſidentia Ieſu Montani.	*Ieſus del Monte.*

Sunt in hac prouincia Socij 663.

PRO-

PROVINCIA CASTELLANA.

Vallisoleti	Collegium S. Ignatij. Collegium S. Ambrosij. Collegium Anglicanũ.	*Valladolid.*
Salmanticæ	Collegium Salmanticense Collegium Hibernorum.	*Salamãca.*
Collegium Burgense.		*Burgos.*
Collegium Metinense.		*Medina.*
Collegium Segobiense.		*Segouia.*
Collegium Abulense.		*Auila.*
Collegium Palentinum.		*Palencia.*
Compostellæ	Collegium Compostellanum. Collegium Hibernorum.	*Santiago.*
Collegium Pampilonense.		*Pamplona.*
Collegium Legionense.		*Leon.*
Collegium Lucroniense.		*Logronno.*
Collegium Ouetense.		*Ouiedo.*
Collegium Numantinum.		*Soria.*
Collegium Santanderense.		*Santander.*
Collegium Montis regalis.		*Monterei.*

Colle-

Collegium Montfortense.	*Monforte.*
Collegium Areualense.	*Areualo.*
Collegium Vergarense.	*Vergara.*
Collegium Tudelanum.	*Tudela.*
Collegium Bilbaense.	*Bilbao.*
Collegium Bellimarense.	*Bellimair.*
Collegium Villæfranchæ Gall.	
Collegium S. Sebastiani.	*S. Sebastian.*
Collegium Orense.	*Orense.*
Collegium Taurense.	*Toro.*
Domus Probationis Villagarciensis.	*Villargarcia.*
Residentia Azcoitana.	*Ascoitia.*

Sunt in hac prouincia Socij 592.

PROVINCIA ARAGONENSIS.

Valentiæ { Domus Professa. Collegium Valentinum. }	*Valencia.*
Collegium Barcinonense.	*Barcelona.*
Collegium Cæsaraugustanum.	*Carogoca.*
Collegium Maioricense.	*Mallorca.*
Collegium Gerundense.	*Girona.*
Collegium Gandiense.	*Gandia.*
Collegium Bilbilitanum.	*Calataiud.*
Collegium Tarasonense.	*Taraçona.*
Collegium Vrgellense.	*Vrgel.*
Dollegium Oscanum.	*Huesca.*
Collegium Ilerdense.	*Lerida.*
Collegium Perpinianense.	*Perpinnan.*
Collegium Manresanum.	*Manresa.*

Colllegium Vicense. *Vique.*
Domus Probationis Tarraconensis. *Tarragona.*
Sunt in hac prouincia Socij 444.

PROVINCIA BÆTICA.

Hispali { Domus Professa. / Collegium Hispalense. / Domus Probationis. / Collegium S. Mariæ. / Seminariũ Anglicanũ. / Seminarium Hibernorum. } *Seuilla.*

Collegium Triguerense. *Trigueros.*
Collegium Gaditanum. *Cadiz.*
Collegium Marchenense. *Marchena.*
Collegium Cordubense *Cordoua.*
Collegium Granatense. *Granada.*
Baezæ { Collegium Baezanum. / Domus Probationis. } *Baeça.*
Collegium Malacense. *Malaga.*
Collegium Xerense. *Xerez.*
Collegium Cazorlanum. *Caçorla.*
Collegium Vbedanum. *Vbeda.*
Collegium Astigitanum. *Ezija.*
Collegium Guadixense. *Guadix.*
Collegium Frexenalense. *Freienal.*
Collegium Montellanum. *Montilla.*
Collegium Carmonense. *Carmona.*
Collegium Antiqueranum. *Antequera.*

Colle-

Collegium Ossunense.	*Ossana.*
Collegium Anduxarense.	*Anduxar.*
Collegium Vtrerense.	*Vtrera.*
Collegium Moronense.	*Moron.*
Residentia Giennensis.	*Iaen.*
Residentia Lucenensis.	*Lucena.*

Sunt in hac prouincia Socij 633.

PROVINCIA SARDINIÆ.

Sassari	Domus Professa. Collegium Sassaritanum. Seminarium S. Antoni.	*Sasser.*
Calari	Domus Professa. Collegium Calaritanũ. Domus Probationis. Seminarium Calaritanũ.	*Caller.*
	Collegium Ecclesiense.	*Iglesias.*
	Collegium Algnerense.	*Alguer.*

Sunt in hac prouincia Socij 210.

In India Occidentali Prouinciæ quinque.

PROVINCIA PERVANA.

Limæ	Collegium Limense. Domus Probationis. Seminarium Limense. Residentia S. Iacobi.	*Lima.*
	Collegium Arequipense.	*Arequipa.*
	Collegium Cuzchense. Seminarium Cuzchense.	*Cuzça.*
	Collegium Potosinum.	*Potosi.*

Collegium Platenſe, ſeu chuquiſaquenſe. } *Plata.*
Seminarium Chuquiſaquenſe. }

Collegium Pacenſe. *De la paz.*

Collegium Guamanganum. *Guamanga.*

Reſidentia Iulenſis. *Iuli.*

Reſidentia S. Crucis de la Sierra. *S. Crux de la Sierra.*

Collegium Orruri. *Orruro.*

Collegium Piſquenſe. *Piſco.*

Collegium Callaenſe. *Callao.*

Collegium Truxillanum. *Truxillo.*

Sunt in hac prouincia Socij 390.

Viceprouincia Chilenſis.

Collegium Chilenſe. *Chile.*

Collegium Conceptionis. *De la Concepcion.*

Collegium Mendozanum. *Mendoza.*

Domus Probationis Vallis de Bucaleno. *Valle de Bucaleno.*

Sunt in hac Viceprouincia Socij 60.

PROVINCIA NOVI REGNI GRANATENSIS.

In vrbe S. Fidei. { Collegium S. Fidei. } *Santa Fee.*
Seminarium S. Bartholomæi. }

Collegium Quitenſe. }
Domus Probationis. } *Quito.*
Seminarium Quitenſe. }

Collegium Carthaginenſe *Cartagena.*

Domus

Domus Probationis Tungensis.	*Tunia.*
Collegium Pampilonense.	*Pamplona.*
Residentia Panamana.	*Panamà.*
Residentia Caxicana.	*Caxica.*
Residentia Duitamensis.	*Duitama.*
Residentia S. Annæ.	*S. Anna.*
Residentia Vndensis.	*Onda.*

Sunt in hac prouincia Socij 200.

PROVINCIA MEXICANA.

Mexici	Domus Professa. Collegium Mexicanũ. Domus Probationis. Seminarium Mexicanũ.	*Mexico.*
	Collegium Guaxacanum.	*Guaxaca.*
	Collegium Guadalaxarense.	*Guadalaxara.*
Angelopoli.	Collegium S. Ildefonsi. Collegium Spiritus Sancti. Seminarium Angelop.	*Puella de los Angeles.*
	Collegium Vallisoletanum.	*Valladolid.*
	Collegium Pasquarense.	*Pazquaro.*
	Collegium Tepozotlanum.	*Tepozotlam.*
	Collegium Guatimalense	*Guatimala.*
	Collegium Zacatecanum.	*Zacatecas.*
	Collegium Meridanum.	*Merida.*
	Collegiũ S. Ludouici Potosi.	*S. Luis Potosi.*
	Collegium Queretarense.	*Queretaro.*
	Collegium Realexanum.	*Realeio.*

Residentia { Veræ Crucis *Vera Cruz*. Cinaloensis. *Cinaloa.* Guadianæ. *Guadiana.* }

Residentia Nouæ Granatæ. *de la nueua Granada.*

Residentia Maiensis. *de Maio.*

Residentia Tepeguana. *De Tepeguanes.*

Residentia Topiana. *de Topia.*

Residentia S. Andreæ. *de S. Andres.*

Sunt in hac prouincia Socij 365.

In Philippinis Insulis Prouincia vna.

Manilæ { Collegium Manilanũ. Seminariũ Manilanũ. } *Manilla.*

Collegium Zebuense, *Zebù.*

Domus Probationis S. Petri. *de S. Pedro.*

Residentia { Antipolana. *Antipol.* Taytayensis. *Taytay.* Boolana. *Bool.* Dulacensis. *Dulao.* Carigarensis. *Carigara.* Tinagonensis. *Tinagon.* }

Sunt in hac prouincia Socij 128.

PROVINCIA PARAQVARIÆ.

Cordubæ. { Collegium Cordubense. *Cordoua.* Domus Probationis. }

Collegium Assumptionis. *de la Assumpcion.*

Colle-

Collegium S. Michaelis Tucumanensis. *de S. Miguel de Tucuman.*
Collegium Boni-aeris. *Buenos Ayres.*
Collegium S. Fidei. *de Santa Fee.*
Collegium S. Iacobi del Estero. *Santiago del Estero*
Collegium Estequense. *Estero.*
Sunt in hac prouincia Socij 121.

In Gallia Prouincia quinque.

PROVINCIA FRANCIÆ.

Parisijs { Domus Professa S. Ludouici. Collegium Claromont. Domus Probationis. Collegium Conuictorũ. } *Paris.*
Residentia Pontisarensis. *Pontoyse.*
Bituricæ { Collegium Bituricẽse. Collegiũ Conuictorũ. } *Bourges.*
Flexiæ { Collegium Flexiense. Collegium Conuictorũ. } *la Flesche.*
Rotomagi { Collegium Rotomag. Domus Probationis. Seminarium Ioyeusæũ. } *Rouen.*
Collegium Niuernense. *Neuers.*
Collegium Augense. *Eu.*
Collegium Rhedonense. *Rhenes.*
Collegium Ambianense. *Amiens.*
Collegium Molinense. *Moulins.*
Collegium Aurelianense. *Orleans.*
Collegium Cudomense. *Caen.*

Collegium Corisopitense. *Quinpercorentin.*
Collegium Blesense. *Blois.*
Residentia Alenconiensis. *Alençon.*
Residentia Dieppensis. *Dieppe.*
Residentia Cannadensis. *Cannadà.*

Sunt in hac prouincia Socij 590.

PROVINCIA AQVITANIÆ.

Burdigalæ { Domus Professa S. Xauerij. Collegium Burdigalense. Domus Probationis. Residentia S. Macarij. } *Bordeaux.*

Collegium Aginnense. *Agen.*
Collegium Petrocoricense. *Periguenx.*
Collegium Lemouicense. *Limoges.*
Collegium Pictauiense. *Poictiers.*
Collegium Xantonense. *Xaintes.*
Collegium Tutellense. *Tulles.*
Collegium Palense. *Pau.*
Collegium Engolisinense. *Engoulesme.*

Sunt in hac prouincia Socij 320.

PROVINCIA LVGDVNENSIS.

Lugdumi { Collegiũ Lugdunense. Domus Probationis. Collegiũ Cõuictorum. } *Lyon.*

Aue-

Auenione.	Collegium Auenionse. Domus Probationis.	*Auignō.*
Dolæ.	Collegium Dolanum. Collegium Conuictorum.	*Dole.*
	Collegium Camberiense.	*Chambery.*
	Collegium Bisuntinum.	*Besancon.*
	Collegium Viennense.	*Vienne.*
	Collegium Ebredunense.	*Ambrun.*
	Collegium Carpenctoractense.	*Carpentras.*
	Collegium Roannense.	*Roane.*
	Collegium Vesulanum.	*Vesoul.*
	Collegium Aquense.	*Aix.*
	Residentia Massiliensis.	*Marseille.*
	Residentia Gratianopolitana.	*Grenoble.*

Sunt in hac Prouincia Socij 476.

PROVINCIA TOLOSANA.

Tolosæ.	Domus Professa S. Ignatij. Collegium Tolosanum. Domus Probationis. Collegium Conuictorum.	*Toulouse.*
	Collegium Turonense.	*Tournon.*
	Collegium Billomense.	*Billom.*
	Collegium Mauriacense.	*Mauriac.*
	Collegium Ruthenense.	*Rodes.*
	Collegium Auscitanum.	*Auchs.*

Colle-

Collegium Aniciense. *Le Puy.*
Collegium Biterrense. *Beziers.*
Collegium Cadurcense. *Caors.*
Collegium Auriliacense. *Aurillac.*
Collegium Albenacense. *Aubenas.*
Collegium Carcassonense. *Carcassone.*
Collegium Albiense. *Alby.*
Sunt in hac Prouincia Socij 400.

PROVINCIA CAMPANIÆ.

Musiponti: Collegium Mussipontanum. *Pont à Mousson.* Collegium Conuictorum cum Seminario Metensi.
Rhemis.: Collegium Rhemense. Collegium Conuictorum. — *Rheims.*
Virduni.: Collegium Virdunense. Collegium Conuictorum. — *Verdun.*
Collegium Diuionense. *Dijon.*
Nancæi.: Collegium Nancæianum. Domus Probationis. — *Nancy.*
Collegium Carolopolitanum. *Charle-ville.*
Collegium Augustodunense. *Autun.*
Collegium Catalaunense. *Chaalons.*
Collegium Barrense. *Barleduc.*

Collegium Caluomontanum.	*Chaumont.*
Collegium Antisiiodorense.	*Auxerre.*
Collegium Metense.	*Mets.*
Collegium Senonense.	*Sens.*
Residentia Lingonensis.	*Langres.*

Sunt in hac Prouincia Socij 370.

In Germania Prouinciæ quinque.

PROVINCIA GERMANIÆ SVPERIORIS.

Ingolstadij.	Collegium Ingolstadiense. Seminarium S. Ignatij.	*Ingolstadt.*
Dilingæ.	Collegium Dilinganum. Seminarium S. Hieronymi.	*Dilingen.*
Collegium Monachiense.		*Munchen.*
Collegium Augustanum.		*Augspurg.*
Collegium OEnipontanum.		*Insprug.*
Collegium Halense.		*Hall.*
Collegium Lucernense.		*Lucern.*
Collegium Friburgense Heluetiorum.		*Friburg in Schvveitzerland.*
Collegium Ratisbonense.		*Regenspurg.*
Collegium Bruntrutanum.		*Bruntruit.*
Collegium Constantiense.		*Costantz.*
Collegium Eystadiense.		*Eystat.*
Collegium Ensishemianum.		*Ensisheim.*

Collegium Neoburgense.	*Neuburg.*
Collegium Mindelheimense.	*Mindelheim.*
Collegium Friburgense Brisgoiæ.	*Friburg in Brisgavv.*
Domus Probationis Landsbergensis.	*Landesberg.*
Domus Oetingana.	*Oetingen.*
Residentia Ebespergensis.	*Eberßperg.*
Residentia Biburgensis.	*Biburg.*
Residentia Sedunensis.	*Sitten.*
Residentia Brigensis.	*Brigen.*
Residentia Donawertana.	*Donnovvert.*
Residentia Fuessensis.	*Fuessen.*
Residentia Ambergensis.	*Amberg.*
Residentia Chamensis.	*Chamb.*
Residentia Nouofori.	*Neumart.*
Residentia Tridentina.	*Trent.*
Residentia S. Morandi.	*S. Morand.*
Residentia Elwacensis.	*Elvvagen.*

Sunt in hac Prouincia Socij 706.

PROVINCIA RHENI INFERIORIS.

	Collegium Coloniense.	*Collen.*
Treuiris.	Collegium Treuirense. Domus Probationis.	*Trier.*
	Collegium Confluentinum.	*Coblentz.*
	Collegium Paderbornense.	*Paderborn.*
	Collegium Monasteriense.	*Munster.*

Colle-

Collegium Hildesheimense.	*Hildesheim.*
Collegium Embricense.	*Emmerich.*
Collegium Aquisgranense.	*Aachen, Aken.*
Collegium Dusseldorpense.	*Dusseldorp.*
Collegium Osnaburgense.	*Osenbrug.*
Residentia Sigenensis.	*Sigen.*
Residentia Bonnensis.	*Bon.*
Residentia Nouesiana.	*Nuyse*
Residentia Lipstadiana.	*Lipstadt.*
Residentia Sanctensis.	*Santen.*

Sunt in hac Prouincia Socij. 406.

PROVINCIA RHENI SVPERIORIS

Moguntiæ.	Collegium Moguntinum. Seminarium.	*Meintz*
Collegium Spirense.		*Speir.*
Herbipoli.	Collegium Herbipolense. Seminarium.	*Wirtzburg*
Collegium Fuldense. Seminarium.		*Fuld:*
Collegium Heiligenstadiense.		*Heiligenstadt.*
Molsheim	Collegium Molshemiense. Seminarium.	*Molsheim.*
Bambergæ.	Collegium Bambergense. Seminarium.	*Bamberg.*
Collegium wormatiense.		*wormbs.*

Colle-

Collegium Hagenoense.	*Hagenavv.*
Collegium Erfordianum.	*Erfurt.*
Collegium Sletstadianum.	*Schletstadt.*
Collegiũ Aschaffenburgense.	*Aschaffenburg.*
Residentia Badensis.	*Baden.*
Residentia Rubeacensis.	*Ruffach.*
Residentia Fridslariensis.	*Fridslar.*
Residentia Heidelbergensis.	*Heidelberg.*
Residentia Creutzenacensis.	*Creutzenach.*
Residentia Neustadiana.	*Neustatt.*
Residentia Bruchsaal.	

Sunt in hac Prouincia Socij 434.

PROVINCIA AVSTRIÆ.

Viennæ.	Domus Professa. Collegium Viennense. Seminarium Viennense. Seminarium Hungaricum.	*Wien.*
Græcij.	Collegium Græcense. Seminarium.	*Gratz.*
	Collegium Labacense.	*Labach.*
	Collegium Clagenfurtense.	*Clagenfurt.*
	Collegium Zagrabiense.	*Agram.*
	Collegium Lincense.	*Lintz.*
	Collegium Passauiense.	*Passavv.*
	Collegium Hommonense.	*Hommonay.*
Tirnauij.	Collegium Tirnauiense. Seminarium.	*Tirnavv.*

Colle-

Collegium Crembſenſe. *Crembs.*
Collegium Goritienſe. *Gortz.*
Collegium Iudenburgenſe. *Iudenburg.*
Collegium Tergeſtinum. *Trieſt.*
Domus Probationis Leobiēſis. *Leuben.*
Reſidentia S. Bernardi. *S. Bernhard.*
Reſidentia Milleſtadienſis. *Milſtad.*
Reſidentia Eberndorffenſis. *Eberndorff.*
Reſidentia Plettrienſis. *Plettria.*
Reſidentia Traunkirchenſis. *Traunkirch.*
Reſidentia Poſonienſis. *Presburg.*
Reſidentia Iauarienſis. *Rab.*

In Tranſiluania. { Collegium Claudiopolitanum.* *Coloſvvar.* Collegium Alba Iulienſe. * *Fairvvar.*

Sunt in hac Prouincia Socij 450.

PROVINCIA BOHEMIÆ.

Pragæ. { Domus Profeſſa. Collegium Pragenſe. Seminarium. } *Prag.*

Olomuci. { Collegium Olomucenſe. Seminarium. } *Olmutz.*

Collegium Crumlouienſe. *Cromlavv.*
Collegium Commotouienſe. *Commotavv.*
Collegium Nouodomenſe. *Nevvhaus.*
Collegium Glacenſe. *Glatz.*
Collegium Niſſenſe. *Neiſſe.*

Colle-

Collegium Gicziniense.	*Gitschin.*
Collegium Znoymense.	*Znoim.*
Collegium Iglauiense.	*Igla.*
Domus Probationis Brunensis.	*Brun.*
Residentia Holeshouiensis.	*Holischavv*
Residentia Kuttenbergensis.	*Kuttenberg*
Residentia Glogouiensis.	*Glogavv.*

Sunt in hac Prouincia Socij 287.

In Belgio Prouinciæ duæ.

PROVINCIA FLANDRO-BELGICA.

Antuerpiæ. { Domus Professa. Collegium Antuerpiense. }	*Antvverpẽ.*
Collegium Aldenardense.	*Oudenarde.*
Collegium Aloftanum.	*Aelst.*
Collegium Belliolanum.	*Belle.*
Collegium Brugense.	*Brugghe.*
Collegium Bruxellense.	*Brussel.*
Collegium Casletense.	*Casiel.*
Collegium Cortracense.	*Cortrych.*
Collegium Gandense.	*Gendt.*
Collegium Iprense.	*Iperen.*
Collegium Louaniense.	*Louen.*
Collegium & Domus Probationis Mechlimensis.	*Mechelen.*
Collegium Ruræmondanũ.	*Ruremonde.*
Collegium Silue-ducense.	*Shertogenbosch.*
Collegium Traiectense.	*Maestricht.*

Colle-

Collegium Winociberg. S.	*Winoxberghen.*
Reſidentia Dunkercana.	*Dunkercke.*
Reſidentia Hallenſis.	*Halle.*
Reſidentia Bredana.	*Breda.*
Reſidentia Lyrana.	*Lyre.*
Reſidentiæ Hollandicæ.	*Hollandt.*

Miſſiones. { Caſtrenſis. Naualis.

Sunt in hac Prouincia Socij 801.

PROVINCIA GALLO-BELGICA.

Duaci.	Collegium Duacenſe. Seminarium Scotorum.	*Douaij.*
	Collegium Andomaracenſe.	*Saint Omer.*
Tornac.	Collegium Tornacenſe. Domus Probationis.	*Tournay.*
	Collegium Leodienſe.	*Liege.*
	Collegium Inſulenſe.	*Lille.*
Montibus.	Collegium Montenſe. Seminarium B. Mariæ.	*Mons.*
	Collegium Valencenſe.	*Valenciennes.*
	Collegium Atrebatenſe.	*Arras.*
	Collegium Cameracenſe.	*Cambray.*
	Collegium Luxemburgenſe.	*Luxemburg.*
	Collegium Namurcenſe.	*Namur.*
	Collegium Dionantenſe.	*Dinant.*
	Collegium Heſdinienſe.	*Heſdin.*
	Collegium Arienſe.	*Aire.*
	Domus tertia Probationis Huenſis.	*Huy.*

Collegium Malbodiense.	*Maubeuge.*
Collegium Bethuniense,	*Bethune.*
Collegium Niuellense.	*Niuelles.*
Residentia Athensis.	*Ath.*
Residentia Armenteriana.	*Armentiers.*

Sunt in hac Prouincia Socij 773.

In Polonia Prouinciæ duæ.

PROVINCIA POLONICA.

Cracouiæ	Domus Professa. Collegium Cracouiense. Dom' Probationis	*Crakavv.*

Collegium Posnaniense.	*Poznan.*
Collegium Calissiense.	*Kalisz.*
Collegium Leopoliense.	*Lvvovv.*
Collegium Sendomiriense.	*Sendomirz.*
Collegium Lublinense.	*Lublin.*
Collegium Iaroslauiense.	*Iaroslavv.*
Collegium Luceoriense.	*Lucko.*
Collegium Torunense.	*Torun.*
Collegium Camenecense.	*Kamienietz.*
Collegium Gedanense.	*Gdansk.*
Collegium Rauense.	*Ravva.*
Collegium Ostrogiense.	*Ostrog.*
Collegium Faustouiense.	*Faustovvo.*
Collegium Brestense.	*Brzese.*
Residentia Choinicensis.	*Choynica.*
Residentia Præmissiensis.	*Przemysl.*
Residentia Marieburgensis.	*Malburg.*

Resi-

Reſidentia Croſnenſis. *Croſno.*
Reſidentia Graudentinenſis. *Grondzionz.*
Reſidentia Vinnicenſis. *Winnica.*
Reſidentia Valcenſis. *Walez.*
Reſidentia Bydgoſtienſis. *Bydgoſzez.*
Reſidentia Barenſis. *Bar.*

Sunt in hac Prouincia Socij. 532.

PROVINCIA LITVANIÆ.

Domus Profeſſa Varſauienſis. *Warſavvæ*

Vilnæ. { Domus Profeſſa. / Collegium Vilnenſe. / Domus Probationis. / Seminarium. } *Wilno.*

Branſbergæ. { Collegium Branſbergenſe / Seminarium. } *Brāſberg.*

Collegium Plutouienſe. *Plutovvsk.*
Collegium Nieſuiſienſe. *Nieſvviez.*
Collegium Lomzenſe. *Lomza.*
Collegium Polocenſe. *Polock.*
Collegium Rigenſe. *Riga.*
Collegium Derpatenſe. *Derpt.*
Collegium Orſzenſe. *Orſza.*
Collegium Krozenſe. *Kroſa.*
Collegium Smolencenſe. *Smolensk.*
Collegium Plocenſe. *Plocko.*
Collegium Vendenſe. *Wenda.*
Reſidentia Grodnenſis. *Grodno.*
Reſidentia Vornienſis. *Wornia.*

Sunt in hac Prouincia Socij 468.

PROVINCIA ANGLICANA.

Leodici { Collegium Leodiense. / Seminarium. } *Liege.*
Domus Probationis S. Ignatij.
Collegium S. Xauerij.
Residentia S. Mariæ.
Residentia S. Michaëlis.
Seminarium Audomarense. *S. Omer.*
Residentia S. Dominici.
Collegium B. Aloysij.
Dom⁹ Probationis wattenensis. *wattenes.*
Residentia S. Annæ.
Residentia S. Georgij.
Domus tertiæ Probationis Gandauensis. *Gant.*
Residentia S. Stanislai.
Residentia B. Francisci Borgiæ.

Sunt in hac Prouincia Socij 267.

In Hibernia sunt / In Scotia sunt } aliquot.

IN IMPERIO ORIENTALI.

Residentia { Chiensis *Scio.* / Constantinopolitana. *Constantinopoli.* / Smyrnensis. *Smirna.* / Belgradi. *Belgrado* / Quinque-ecclesiensis. *Cinque-chiese.* }

Sunt

Sunt omnes Prouinciæ in vniuersa Societate 36. Viceprouinciæ 2. Domus Professæ 26. Collegia 444. licet non sint adhuc restituta, asterisco notata. Domus Probationis separatæ 44. Residentiæ 228. & Seminaria 56. Socij deniq; omnes 15574.

CAPVT VIII.

SOCIETAS HOSPITALARIA, PRO SVBuentione pauperum orphanorum & mulierum conuectitarum, vt vocant, ab Hieronimo Æmiliano instituta, per Paulum III. ann. 1540. *approbatum.*

PAVLVS Papa III. ad perpetuam rei memoriã. Ex iniuncto nobis desuper, meritis licet imparibus, Apostolicæ seruitutis, officio, votis, per quæ hospitaliũ & aliorum piorum locorũ vtilitas, & salubris directio procuratur, libenter annuimus; ad illos quoque dexteram nostram liberalitatis extendimus, quos ad id propria virtutum merita multipliciter recommendant.

Sanè pro parte dilectorum filiorum vniuersorum pauperum ORPHANORVM S. MARIÆ MAGDALENÆ, in suburbio S. Leonardi *Bergomensis*, & *Mediolanensis*, *Comensis*, *Ianuensis*, *Papiensis*, *Brixiensis*, & *Veronensis*, ciuitatum ac diœcesum, *Hospitalium Recollectorum* nuncupatorũ, ac tam ecclesiasticarũ, quam secularium personarum in eis

uientium nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum aliàs quondam Hieronymvs miani, ciuis Venetiarum, plures pauperes orphanos, propter bellorum in Italia vrgentium triftes euentus, & famem vrgentem, paſſim derelictos vagari videret, idem Hieronymus deuotionis feruore, & pietate motus, prædictum hoſpitale Sanctæ Mariæ Magdalenæ incohauit, & deinde hoſpitale prædictum, tam propter ciuium in ciuitate Bergomenſi degentium feruentem caritatem, quàm prouidam directionem, & ſalubre regimen prædicti Hieronymi, in tantum auctore Domino creuit, vt idem Hieronymus, ad alia hoſpitalia, in alijs Italiæ partibus inſtituenda animum applicarit.

Ita quod tam in Mediolanenſi, quàm Comenſi & alijs ciuitatibus, ac diœceſibus prædictis ſimilia, & in quibuſdam ex eis *mulierum conuertitarum* hoſpitalia, dicto Hieronymo, & nonnullis alijs mediantibus, erecta fuerunt. Vnde hoſpitalia ipſa de bono in melius perducuntur, in dies eorum numerus augetur, & augeri ſperatur, & ſicut eadẽ expoſitio ſubiungebat, ſi in eiſdem hoſpitalibus, quę per dictos Clericos, & Laicos inſimul gubernari cõſueuerunt, vnus Superior, vel caput, qui inibi pro tẽpore ſeruientes cõgregari facere, & de loco ad lo-

ad locum mutare valeret, existeret, hospitaliaq; ipsa aliquibus prærogatiuis decorarentur, profecto salubri ipsius hospitalis, & illi deseruientium prędictorum directioni, & quieti, plurimum consuleretur, ac in illis degentes pauperes huiusmodi & melius gubernarentur & pertractarentur, dictæque personæ in eo confouerentur, & ad solita seruitia inuitarentur.

Quare pro ipsorum pauperum, & deseruientium personarum parte nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmissis oportunè prouidere, de benignitate Apostolica, dignaremur.

Nos igitur qui caritatis opera vbique exerceri, sinceris desideramus affectibus, quemlibet ex pauperibus personis prædictis, à quibusuis excommunicationis, suspēsionis, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodat' existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequēdum, harum serie absoluentes, & absolutū fore cēsentes, huiusmodi supplicationibus inclinati auctoritate Apostolica, tenore præsentium, eisdē Hospitalibus, quod pauperes, & personæ in eis pro tempore degentes, & deseruientes, vnam ex personis inibi deseruientibus huiusmodi, ecclesiasticam

vel ſecularem, inter eos Superiorem, vel caput, quæ ipſos congregari facere, ac de loco ad locum mutare, & quæcunque ſtatuta, & ordinationes, licita & honeſta, ac ſacris canonibus non contraria condere, ipſaque ſtatuta, quoties ei videbitur mutare, ac de nouo ſtatuere poſſit, eligere.

Nec non Sacerdotes eiſdem pauperibus pro tempore deſeruientes, Horas Canonicas, diurnas pariter & nocturnas, Miſſas, & alia diuina Officia, ſecundum ritum & morem & vſum S. Romanæ Eccleſiæ, etiam nouiſſimè editum, dicere & recitare.

Ipſoſque pauperes, ac omnes, & ſingulos, in dictis hoſpitalibus deſeruientes dumtaxat, eorum confeſſionibus diligenter auditis, ab eorum omnibus & ſingulis peccatis, caſibus, criminibus, exceſſibus, & delictis, à quibus locorum Ordinarij abſoluere conſueuerunt, abſoluere, ac pro commiſſis pœnitentiam ſalutarem iniungere, liberè, & licitè valeant, perpetuò concedimus, & indulgemus.

Quocirca venerabilibus fratribus noſtris *Caſertano, Felitenſi* & *Viſonenſi* Epiſcopis per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel per alium, ſeu alios, auctoritate noſtra, faciant præſentes litteras, & in eis contenta

quæ-

quæcunque, plenum effectum sortiri, ac inuiolabiliter obseruari; illisque pauperes, sacerdotes prædictos, ac omnes, & singulos alios, quos quomodolibet concernunt, pacifice frui, ac gaudere, iuxta præsentium continentiam, & tenorem; nõ permittentes quemquam contra illorum tenorem, modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari: contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo.

Non obstantibus Apostolicis, ac in prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus, & ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus. priuilegijs quoque, indultis, ac litteris Apostolicis, etiam in forma Breuis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & nos, ac sedem prædictam, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui, & initi ac stipulati contractus, ac motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam cum quibusuis irritatiuis, annulatiuis, cessatiuis, reuocatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis irritantibus, & alijs decretis, etiam quibusuis locorum Ordina-

rijs, ſub quibuſuis verborum formis, extenſionibus conceſſis, cõfirmatis, & innouatis, quibus (illorum omnium tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes) illis aliàs in ſuo robore remanſuris, hac vice dumtaxat, harum ſerie ſpecialiter & expreſsè derogamus, contrarijs quibuſcunque. Aut ſi aliquibus communiter vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, & qualibet alia dictæ ſedis indulgentia, generali vel ſpeciali, cuiuſcunque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſertam, effectus huiuſmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua cuiuſque toto tenore habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis.

Nos enim ex nunc irritum decernimus & inane, quidquid ſecùs ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud S. Marcum, anno
1540. Incarnationis Dominicæ 1540. Nonis Iunij, Pontificatus noſtri anno ſexto.

NO-

NOTATIO.

Vita Hieronymi Æmiliani exstat seorsim edita Italicè: eiusque elogium Lector reperiet apud Philippum Ferrarium in Catalogo Sanctorum Italiæ.

Somaschenses porrò iuuentutem varijs in locis docent, vt Casali in Ducatu Montisferrati, & alibi. Habent item domicilia Auenione, Tolosæ, & Parisijs & alibi in Gallia.

CAPVT IX.

PIVS V. PAPA SOMASCHENSIbus dat ecclesiam S. Maioli Papiensis, & tribus votis monasticis ipsos adstringit.

PIVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Iniunctum nobis desuper Apostolicæ seruitutis officium dignè peragere credimus, si ad ea, per quæ Congregationes præsertim *Orphanorum* caussa institutæ, faciliùs stabiliri, & firmiùs conseruari valeant, considerationis aciem extendamus.

Sanè exponi nobis nuper fecerunt dilecti filij, Sacerdotes Clerici & Laici Congregationis loci de SOMASCHA, Mediolanensis diœcesis, dudum canonicè institutæ, quod aliàs felicis recordationis *Paulus* Papa *tertius*, prædecessor noster, Congregationi prædictæ, cuique

cuiq; HIERONYMVS ÆMILIANVS, olim patricius Venetus, vir eximia pietate insignis, Spiritu Sancto, vt piè creditur, afflatus, omnibus sæculi curis posthabitis, initium antea dederat, quamque multi illius exemplo adducti, amplexi fuerant, & in *Ianuensi*, *Mediolanensi*, *Ferrariensi*, alijsq; Italiæ ciuitatibus & vrbibus acciti, illam dilatauerant, caput sibi eligendi, constitutiones condendi facultatem concessit, eamq; ab Ordinariorum Superioritate, iurisdictione, & potestate exemit, ac tam ille quã deinde piæ memoriæ *Pius* Papa IV. etiam prædecessor noster dictam Congregationem nonnullis alijs priuilegijs & gratijs prosecuti fuerint.

Necnon successiuè dilectus filius noster CAROLVS, tituli S. Praxedis presbyter Cardinalis BORROMÆVS nuncupatus, sufficienti ad id facultate, vt asserebar, suffultus, dictæ Congregationi ecclesiam S. MAIOLI PAPIENSIS, olim per monachos *Cluniacensis* ordinis obtineri solitam, certis annuis redditibus illi assignatis, donauit. Nosque postmodum donationem prædictam Apostolica auctoritate approbauimus, prout in singulis prædecessorum, & Caroli Cardinalis prædictorum patentibus, ac nostris literis desuper confectis pleniùs continetur.

Qua-

Quarum litterarum vigore, prædicti ſacerdotes Clerici & Laici eccleſiam prædictam in domum patrimonialem, & tamquam aliarum eccleſiarum dictæ Congregationis *caput*, pro futuris, *Præpoſito* qui inibi reſideat, ac vnà cùm alijs deputandis profeſſis, non ſolum illius, ſed etiam aliarum eccleſiarum eiuſdem Congregationis curam, regimen, & adminiſtrationem habeat, necnon profeſſis, qui dicto Præpoſito reuerentiam, obedientiam præſtent, ſibi delegerunt.

Cùm autem, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, licet ijdem Sacerdotes, Clerici & Laici religiosè admodum viuāt, ac præcipue inter alia pietatis opera, *Orphanorum* in diſciplina Chriſtiana, boniſque artibus & litteris, ſecundum cuiuſque ingenij captum, erudiendorum, ac nonnullis in locis Seminariorum Clericorum curam Summo cum ſtudio gerant, ac propterea dubium non ſit, quin hæc Congregatio perpetuo duratura ſit.

Nihilominùs, quia plerique illorum, ob profeſſionem non emiſſam, exiſtimantes ſe non verè religioſos, ab illa recedunt, & ad aliquam religionem conuolant, alij pauperes, non habentes titulum beneficij, & patrimonium, repugnante Concilio Tridentino, ad ordines promoueri nequeuntes,

quęstes, aut alijs rationibus adducti, aliud viuendi genus eligunt, multi ipsius Congregationis Sacerdotes, Clerici & Laici, ad firmiùs stabiliendam huiusmodi Congregationem, & ad obuiandum hisce & alijs inconuenientibus, tria vota, videlicet *Paupertatis*, castitatis, & obedientiæ emittere summoperè desiderant, si ad id nostra, sedisque Apostolicæ suffragetur auctoritas. Quare ijdem Sacerdotes, Clerici, & Laici nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus illi vota prædicta, in manibus alicuius Prælati ecclesiastici, emittendi licentiam concedere, & aliàs perpetuæ illius Congregationis conseruationi, & Orphanorum prædictorum vtilitati consulere, oportuneque prouidere, de benignitate Apostolica, dignaremur.

Nos igitur, qui pijs honestisque petentium votis gradum solemus præstare assensum, dictorum sacerdotum, clericorũ, & laicorum, piam vitam, optimumque viuẽdi modum, & instituti propositum plurimum in Domino collaudantes, ipsosque & eorum singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sentẽtijs, cẽsuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel caussa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium

dum-

dumtaxat consequendum absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon prædictarum litterarum, & inde secutorũ quorũcunque tenore præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, prædictis Sacerdotibus, Clericis & Laicis, vota prædicta emittere volentibus, illa in manibus alicuius Prælati ecclesiastici, per Congregationem huiusmodi ad id eligendi, donec sex ex ipsis fuerint professi, & sibi *Præpositum* ipsius Congregationis *Generalem*, secundum illorum constitutiones factas seu faciendas, eligendum & confirmandum elegerint; & deinde dictis sex professis, & electo Præposito, omnibus & singulis alijs Christifidelibus, etiã in Orphanotrophijs educatis & eruditis, dictam religionem ingredi volentibus, in ipsius Præpositi, seu illius Vicarij manibus emittendi & profitendi, ac sub regula *S. Augustini*, in habitu tamen clericali & honesto, ac locis in quibus vixerint conformi, incedendi, viuendi, necnon Prælato, & Præposito, Vicarioque prædictis vota huiusmodi in manibus illorum recipiendi, liberam facultatem concedimus. ac quod infra triennium proximè futurum hi, qui per decennium in dicta Congregatione laudabiliter vixerint, vota prædicta emittere volentes, non expecta-

expectato anno probationis, triennio verò elapso huiusmodi, alij ipsi vota emittere volentes, non nisi elapso anno probationis, & completo anno decimo sexto suæ ætatis, in ecclesia prædicta, aut alibi, vbi cõmodiùs Præposito seu Vicario visum fuerit, vota prædicta, (ita vt non sit locus tacitæ professioni) emittere, & profiteri. Quodque præfati & pro tempore existentes Præpositus, Sacerdotes, Clerici & Laici sub dicta regula, secundum constitutiones per eos factas seu faciendas, viuere.

Omniaque & singula, quæcunque quocumque & qualiacunque, bona mobilia, seu immobilia dictæ Congregationis, seu illius locis vel ecclesijs, ab Vniuersitatibus, Communitatibus, & a lijs etiam priuatis personis, cuiusuis status, gradus, ordinis, qualitatis, & præeminentiæ existant, testamento vel codicillis, aut alia vltima voluntate, seu donatione, etiam inter viuos, aut aliàs quomodolibet, necnon oblationes, sibi relicta & relinquenda recipere, exigere, & in communi tantum possidere, liberè & licitè possint & valeant.

Quodque de cætero Congregatio prædicta CLERICORVM REGVLARIVM S. MAIOLI, siue de SOMASCHA appelletur, similiter perpetuò statuimus & ordinamus.

Ac

Ac insuper quomodocunq; relicta Cõgregationi prædictæ, & non aliter, expresso & declarato loco, ex nunc prout & tũc, & è contra Ecclesiæ *S. Maioli*, ita quod liceat pro tempore existenti Præposito, per se vel alium seu alios, dictorum relictorum fructus & emolumenta, in sibi bene visos & necessarios vsus, & vtilitatem eccl siæ S. Maioli, & Congregationis prædictæ, liberè & licitè conuertere, Diœcesani loci, vel cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita auctoritate & tenore præmissis, etiam perpetuò applicamus & appropriamus.

Decernentes præsentes litteras, de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis, alioue vitio seu intentionis nostræ defectu notari, argui, & impugnari, ac reuocari, limitari, moderari, suspendi, aut illis derogari, & sub quibusuis similium gratiarum reuocatione, derogatione, limitatione, moderatione, suspensione, aut alijs contrarijs dispositionibus, comprehendi non posse; & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum, restituta ac de nouo concessa, & perpetuò valida & efficacia esse, ac fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri.

Ac ita per quoscunque Iudices & Com-

 missarios,

missarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis ac eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari ac diffiniri debere, ac ex nunc irritum & inane, quicquid secus super his à quoque, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Quocirca Venerabilibus fratribus Amerinensi & Papiensi ac Cremonensi Episcopis, per præsentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se vel per alium, seu alios, Congregationi & futuro Præposito huiusmodi, ac illius singulis personis, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, Congregationem, illiusque Præpositum, & singulas personas, concessione, indulto, statuto, ordinatione, applicatione, appropriatione, & decreto huiusmodi, pacificè frui & gaudere.

Non permittentes eos, desuper per quoscunque contra præsentium tenorem quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non parentes, per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaq; iuris remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis, seruatis processibus, illos censuras & pœnas ipsas incurrisse declarando,

clarando, necnon eas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Non obstantibus præmissis, ac recol. mem. *Bonifacij* Papæ *Octaui*, prædecessoris nostri, de vna, & Concilij generalis de duabus dictis, dummodo quis vigore præsentium vltra tres dictas ad iudicium non euocetur, & alijs quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon ipsius Congregationis, ac quorumuis monasteriorum & Ordinum, etiam iuramento, & confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis, illis, eorumq; Superioribus & personis, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis reiteratis, & insolitis clausulis, irritantibus & alijs decretis, in genere vel in specie, & alias quomodolibet iteratis vicibus, concessis, confirmatis, & innouatis.

Quibus omnibus & singulis, etiam si alias pro illorum sufficienti derogatione, de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem impor-

tantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, vel aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus, communiter, vel diuisim ab eadẽ sit sede indultũ, quod interdici, suspendi, vel excommunicari nõ possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionẽ.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die sexto Decembris, millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Pontificatus nostri anno tertio.

1568.

CAPVT X.

CONGREGATIO PRESBYTERORUM & Clericorum Oratorij, à S. Philippo Nerio fundata, per Gregorium XIII. approbatum & an. 1575. approbatur & stabilitur.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Copiosus in misericordia Dominus, & in cunctis gloriosus operibus, à quo omnia dona defluunt, ad hoc nobis, licet immeritis, suæ sponsæ vniuersalis Eccle-

ſiæ regimen committere, & noſtræ debilitati iugum Apoſtolicæ ſeruitutis imponere voluit, vt inter alias, multiplices curas, operarios, quos ipſe Dominus in meſſem ſuam, multitudinem vtique magnam populorum, ad fructum diuinæ gratiæ diſpoſitam, ne pereat, quotidie pro ſua miſericordia dignatur emittere, conducere non differamus, eoſque ad ſuſcipiendam ipſius Domini miſericordiam, in medio templi ſui, eiuſque vias Chriſti fidelibus demonſtrandum, eorumque corda diuinorum ſermonum declaratione illuminandum, nouas etiam interdum piorum virorum Congregationes propterea conſtituendo, noſtræ ſollicitudinis opera Apoſtoliciſque fauoribus propenſiùs excitemus.

Dudum ſiquidē omnia beneficia eccleſiaſtica, cum cura & ſine cura, apud Sedem Apoſtolicam tunc vacantia, & inantea vacatura, collationi & diſpoſitioni noſtræ reſeruauimus, decernentes ex tunc irritū & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Cum itaque poſtmodum parochialis eccleſiæ B. Mariæ *Vallicellæ* nuncupatæ, regionis Pontis ſeu Parionis de Vrbe, per liberam reſignationem dilecti filij Antonini

de Adiuto, nuper ipsius ecclesiæ Rectoris, de illa, quã tũc obtinebat; in manibus nostris sponte factam & per nos admissam, apud Sedem eandem vacauerit, & vacet ad præsens, nullusque de illa præter nos hac vice disponere potuerit siue possit, reseruatione & decreto obsistentibus supradictis. Et sicut dilectus filius PHILIPPVS NERIVS, presbyter Florentinus, ac Præpositus nonnullorum presbyterorum, & Clericorum secularium, tam suo, quàm aliorum presbyterorum & Clericorum præfatorum nominibus, nobis nuper exposuit, quod hi in ipsa ecclesia introduci cupiant, ac ita, illis gratia assistente diuina, circa Missarum & aliorum diuinorum officiorum in eadem ecclesia celebrationem, & verbi Dei populo inibi interessenti prædicationem, aliaque salubria monita, ad salutem animarum Christifidelium procurandam, & quàm plurima pietatis opera exercenda intendere sperent, vt ex eorundem presbyterorum & clericorum laudabili vita & doctrina, dilecti filij ipsius ecclesiæ parochiani non paruam consolationem Spiritualem suscepturi sint, si in eadem ecclesia vna Congregatio presbyterorum & Clericorum de ORATORIO nuncupanda, perpetuo erigeretur & institueretur, ipsaque eccle-

sia,

ſia,cum onere curæ animarum illius Parochianorum præfatorum, eidem Congregationi concederetur, ex hoc profecto diuinus cultus aç miniſtrorum eccleſiaſticorum numerus, in ea, ad Dei laudem & eorumdem Chriſtifidelium animarum ſalutem, maximum ſuſciperet incrementum.

Quare dictus PHILIPPVS aſſerens dictæ eccleſiæ, & illi forſan annexorum fructus, redditus & prouentus, ſuper quibus penſio annua quadraginta ſcutorum monetæ certæ perſonæ eccleſiaſticæ, illam annuatim percipienti, Apoſtolica auctoritate, vt dictus Philippus etiam aſſerit, reſeruata exiſtit, centum & triginta ducatorum auri de Camera, ſecundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, eiſdem nominibus nobis humiliter ſupplicauit, quatenus præmiſſis annuere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod ſemper in vnionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, quique diuini cultus augmentum & Chriſtifidelium animarum ſalutem ſinceris deſideramus affectibus, pium & laudabile PHILIPPI Præpoſiti,

ac presbyterorum & Clericorum præfatorum desiderium summopere commendãtes, ipsosque Philippum Præpositum, ac presbyteros & Clericos, à quibusuis excõmunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel caussa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore cẽsentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, in dicta ecclesia, vnam Congregationem presbyterorum & Clericorum secularium de ORATORIO nuncupandum, sine alicuius præiudicio, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuò erigimus & instituimus.

Illique sic erectæ & institutæ ecclesiam præfatam, siue præmisso, siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscunque persona seu per similem resignationem dicti Antonini, vel cuiusuis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico & testibus sponte factam, aut constitutionem felicis recordationis Ioannis Papæ XXII. prædecessoris nostri, quæ incipit, *Execrabilis*, vel assecutionem alterius beneficij ecclesiastici, quauis aucto-

auctoritate collati, vacet, etiam si tanto tempore vacauerit, quod eius collatio iuxta Lateranensis statuta Concilij ad Sedem præfatam legitimè deuoluta, ipsaque ecclesia dispositioni Apostolicæ specialiter, vel aliàs generaliter reseruata existat, & super ea inter aliquos lis, cuius statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat, cum onere curæ animarum illius Parochianorum præfatorum, alijsque omnibus & singulis oneribus & honoribus, ac annexis, necnon omnibus bonis, censibus, iurisdictionibus, fructibus, redditibus, & prouentibus, alijsque iuribus, & pertinentijs suis eidem Congregationi, auctoritate Apostolica, & tenore præfatis, etiam perpetuo concedimus & assignamus.

Ita quod liceat ipsi Congregationi, illiusque Rectori, Presbyteris, Clericis, & Procuratoribus seu agentibus vel deputatis, per se vel alium seu alios, eorum & dictæ Congregationis nomine, ecclesiæ & annexorum ac bonorum iuriumque & pertinentiarum præfatorum, corporalem & realem & actualem possessionem, propria auctoritate, liberè apprehendere, & etiam perpetuò retinere, curamque animarum eidem ecclesiæ imminentem per

ſeipſos preſbyteros, ſeu vel plures ex eis ſiue per alium vel alios preſbyteros (illis tamen prius à dilecto filio noſtro, & Romani Pontificis pro tempore exiſtentis in dicta vrbe & eius diſtrictu, Vicario in ſpiritualibus generali, ſeu Sede præfata approbatis,) exercere vel exerceri, eidemque eccleſiæ in diuinis deſeruire ſeu deſeruiri facere, illiuſque fructus, redditus, & prouentus, iura, obuentiones & emolumenta quæcunque percipere, exigere & leuare, ac in ſuos, & Congregationis, ac eccleſiæ præfatorum vſum & vtilitatem conuertere.

Necnon eidem Congregationi, illiuſque Rectori ac Preſbyteris & Clericis pro tempore exiſtentibus, vt pro ſalubri ſtatu & directione eccleſiæ & Congregationis huiuſmodi illiuſque perſonarum quæcunque ſtatuta & ordinationes rationabilia, honeſta, ac ſacris Canonibus & Concilio Tridentino, non contraria edere, & edita reformare, limitare & mutare, ac alia de nouo condere, prout, & quoties eis, ſecundum rerum & temporum qualitates, videbitur expedire; quæ quidem ſtatuta & ordinationes, poſtquam edita, reformata, limitata, & mutata, ac de nouo condita fuerint.

erint, à Sede præfata approbari, & per singulares personas, de gremio dictæ Congregationis existentes, inuiolabiliter obseruari debeant, liberè & licitè possint & valeant, auctoritate Apostolicâ, & tenore præfatis indulgemus, liberamque desuper facultatem concedimus & elargimur.

Decernentes præsentes litteras de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, & ex eo quod interesse prætendentes vocati non fuerint, notari, impugnari, aut in ius vel controuersiam vocari nullatenus posse, neque debere, minusque sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, annullationibus, limitationibus, derogationibus, & alijs contrarijs dispositionibus à Sede præfata, etiam in fauorem quorumuis quomodolibet emanatis & emanandis, nullatenus comprehendi posse, aut debere, necnon quo ad concessionem & assignationem, prout est & attentatum forsan est hactenus, ac tam quo ad illas, quam omnia alia supradicta ex tunc irritum & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quocirca Venerabilibus fratribus nostris Patriarchæ Alexandrino, ac Amerino

rino & Aquinatensi Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes litteras & in eis contenta quæcunque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte PHILIPPI Propositi ac Congregationis præfatorum, & singularum illius personarum, nunc & pro tempore existentium, sed alicuius eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta, quæcunque firmiter obseruari, ac singulos, quos ipsæ litteræ concernunt, illis pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque, contra præsentium tenorem, quomodolibet indebitè molestari, contradictores auctoritate nostra appellatione postposita compescendo.

Non obstantibus, priori voluntate nostra præfata, ac Lateranensis Concilij nouissimè celebrati vniones perpetuas, nisi in casibus à iure permissis fieri prohibentis, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri, & alijs Apostolicis constitutionibus & ordinationibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis Venerabili fratri nostro *Alexandro*

Epi-

Episcopo Tusculanensi Cardinali *Farnesio* nuncupato, ad quem ratione ecclesiæ S. Laurentij in Damaso etiam de Vrbe, aut aliàs dictæ ecclesiæ S. Mariæ Vallicellæ, dum vacat, collatio, prouisio, præsentatio & omnimoda alia dispositio pertinet, ac dilectis filijs Populo Romano, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus & alijs decretis, etiam motu proprio, & certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ac fratrũ nostrorum consilio, etiam iteratis vicibus, etiam per recol. mem. *Leonem* Papam X. aliosque Romanos Pontifices, similiter prędecessores nostros, ac forsan etiam nos, & Sedem præfatam concessis, approbatis & innouatis; illis præsertim, quibus inter alia caueri dicitur expressè, quod de quibuscumque beneficijs ecclesiasticis dictæ Vrbis, vacatione illorum pro tempore occurrente, alijs quam ciuibus Romanis & originariorum ciuium Romanorum filijs, & forsan aliàs certo modo qualificatis prouideri, vel aliàs disponi non possit, & aliter de illis etiam per Sedem præfatam pro tẽpore factæ collationes, concessiones, vniones, & aliæ dispositiones nullius sint roboris vel momenti; quodque eisdem priuile-

gijs

gijs & indultis nullatenus, aut non nisi modo & forma in illis expressis derogari aut derogatum censeri possit, & si illis aliter derogari contingat, derogationes huiusmodi nemini suffragentur. Quibus omnibus & singulis; etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliàs de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu alia quæuis expressio habenda, aut etiam aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, quodque de gremio dictæ Congregationis diuersæ personæ ex dicta vrbe oriundæ, vel aliàs iuxta dicta statuta qualificata non existant, contrarijs quibuscunque. Aut aliqui super prouisionibus sibi faciendis de huiusmodi vel alijs beneficijs ecclesiasticis in ipsa vrbe speciales vel generales dictæ Sedis vel Legatorum eius litteras impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reseruationem & decretum vel aliàs quomodolibet sit processum. Quas quidem litteras & processus habitos per easdem, & inde sequuta quæcunque, ad dictam ecclesiam Beatæ Mariæ volumus non extendi, sed nullum per hoc eis,

quo

quo ad assecutionem beneficiorum aliorum præiudicium generari. Et quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & litteris Apostolicis generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat, quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, prouiso, quod ipsa ecclesia Sanctæ Mariæ debitis propterea non fraudetur obsequijs, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, sed illius congruè supportentur onera consueta. Nulli ergo omnino, &c. Si quis autem, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, Idibus Iulij, Pontificatus nostri anno quarto.

NOTATIO.

S. PHILIPPVS NERIVS, *Florentiæ ann.* 1515. *feliciter notando, anno* 1595. *Romæ in Domino sanctißimè obdormiuit. Vitam eius latinè scripsit Antonius Gallonius, Oratorij Romani Presbyter, Romæ & Moguntiæ ann.* 1602. *editam.*

CAPVT

CAPVT XI.

GREGORIVS XV. Ann. 1621. CONFIRMAT decretum, quod vnaquaque domus Congregationis Oratorij se ipsam per se regat, nec plures insimul vniri valeant; & statuit vt in quolibet loco non nisi vna domus erigi possit, nec locorum Ordinarij vllam dicta Congregationis domum, nisi iuxta statutorum eiusdem formam, visitare possint.

GREGORIVS Papa XV. ad perpetuam rei memoriam. Ex iniuncto nobis desuper Apostolicæ seruituris officio, his, quæ pro Congregationum quarumlibet, ad diuini nominis laudem & gloriam, ac populorum ædificationem animarumque salutem prouidè sanctèque institutarum, ac personarum in eis pijs exercitijs, atque Altissimi obsequijs vacantium felici regimine, statuta & ordinata sunt, vt firma perpetuò remaneant, Apostolicæ confirmationis robur libenter adijcimus, aliasq; disponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire. Cum itaque, sicut accepimus, inter statuta dilectorum filiorũ Presbyterorum Congregationis Oratorij, in Ecclesia B. Mariæ in Vallicella nuncupatæ de Vrbe, à S. Philippo Nerio institutæ, per felicis recordationis Paulum Papam V. prædecessorem nostrum approbata & confir-

confirmata, infra scriptum reperiatur, tenoris subsequentis, videlicet: *Statutum est, ne Congregatio alibi vllum locum recipiat, neque alterius Congregationis regendæ suscipiat onus: si quæ verò aliorum locorum collegia & Congregationes nostra instituta obtinuerint & seruare voluerint, non sint illa quidem nostræ annexa; neque Clerici eorum sint è Congregatione Oratorij Romani, quemadmodum esse debet, instituti, vt vnaquæque domus ac familia, nostræ formam imitata, separatim ab alijs, se per se regat, ac moderetur.* Nos attendentes Statuti huiusmodi obseruantiam, dictæ Congregationis manutentioni admodum necessariam fore; idcirco motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione, nostris statutum insertum prædictum Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò approbamus & confirmamus, illique inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos tam iuris quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus. Inhibentes propterea; sub excommunicationis alijsque sententijs, censuris, & pœnis ecclesiasticis, arbitrio nostro infligendis, ne plures dictæ Congregationis domus, neque tamquam principales, neque tamquam membra à se inuicem dependentia, insimul vniri, & in quauis

ciuitate, terra, seu loco plusquam vna domus dictæ Congregationis erigi seu institui possit. Quocirca vniuersis & singulis locorum Ordinarijs, ne vllam dictæ Congregationis domum, nisi iuxta statutorum prædictorum formam & tenorem, nec aliter, nec alio modo visitare, minusve quouis casu pro tempore contingente, ac sub quouis prætextu aut quæsito colore, aliquam ipsius Congregationis personam è dicta Congregatione extrahere, aut ab obseruatione sui instituti remouere audeant seu præsumant, auctoritate & tenore præsentis interdicimus, & prohibemus. Decernentes præsentes litteras perpetuò validas, firmas & efficaces existere, & fore: suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, priuilegijs quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, eisdem locorum Ordinarijs, & quibusuis alijs personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis eorum

rum omnium tenor præſentibus pro plenè & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſsè derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctam Mariam ſub annulo Piſcatoris die 8. Iulij, M.DC.XXII. Pontificatus noſtri anno ſecundo. S. Card. S. Suſannæ.

CAPVT XII.

Oratoria per Italiam & Galliam exſtructa, inſtar Romani.

Neapolitanum, operâ Franciſci Mariæ Taruſij, anno 1586 eò ab Hannibale Capua Archiepiſcopo euocati, exſtructum. *Napoli.*

Septempedanum in Piceno. *San Seuerino.*

Anxanum Oratorium anno 1598. conditum.

Anxanum Seminarium adoleſcentum indigenarum.

Lucenſe à Republica Lucenſi exſtructum. *Lucca.*

Firmanum. *Fermo.*

Panormitanum in Sicilia. *Palermo.*

uidentia processerunt, licet eius superueniente obitu litteræ Apostolicæ desuper cõfectæ non fuerint, suum debitum consequantur effectũ. Dudum siquidem fel. rec. Greg. Papa XV. prædecessor noster piè præmeditatus, q̃ supremus ille & diligens Paterfamilias, qui ab origine mundi plantauit vineam suam, vniuersalem scil. Ecclesiam, in eam quotidie non desinat mittere operarios; quorum assiduitate culturæ illa vepribus expurgata fructũ afferat vel cẽtesimum, vel sexagesimum, vel trigesimum, quodq; ante Incarnationem Verbi misit in eam Patriarchas & Prophetas, virosq; sanctissimos, qui portauerunt pondus diei & æstus: post assumptam verò humanitatis nostræ substantiã venit vocare nouissimos, sanctos videlicet Apostolos, qui vineã hãc & fidei feruore & prædicationis verbo per vniuersum propagarunt Orbẽ, ijsq; adiunxit non solùm fortissimorum martyrum exercitus, qui effuso sanguine illam irrigarunt vberrimè, sed etiam Confessorum laudabilem numerum, quorum sanctitatis exemplo hæc vinea vbiq; terrarum odorem afflat suauissimũ; inter quos paucis ante annis sanctimoriam redolere satis constiterat Beatum Philippum Nerium, Congregationis Oratorij fundatorem; cuius & vitæ puritas, & omnium virtutum congeries &

miraculorum gloria plurimùm elucebat, ipsius B. Philippi catalogo Sanctorum adscriptioni decreuit intendere.

Cumq; iam ab ipso die, quo dictus B. Philippus obdormiuerat in Domino, fama sanctitatis & miraculorũ eius adeò creuisset, vt statim dignus canonizatione acclamaretur, & multi viri graues de illa ꝓmouenda cogitasset, & apud piæ memoriæ Clemẽtẽ VIII. etiã prędecessorẽ nostrũ desuper egissent & eiusdẽ Clemẽtis ꝑdecessoris auctoritate viuę vocis oraculo cõcessa, statim eodẽ ipsius B. Philippi obitus anno, in Vrbe & extra eã fuissẽt receptæ informationes, & facti ꝓcessus sup illius virtutib⁹, sãctitate & miraculis; & successiuè corã similis recordationis Paulo V. pariter ꝑdecessore nostro, ꝓ eadẽ canonizatione carissimis in Christo fili⁹ noster Lodouicus Frãciæ & Nauarræ Rex Christianissim⁹, & carissima etiã in Christo filia nostra Maria, eiusdẽ Ludouici Regis mater, ac dilecti filij nobiles viri Senatus Populusque Romanus, & Maximilian⁹ vtriusq; Bauarię, necnõ Carolus Gõzaga Niuernensiũ, & dũ in humanis agerẽt Ferdinãdus I. & post eius obitũ Cosmus II. Magni Hetruriæ eis subiectę Duces, & dilectæ in Christo filiæ nobiles mulieres, Christina Cosmi mater, & Catharina Caroli præfati vxor, ac etiã dilecti filij presbyteri dictę Cõgregationis institissẽt, & Paulus ꝑdecessor ꝑdictus Venerabilib⁹ Fratribus nostris, tũc suis, S. Romanæ Ecclesiæ

Cardinalib⁹, sup Sacris Ritibus deputatis p suas in forma Breuis sub annulo Piscatoris desup expeditas litteras cõmisisset, vt inqrerẽt in genere pri⁹, ac deinde in specie sup fama sanctitatis, virtutib⁹ & miraculis dicti B. Philippi formarẽt iuris ordine seruato pcesſũ, eoq; diligẽtissimè pacto, & facta p bonæ memoriæ Dominicũ eiusdẽ S. Romanæ Ecclesię Cardinalẽ Pinellũ nuncupatũ relatione, ex pcessu videlicet in genere facto, plenè cõstare de fama sanctitatis & miraculorũ dicti B. Philippi, ac deueniri meritò posse ad inquisitionę in specie dictus Paul⁹ prędecessor, bonæ memoriæ Francisco Peniæ Rotæ Decano, & Horatio Lãcellotto ipsoq; Horatio pmoto ad Cardinalat⁹ honorẽ, Alexãdro Ludouisio, tũc in minorib⁹ cõstituto, q deinde ad Sũmi Apostolatus apicẽ asſũpt⁹, Gregori⁹ XV. pdictus fuit nũcupat⁹, ac Venerabili fratri nostro Dionysio de Marquemõt, Ecclesiæ Lugdunẽsi postmodũ pfecto, omnib⁹ causarũ Palatij Apostolici tũc auditoribus, vt cõiũctim, vel saltẽ duo eorũ pcedentes, inquisitiones & pbationes huiusmodi facerẽt factasq; referrẽt, demãdasset dictiq; Auditores Cõmissarij iniũcto sibi officio diligẽter pfuncti, toti⁹ negotij seriẽ in scriptis eidẽ Paulo pdecessori retulisſẽt; & dictus Paulus pdecessor relationẽ, vt præfertur, factã, vna cũ iteratis instãtijs ac precib⁹ dictorũ Principũ, & Presbyterorum dictæ Cõgregationis Oratorij, ad prædictos Cardinales,

Die 19. mensis Ianuar. 1626. Cardinale creato.

vt præfertur, deputatos remisisset, ac omnibus per bonæ memoriæ Robertum dictæ Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinalem Bellarminum nuncupatum, ad id specialiter electum examinatis, & relatis in octo Congregationibus diuersis tẽporibus habitis, de validitate processuum in specie factorum, tam in dicta Vrbe, quam extra eã, & de fide, spe, charitate, virginitate, de prophetia, alijsque donis & virtutibus, de fama sanctitatis & miraculis quamplurimis tum in vita, tum post obitum dicti B. Philippi plenè constare, seruatis seruandis cõclusum & decretum extitisset, idem Paulus prædecessor, vt in illius honorem tamquã de Confessore non Pontifice Missa celebrari & Officium recitari in ecclesia beatissi Virginis Mariæ, & Sancti Gregorij in Vallicella de Vrbe licitè posset, indulsit: & successiuè indultum huiusmodi ad alias eiusdem instituti Congregationes in alijs ecclesijs extra Vrbem canonicè erectas extendit.

Beatificatio.

Dictoq; Paulo prædecessore viam vniuersæ carnis ingressi, prædictus Gregorius prædecessor, qui illi in Apostolatus ministerio successit, Beati Viri sanctitatẽ (quippe per virtutum illius excellentiam in minoribus, vt præfertur, constitutus benè nouerat) veneratus, & Christi fidelium deuo-

Instantia canonizationis apud Greg. XV.

deuotione, precibusque dicto um Principum instantiùs quàm vnquam repetitis permotus, negotium Canonizationis illius perficiendum constituit: & ad hunc effectum prædictis Cardinalibus dictæ Congregationis Sacrorum Rituum mandauit, vt prædictos processus omni qua decebat diligentia rursus inspicerent, & vniuersam caussam sibi referrent; qui quidem Cardinales dictum Robertum Cardinalem denuo elegerunt, eoque ab humanis exempto, dilectum filium nostrum, tnc eiusdem Gregorij prædecessoris, Petrum Paulum eiusdem S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalem Crescentium nuncupatum, in eius locum subrogarunt, & negotio exactissimè discusso ac diligentissimè examinato, seruatis similiter seruandis, vnanimiter congregati censuerunt, plenissimè constare tam de validitate processuum, quàm de vitæ sanctitate, virtutibus & miraculis tum in vita, tum post mortem dicti Beati Philippi: ita vt si dicto Gregorio prædecessori videretur, posset dictus Beatus Philippus in Sanctorum numerum adscribi.

Primum Consistoriũ

Cùmque nihil iam superesset vlteriùs, idem Gregorius prædecessor voluit in Consistorio suo secreto de his omnibus relationem fieri, & Venerabilis frater noster, tunc suus Franciscus Maria, Episcopus

Ostiensis, tunc Portuensis, & Cardinalis à Monte nuncupatus, suo & aliorum dictæ Sacrorum Rituum Congregationis Cardinalium nomine summam processus exposuit, & ex rebus ab ipso Beato Philippo præclarè gestis selegit nonnullas, quas disertis planè verbis enarrauit, ac se cæterosque dictæ Congregationis Sacrorum Rituum Cardinales censuisse asseruit, dictum Beatum Philippum, si ipso Gregorio prædecessori visum foret, Sanctorum catalogo aggregari posse: in quorum sententiam reliqui omnes Cardinales in dicto Consistorio tunc assistentes, de quorum numero nos quoque tunc eramus, suo quisque suffragio ex ordine deuenerunt.

Secundum consistoriū. Et successiuè idem Gregorius prædecessor, ex antiquo Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum tunc suorum instituto, publico Consistorio, in quo præter dictos Cardinales, etiam Venerabiles fratres nostri Patriarchæ, Archiepiscopi & Episcopi, ac alij Romanæ Curiæ Prælati, & dicti Gregorij prædecessoris familiares, dilecti filij, conuenerunt, conuocato; dilectus filius Magister Ioannes Baptista Spada iunior, Aulæ Consistorialis Aduocatus, de vita, virtutibus & miraculis dicti Beati Philippi disertè dixit, & nomine prædictorum Prin-

cipum illius Canonizationem suppliciter petijt. Quibus auditis dictus Gregorius prædecessor respondit, se precibus libenter assentiri: sed quoniam non audebat Sancta Sedes librum æternæ vitæ perscrutari, nisi Spiritu sancto aperiente, velle se diutiùs immorari, ac maturiùs procedere: & propterea omnes in Domino rogauit, vt secum vnà orationibus, ieiunijs ac eleemosynis diuinæ voluntatis arbitriũ explorarent. *Vtriusque Signatur Referendarius.*

Demum verò Consistorio, quod semipublicum vocant, indicto, in quo prædicti omnes, ac etiam Sedis Apostolicæ Notarij, & caussarum dicti palatij Auditores, dilecti filij, interfuerunt, omnes Beatum Virum canonizandum esse publicis suffragijs iudicarunt. Quorum vnanimi consensu audito, ipse Gregorius prædecessor aperiens os suum in benedictiones, gratias egit diuinæ Clemẽtiæ, quòd tantã contulisset gratiã seruo suo: statuitq; illum inter Sanctos referre, vnà cum Beatis Isidoro Agricola, & Ignatio Loyola, ac Frãcisco Xauerio, nec non Teresia. De cuius quidẽ Beati viri Philippi origine, vita virtutũ donis & miraculis aliqua ex multis in processu deductis, recensenda duxit. *Tertiũ cõsistorium.*

Est igitur natus Philippus Florentiæ, millesimo quingentesimo decimo quinto, *Philippus nascitur,*

salutis

ſalutis anno, ſedente Leone Decimo Pontifice Maximo, & in eccleſia S. Ioannis Baptiſtæ baptiſmali fonte ablutus. Franciſcum Nerium, & Lucretiam Soldiam honeſtiſſimæ vitæ atque probatæ integritatis parentes habuit; à quibus adhuc puerulus optimis moribus imbutus, ab ipſa ineunte ætate ob præclaram, quam præ ſe ferebat, naturæ indolem, non modò aliorum animos in ſui rapiebat amorem, vt Pippus bonus appellaretur, ſed diuina in omnibus iuuante gratia, videretur de ſe magnum aliquid præmonere. Nam octo annos natus, vnà cum aſello, quem conſcenderat, in cellam vinariam præceps delapſus, atque iumenti onere oppreſſus, ingenti admiratione qui mortuus credebatur, extractus eſt viuus & incolumis. Vbi verò ad annum peruenit ætatis decimum octauum, miſſus eſt à patre ad opidum S. Germani, vt ibi apud patruum opibus abundantem mercaturam exerceret: qui adoleſcentis optimi lætificatus aduentu, ipſum breui, propter eius probitatem, in hæreditatem vocare conſtituit.

At verò Philippus cœleſtium deſiderio indies ardentior, à patrui gratia & beneuolentia ſibi timere cœpit; donec duobus, annis tranſactis, mercaturæ nobilioris auidus, contemptu viginti millium aureorum heredi-

hereditate ab illo oblata, Romam inde se contulit: vbi oportunum & aptum ad solida virtutum officia nactus locum, pietatis operibus Philosophiæ ac Theologiæ studium adiunxit: & interim arctam vitæ viã ingressus humi plerumque cubare, tenui victu atque assiduo ieiunio delectari, & aliquando per triduum ab omni cibo abstinere, septem præcipuas Vrbis ecclesias obire, & in cœmiterio Calisto nuncupato in oratione pernoctare sæpe consueuit. Ac vix annum ætatis suæ vicesimum nonum attigerat, cum inter alia diuinitus accepta dona, planè mirabilis cordis palpitatio fuit ac fractura costarum: quæ publico medicorum testimonio præter naturæ ordinem obtigit, quasi mentis dilatato sinu, etiam caro dilataretur, & exultaret in Deum viuum: & ad animarum propterea subsidiũ se multò magis vocari sentiens, de solitariæ vitæ seueritate diuino nutu remitte cœpit, atque inter cuiusque conditionis homines ea mente versari, vt publicis adhortationibus, & priuatis colloquijs Christo Domino quàm plurimos lucraretur, nullo incommodo, nullo penitus deuitato labore.

Romã petit

Cordis palpitatio.

Eodemque ferè tempore, quo sanctissimæ Trinitatis Confraternitas ad Peregrinorum, & Conualescentium commoditatem

Sodalitiũ sanctissimæ Trinitatis instituit.

Sodalitiū sanctissimæ Trinitatis instituit.

tatem ipsius consilio atque opera fuit instituta, cùm vnoquoque mense quadraginta horarum supplicatio decreta esset, ipse totas penè noctes ducebat insomnes, & confratres ad orationem hortabatur, & exemplo mirificè incitabat. Cùm verò ad tricesimum sextum annum peruenisset, Confessarij iussu sacerdos factus, & audiendis fidelium confessionibus præfectus, in ædibus S. Hieronymi de charitate nuncupati habitauit: in cuius ecclesia ad Sacramentorum frequentiam, & ad dandam scientiam salutis semper intentus, in proprio etiam cubiculo pia de diuinis collocutione illos erudiebat, qui eius sese disciplinæ tradiderant.

Fidei feruor.

Et in hoc ipso suorum progressu attendit animum Indeas adeundi, ad vineam Domini excolendam, & fructus vberiores etiam profuso sanguine reportandos. Vt autem ea de re supernum consilium exploraret, virum Cistertiensis ordinis pietate insignum consuluit, à quo reuelante Deo admonitus est, eius Indias Romæ futuras. Quamobrem maiori succensus ardore, non solùm durissima peccatorum seruitute pressos ad Christi Domini obsequium traducere studuit, verùm etiā sedentes in tenebris & vmbra mortis infideles ad clarissimum fidei lumen adduxit: quo

quo illustrati nonnulli Hebræi Christum recipere, & Hæretici ad Catholicam veritatem redire non dubitarunt. Certè de nouatoribus reuincendis, vel ad Romanam Ecclesiam reducendis, maximè visus est fuisse sollicitus, cùm bonæ memoriæ Cæsarem presbyterum Cardinalem Baronium nuncupatum, adhuc in minoribus constitutum, ad opus Annalium per tot annos vrgere non destitit: vt ipsemet postea Cardinalis scripserit, non se Annalium ecclesiasticorum sed Philippum auctorem extitisse.

Iamque in Ecclesia S. Hieronymi pijs ac familiaribus colloquijs diu ad virtutes erudierat confluentes, cùm ad maiorem fructum ex verbi Dei semine percipiendum ex filijs, quos Christo genuerat, delectis nonnullis, recolendæ memoriæ Gregorij Decimi tertij etiam prædecessoris nostri auctoritate, apud dictam ecclesiam beatissimæ Virginis MARIÆ & S. Gregorij Congregationē prædictā Oratorij fundauit: & congruentibus institutis à pdicto Paulo prædecessore postea confirmatis, in Presbyterorū sæculariū statu, absque voti vllius vel promissionis vinculo, ad quatuor familiares sermones singulis in hebdomada ferijs, excepta die Sabbati, diuinis de rebus habendis, ad quotidianā sub vesperā in Ora-

Congregationem Oratorij instituit.

in Oratorio publico Orationem, ad Sacramentorum frequentiam; & ad alias complures Christianæ pietatis exercitationes retinendas muniuit ac stabiliuit.

Amor in Deum. Vt autem speciatim tanti viri virtutes agnoscantur, & per viam salutis incedentibus subsidio esse valeant, non est omittendum, quòd is fuit in primis charitate in Deum admirabili, vt internus ille ignis nõnunquam, dum attenderet ad diuina, redundaret in corpus, & facies atque oculi scintillulis micarent, atque etiam ex improuiso illa Apostoli verba sæpiùs vsurparet, Cupio; sed mox animaduertens, suæ in in Deum deuotionis occultandæ gratia, reliquum sententiæ reticebat, nimirum, Dissolui, & esse cum Christo.

Eucharistia frequentia. Perpetuo atq; ardenti studio venerandũ Eucharistiæ colebat Sacramentum: vel enim laicus, vel sacerdos celebrans, vel ægrotans in lectulo, illius quotidiana susceptione reficiebatur. Verùm inter celebrandum feruidus lignium altaris gradum quodam exultationis tremore concutiebat.

Lacrymæ. In ipsa Dominicæ passionis memoria, atque iniquorum hominum ingratitudine gemitus fundebat vberrimos: & miraculo tribuebatur, quòd præ assidua lacrymandi consuetudine vim oculorum non amisisset.

Inter

Inter cætera, quibus ad huiusmodi charitatis gradum peruenit Philippus, summum fuit orationis studium, cui inexplicabili desiderio semper addictus, omnia Congregationis exercitia in eam quodammodo tendere curauit: vt inde meritò Oratorij Congregatio fuerit appellata. *Orandi studium.*

Hæc ipsa Beati Viri charitas miris modis redundat in singulos cuiusque conditionis homines: nam omnium vtilitati ac necessitati expositus, nullum sibi tempus certum esse voluit, in quo suæ parceret valetudini, & quod inhabitabat cubiculum non pateret aliorum commoditati, summa lenitate excipiens ad se venientes, factus omnibus omnia, vt omnes Christo lucrifaceret. *Charit. in proximos.*

Singulari præsertim industria per Christianæ lætitiæ semitas deduxit adolescentes: qua vel septem Vrbis ecclesias, vel Xenodochia, vel alia pia exercitia frequẽtantes, labore ac molestia ex parte leuarentur. Summa item assiduitate visebat ægrotantes, præsertim è suis, nec eos deserebat, dum nosset mortis periculum instare. Tentationes diaboli repellebat mirabiliter: atque à plurimis laborantibus in extremis, cùm ipse accederet proferretque verba: Quis isthîc? dæmones ad vocẽ perterriti, sese in fugam visi sunt conijcere. *Eleemosyna.*

Curabat autem hominum saluti non solùm interno, sed etiam externo subuenire subsidio, & numerosis plerumq; familijs necessaria suppeditare, dotem indigētibus virginibus elargiri, egenis Religiosorum domibus opem ferre, vinctis in carcere eleemosynas abundanter impertiri: vt meritò Pater animarum diceretur & corporum: quem charitatis affectum etiam miraculis Dominus comprobauit. Intempesta enim nocte panem deferens ad familiam, in egestate multa constitutam, in profundam foueam incidens, ab Angelo incolumis ereptus est: qui etiam aliàs Angelo, sub specie pauperis eleemosynam sibi petenti, omnem pecuniam, quam apud se habebat, prompto atque hilari obtulit animo.

Virginitas. Charitati virginitatis donum adiunctū habuit: quo multi, qui cum ipso versabantur, vel vultus atque oculorum intuitu, vel suaui fragrantia, qua illius corpus redolere consueuerat, recreabantur: solitus ipse pudicitiam ex odore, impudicitiam ex fætore dignoscere, soloque manuum contactu impuris tentationibus esse remedio. Huic integerrimæ puritati sæpe humani generis hostis per impudicas mulieres tetendit insidias: ipse verò ad orationem semper confugiens victor gloriosus euasit.

Eam

Eam ob causam perpetuę deditus abstinentiæ, loco prandij, tenui vtebatur ientaculo, cui cœna succedebat non absimilis. Abstinuit semper à cuiusuis generis lacticinijs: rarò pisces, carnes verò rarissimè degustauit: potu fuit admodum tenui, aqua magis vsus quàm vino. Ea demùm erat potus cibique parcitas, vt sustentari Medicorum attestatione naturæ viribus non valeret; crederetur tamen (præsertim à suis) Eucharistiæ virtute vitam ad senectutem traduxisse. *Abstinentia.*

Cum huiusmodi abstinentia coniunxit etiam rerum omnium mundanarum contemptum: non modò enim hereditatem ac patrimonium respuit, & quàm multas sibi testamento relictas facultates summa animi constantia repudiauit, sed etiam dum in ædibus S. Hieronymi habitaret, nudis contentus cellulis, consueta stipendia recusauit. Ab honoribus atque ecclesiasticis dignitatibus alienus, adduci numquam potuit, vt pensiones atque beneficia reciperet. Canonicatus in Vrbe primos, Episcopatum & Cardinalitiam dignitatem, à piæ etiam memoriæ Gregorio Decimoquarto, & prædicto Clemente, prædecessoribus nostris, sibi oblatam omnino recusauit. *Mundi contẽptus.*

Humillimus fuit, atq; beati Francisci exemplo *Humilitas*

emplo se maximum ex peccatoribus con-
Humilitas stanter affirmabat: ideoque contestari quotidie solitus Deum his ferè verbis: A me tibi caueas Domine; te enim hodie traditurus sum, & omnia perpetraturus mundi peccata, nisi tua me gratia benignè protexeris. Cumque ægrotaret aliquando, atque ipsum obsecrarent adstantes, vt suorum saltem beneficio, illam S. Martini dirigeret ad Deum orationem; Domine si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem; summa animi demissione respondit: Non sum ego S. Martinus, nec me talem vnquam existimaui: quòd si me vobis necessarium reputarem, perditum crederem. Atque hinc est, quòd se Rectoris & Præpositi, nec non Congregationis à se erectæ Fundatoris titulo ægrè admodum tulerit appellari. Quinimo biennio ante obitum Congregationis administrādæ munus deposuit.

Patientia. Tantæ eius humilitati patientia non defuit. Tranquillo semper animo excitatas tam aduersum se, quàm Oratorij sui exercitia persecutiones tolerans; in quibus etiam pro persecutoribus verus Christi imitator assiduè deprecabatur: isque fuit precationum fructus, vt ex eis plurimos sola patientia ad Deum conuerterit; qui verò ab incœptis non destitere, diuinam

vltio-

vltionem ſint experti. Magnæ inſuper patientiæ extitit in perferendis diuturnis corporis infirmitatibus, quibus ſingulis ferè annis diuexabatur: ita vt ad extremum vitæ perductus, oleo ſancto quater inunctus fuerit. Quo autem tempore ægrotabat, nulla vnquam de doloribus habita querimonia, ſed hilaris facie incredibilem animi lætitiam indicabat. Ab ipſa verò infirmitate, quantumuis graui, conualeſcere ſæpe ſolebat repente prorſus ac mirabiliter.

In Chriſtiana mortificatione adeò præcellebat, vt meritò habitus fuerit eiuſdem virtutis ſingularis magiſter: & in primis, mentis diſcurſum, quem ipſe Rationalem nominare conſueuerat, aſſiduè comprimere & captiuare intellectum in obſequium Chriſti ſtuduerit: ideoque ea ipſe plerumque faciebat, & facienda proponebat alijs, quæ intuentibus animi potiùs leuitatem atque ſtultitiam ſaperent. *Mortificatio.*

Iam vero nonnulla etiam dona recenſenda ſunt, quibus Beati Viri virtutes immenſa Dei bonitas illuſtrauit. Frequenter enim ecſtaſim, raptuſque diuinos patiens, è terra ſurſum totus vndique ſplendore circumfuſus eleuabatur. *Ecſtaſes & raptus.*

Cœleſtibus item viſionibus dignabatur aſſiduè; Dominicæ enim natiuitatis nocte Chriſtum in altari pueri ſpecie intuitus *Viſiones.*

est;& aliquando in sacratissima Hostia Paradisi gloriam conspexit. Vidit etiam beatissimam Virginē veteris ecclesiæ S. Mariæ in Vallicella tectum manibus sustinentem, donec imminentis casus ademptum est periculum. Eamdem iterum vidit, cùm anno ante obitum ægrotaret: quem ipsa sibi obuiam sublatum in aëra mirificè recreatum repentè sanauit. Quàm plurium insuper confitentium, atque amicorum animas euolantes in cœlum intueri, atque Angelos concinentes interim audire solitus erat: quin etiam interiorem eorum pulcritudinem, qui essent in statu gratiæ, diuinitus agnoscebat. Sanctorum Caroli Borromæi, & Ignatij Loyolæ facies miris splendoribus vidit coruscantes.

Discretio spirituum. Ea erat prudentia præditus, & discretione spirituum ita excellebat, vt propterea cuiusque conditionis homines ad ipsum, tamquam ad oraculum, consulendi gratia confluerent & ipsimet Summi Pontifices, prædecessores nostri, eius consilium magni semper facerent. Veras à falsis visiones discernebat: & licet sæpissimè antiquus nostri generis hostis horribili se forma videndum offerens, deterrere ipsum conaretur: semper tamen fortis & inuictus de eodem gloriosè triumphans, pacem veramque tranquillitatem, qua frueba-

fruebatur interiùs retinuit.

In Prophetiæ dono, & absentium rerũ, ac si præsentes essent, præuisione, occultisque cordis humani diuinitus dignoscendis talis erat, vt de ipso verè affirmari possit: Non est inuentus similis illi. *Prophetia.*

Illud etiam Philippo collatum à Deo fuit, vt dum vno esset in loco, in alio longè distante, vno eodemque prorsus tempore nonnullis apparuerit. Quapropter cùm in ædibus S. Hieronymi commoraretur, cuidam è suis apud dictam ecclesiam beatissimæ Virginis Mariæ & S. Gregorij degenti, se præsentem ostendens, subsidio quo indigebat adfuit: & Romæ aliàs existens quemdam ex numero sibi confitentium, in mare pænè submersum, medijs è fluctibus capillis apprehensum liberauit. Iterumque cùm in Vrbe maneret, tunc in humanis agentem Catharinam Ricciam, sub regula S. Augustini monialem, Prati in Hetruria commorantem, longo temporis spatio est allocutus. *Absens pluribus apparuit.*

Inter hæc mirã ad patranda miracula à præpotenti Domino consecutus gratiam, quàmplurimos liberauit à quacumq; detinerentur infirmitate. Nonnullos enim solo sanctissimæ Crucis adhibito signo, alios salutari manuũ contactu sanauit: inter quos Clemẽs Octauus pdecessor noster grauissi- *Miracula in vita.*

mis chiragræ dolcribus oppressus, sanus illicò factus est: & nobilis quidam Romanus à pestifera corporis contagione curatus. Alios præterea pristinæ sanitati restituit sola orationis virtute; alios morbis, quibus tenebantur, tantùm imperando: quod præcipuè contigit Mariæ Felici à Castro, in monasterio Turris speculorum moniali, quæ continua febri correpta, Philippo iubente, statim conualuit. Alios remedijs omnino contrarijs curauit; quod dictus Cæsar Cardinalis est expertus, cui stomachi & capitis debilitate ita laboranti, vt retinere vix cibum atque orare nulla ratione posset, imperauit, vt coram se panem, integrum cum malo citreo comederet, qui statim atque serui Dei mandatum executus est, stomachi atque capitis molestijs sensit se omnino liberatum. Alij verò rebus, quibus vtebatur Philippus, morbo admotis, sanitatem pristinam recepere: inter quos Eugenia Mansueta de Colle Scipionis, naribus vlcere quodam, decem & octo mensium spatio, horrendum in modum infectis, linteoli parte serui Dei, adhuc viuentis, sanguine respersa, vlceri summa fide apposita, confestim curata est. Quin etiam constat mortuos fuisse eius voce vitæ restitutos: quod Paulo, Fabritij de Maximis filio, contigit, qui mortuus,
nomen

nomen illius inclamante Philippo, illicò ad vitam redijt, & confessione peracta, ab eodem interrogatus, an libens iterum è vita decederet, annuens, in pace quieuit. *Mortuum ad vitam reuocat.*

His virtutibus ac donis, quibus à Deo tam liberaliter auctus est Philippus, tantæ extitit mortalibus admirationi, vt qui seruum Dei nossent, eius sanctitatem vbique prædicarent: & prædicti prædecessores nostri summo honore ac veneratione prosequerentur; Clemens prædecessor prædictus eius manus etiam osculans, & Gabriel Paleotus in libro, quem scripsit De bono senectutis, Philippum adhuc viuentem, tamquam verum eximiæ sanctitatis atque virtutum omnium exemplar proposuerit; & Augustinus dictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Veronensis nuncupatus, libellum quem composuit, Beato Viro itidem viuente, Philippum seu De lætitia Christiana inscripserit. Summæ etiam venerationi habitus est à Sanctis viris, & quàmplurimis Dei famulis, vt à Carolo, qui quotiescumque eum adibat, ponere genua, & manus eius osculo petere consueuit. *Fama sanctitatis.*

Verùm ingrauescente iam ætate, cùm incitato semper cursu susceptam salutaris vitę rationem feliciter prosecutus esset, die mortis suæ atque hora multifariam prædi- *Infirmitates, & mors*

ctis, plenus dierum, octauo Calendas Iunij, anno millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, qua die Dominici corporis celebritas contigit, cùm mane vehementi deuotionis spiritu, quasi præ lætitia concinens sacrosanctum Missæ sacrificium celebrasset, & nonnullis adstantium, quorum confessiones audierat, Eucharistiæ sacramentum ministrasset, consuetis exercitationibus de more expletis, post mediam noctem, ea qua prædixerat hora, omnipotenti Deo, cui fideliter seruierat, spiritum placidissimè reddidit: & post obitum quamplurimis, tam Romæ quàm alibi, gloriæ claritate illustris apparuit: & summo mane serui Dei corpore in ecclesia super feretrum exposito, mortis felicissimæ fama iam diuulgata, innumerabilis cuiusque conditionis hominum illuc multitudo conuenit: inter quos multi ex viris Principibus, Præsulibus atque Cardinalibus confluxere, & toto bidui spatio, quo corpus, antequam conderetur in ecclesia, piè reseruatum est, ingens populi frequentia, absque intermissione, manus pedesq; exosculari, coronas atque rosaria venerando corpori admouere non destitit: & ij quibus præ multitudine ad corpus nō dabatur accessus, feretrū, in quo iacebat, osculabātur.

Eo

Eo interim tempore multa sunt, eius suffragantibus meritis, edita miracula. Inter cæteros enim adolescens, vnà cum sorore, strumis diu laborantes diu laborantes, serui Dei manu loco admota, vbi morbus residebat, extemplò curati sunt: quemadmodũ & mulier quędam à diutina difficultate respirandi, & alij quàmplures à varijs infirmitatum generibus conualuere. *Miracula ad corpus ante sepulturam.*

Posthæc, vbi selectiore in loco corpus reconditum est, ad ipsum venerandum populi concursus fieri, votiuæ deferri tabellæ, donaria permulta appendi, ac suauissimus quidã odor à multis inde percipi cœpit. Septem autem post annos integrum repertum, summa omniũ lætitia translatũ est in sacellum, erectum atque ornatum à quondam Nerio de Nigris, nobili Florentino, & domicello Romano: cui Deus Sãcti huius intercessione filium concessit, Philippum propterea à parentibus nominatum: quem post menses decem & octo, graui morbo correptum, mortique iam proximum, Beatus vir sibi commendatam, pristinæ statim sanitati restituit. Sed ne videamur singula recensere miracula, quibus seruum suum mirificauit Altissimus, nosse satis erit, alios præcordijs eiusdem sanatos, vt Theodosiam monialem monasterij S. Luciæ in Silice de Vrbe, quæ *Sepultura & miracula post mortem.*

plenis

plenis morbo decem & quinque annos afflicta extẽplò curata fuit; alios verò capillis, vt puerulum natum mortuum, qui vt baptiſmo ablui poſſet, eſt reuocatus ad vitam: alios quibuſdam ſerui Dei coronis, vt Felicem Sebaſtianam, quæ à diuturnis crurium vlceribus ſtatim conualuit: alios linteolis, vt Septimiam Neriam, quæ in interiori oculi parte, ignito ferro incautè à ſorore percuſſa, illæſa omninò remanſit, & Ioſephum Sermeium, qui cùm ob grauem infirmitatem eò deueniſſet, vt omnium iudicio mox efflaturus animam crederetur, ſanus repentè factus, è lectulo, in quo iacebat, incredibili omnium admiratione ſurrexit: alios alijs eiuſdem reliquijs, grauiſſimis tentationibus ereptos, vt Stephanum Calcinardum, qui ab impuriſſima quadam fæmina ſollicitatus, Sancti Viri reliquijs, quas deuotionis ergò ſecum deferebat, ſibi pectus occulta quadam vi percuti ſenſit, & vocem eius audiens increpantis ſe, vt à peccato caueret, atque inde feſtinus abiret, dicto obtemperans, continuò aufugit: nonnullos ſola eius vitæ lectione, vt Vincentium Valeſium, qui vehementi vexatus tentatione ſupradictũ exemplum perlegens, ex animo Philippum compellans, his verbis affatus eſt: Cur modò non id ipſum mihi abs te pater? eodem

Mortuum ad vitam reuocat.

tem-

temporis instanti discessu omnis illa permolesta mentis agitatio: quamplures miris apparitionibus, vt Drusillam Fantinam, quæ præcipiti casu prostrata, ac horribili capitis, oculorum & totius corporis collisione semiuiua iacens, tribus serui Dei apparitionibus mirabiliter liberatur. Non absimile accidit Leonardo Rouello, cui sanitatem iam à medicis desperatam petenti, Philippus in sui festi peruigilio, noctu apparens, pronuncians que verba illa, Fili vade in pace, confestim præbuit: & adueniente die Leonardus accepti beneficij memor, ad audiendam in eius sacello Missam pro gratiarum actione, ecclesiam adiuit. Multos sepulcrum eius visitantes, veluti Claudiam Grignanalem, quæ post longam sexennij infirmitatem, non valens in ipsa summa dolorum acerbitate loco se penitus mouere, ad Philippi sepulcrum aliorum auxilio perducta, vouens de seruando singulis annis, in vigilia festiuitatis eius, panis & aquæ ieiunio, statim doloribus quibus tenebatur, liberata est, & omnino sana per ecclesiam nullius adminiculo incessit. Denique ferè innumerabiles editis votis, vt Fratrem Ioannem Baptistam Massiam de Valentia, ordinis sanctissimæ Trinitatis redemptionis captiuorum, qui Neapoli cum esset, annum-

que

plenis morbo decem & quinque annos afflicta extéplò curata fuit; alios verò capillis, vt puerulum natum mortuum, qui vt baptismo ablui posset, est reuocatus ad vitam: alios quibusdam serui Dei coronis, vt Felicem Sebastianam, quæ à diuturnis crurium vlceribus statim conualuit: alios linteolis, vt Septimiam Neriam, quæ in interiori oculi parte, ignito ferro incautè à sorore percussa, illæsa omninò remansit, & Iosephum Sermeium, qui cùm ob grauem infirmitatem eò deuenisset, vt omnium iudicio mox efflaturus animam crederetur, sanus repentè factus, è lectulo, in quo iacebat, incredibili omnium admiratione surrexit: alios alijs eiusdem reliquijs, grauissimis tentationibus ereptos, vt Stephanum Calcinardum, qui ab impurissima quadam fæmina sollicitatus, Sancti Viri reliquijs, quas deuotionis ergò secum deferebat, sibi pectus occulta quadam vi percuti sensit, & vocem eius audiens increpantis se, vt à peccato caueret, atque inde festinus abiret, dicto obtemperans, continuò aufugit: nonnullos sola eius vitæ lectione, vt Vincentium Valesium, qui vehementi vexatus tentatione supradictũ exemplum perlegens, ex animo Philippum compellans, his verbis affatus est: Cur modò non id ipsum mihi abs te pater? eodem

Mortuum ad vitam reuocat.

tem-

temporis instanti discessu omnis illa permolesta mentis agitatio: quamplures miris apparitionibus, vt Drusillam Fantinam, quæ præcipiti casu prostrata, ac horribili capitis, oculorum & totius corporis collisione semiuiua iacens, tribus serui Dei apparitionibus mirabiliter liberatur. Non absimile accidit Leonardo Rouello, cui sanitatem iam à medicis desperatam petenti, Philippus in sui festi peruigilio, noctu apparens, pronuncians que verba illa, Fili vade in pace, confestim præbuit: & adueniente die Leonardus accepti beneficij memor, ad audiendam in eius sacello Missam pro gratiarum actione, ecclesiam adiuit. Multos sepulcrum eius visitantes, veluti Claudiam Grignanalem, quæ post longam sexennij infirmitatem, non valens in ipsa summa dolorum acerbitate loco se penitus mouere, ad Philippi sepulcrum aliorum auxilio perducta, vouens de seruando singulis annis, in vigilia festiuitatis eius, panis & aquæ ieiunio, statim doloribus quibus tenebatur, liberata est, & omnino sana per ecclesiam nullius adminiculo incessit. Denique ferè innumerabiles editis votis, vt Fratrem Ioannem Baptistam Massiam de Valentia, ordinis sanctissimæ Trinitatis redemptionis captiuorum, qui Neapoli cum esset, annum-

que

que ageret supra septuagesimum, vouens se Dei seruo, eadem prorsus hora, qua Romæ in eiusdem sacello Sacrum votiuum peragebatur, tribus desperatis infirmitatibus, quibus toto biennij spatio laborauerat, & ita consumptus fuerat, vt de facie vix ampliùs agnosceretur, repentè curatus est.

Canonizatio. Præscripto itaque Canonizationis die, in festo S. Gregorij Magni nuncupati, quarto videlicet Idus Martij, pontificatus ipsius Gregorij prædecessoris anno secundo, iterum dictus Gregorius prædecessor est hortatus ad iteratas preces, ieiunia & eleemosynas, vt in tanto opere exequendo lumen eius, qui luçem habitat inaccessibilem, implorarent ad ea peragenda, quibus diuinæ gloriæ honor, & Catholicæ Ecclesiæ fides augeretur. Omnibus verò iuxta Sanctorum Patrum traditiones sacrorumque Canonum instituta, & Romanæ Ecclesiæ consuetudinem ritè & rectè peractis, dicta die, quarto Idus Martij, idem Gregorius prædecessor, ad principis Apostolorum basilicam, cum Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Prælatis & ipsius Gregorij prædecessoris familiaribus, nec non dilectis filijs Clero sæculari & regulari ac maxima populi frequentia conuenit, & post iteratas primò, secundò

àc ter-

ac tertiò, pro canonizationis decreto, petitiones, per dilectum filium nostrum, tūc suum Ludouicum tituli S. Mariæ Transpōtinæ presbyterum Cardinalem Ludouisiū nuncupatum, nomine prædictorum, qui pro ea institerant, post sacros Hymnos, Litanias aliasq; preces, & post imploratam Spiritus sancti gratiam, ad honorem sanctissimæ & indiuiduæ Trinitatis, & Fidei Catholicæ exaltationem, & Christianæ Religionis augmentum, auctoritate eiusdem Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus sancti, & beatorum Petri & Pauli Apostolorū, decreuit & definiuit, dictum Philippū Nerium Florentinum, dictæ Cōgregationis Oratorij fundatorem, vnà cum Beatis Isidoro & Ignatio ac Francisco, necnon Teresia prædictis, Sanctum & Sanctorum catalogo adscribendum & aggregandū esse, prout adscripsit & aggregauit. Statuens vt ab vniuersis Christi fidelibus in eius honorē ecclesiæ & altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari, & quolibet anno, dicta die illius obit', septimo videlicet Kalendas Iunij, festū ipsius & officium, tamquam de Confessore non Pontifice, ad formam in Rubricis Romani Breuiarij præscriptā, solemniter celebrari possint. Insuper eadem auctoritate, omnibus vtriusq; sexus Christi fidelibus, verè pœni-

pœnitentibus & confessis, qui annis singulis ipsius festo ad sepulcrum, in quo corpus eius requiescit, visitandum accesserint, vnum annum & quadraginta dies: ijs verò, qui in eiusdem festi octaua id fecerint, etiam quadraginta dies de iniunctis eis, aut aliàs quomodolibet debebitis pœnitentijs misericorditer in Domino relaxauit: & decantato solemniter Hymno, Te Deū laudamus, & diuina ope implorata, Sancti Philippi & aliorum Sanctorum prædictorum meritis, per peculiarem ad id orationem, quam dictus Gregorius prædecessor piè & solemniter recitauit: sacrosanctum Missæ sacrificium, solemni pompa & ritu, cum eorumdem Sanctorum commemoratione, ad altare principis Apostolorum celebrauit: & omnibus Christi fidelibus, tunc præsentibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam & remissionem, ad Dei laudem, & gloriam Sanctorum eius, impertitus fuit.

Confirmatio decet. Ne autem de Decreto, Definitione, Adscriptione, Aggregatione, Statuto, Relaxatione, alijsque præmissis, pro eo quòd super illis ipsius Gregorij prædecessoris litteræ, eius superueniente obitu, confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari; volumus & Apostolica auctoritate

decer-

decernimus, quod Decretum, Definitio, Adſcriptio, Aggregatio, Statutum, Relaxatio, Impartitio, aliaque præmiſſa à dicta die, quarto Idus Martij, ſuum debitum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Gregorij prædeceſſoris litteræ, ſub Datum eiuſdem diei, confectæ fuiſſent, prout ſuperiùs enarratur. Quodque præſentes litteræ ad probandum plenè Decretum, Definitionem, Adſcriptionem, Aggregationem, Statutum, Relaxationem, aliaque præmiſſa vbique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Cæterùm quia difficile foret præſentes noſtras litteras ad ſingula loca, vbi opus eſſet, deferri; volumus vt earum exemplis, etiã impreſſis, manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem vbique fides habeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ vel oſtenſæ.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtrarum voluntatum & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attẽtare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli, Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnatio-

nis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo tertio, octauo Idus Augusti, pontificatus nostri anno primo.

† Ego Vrbanus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Locus sigilli.

Ego Franciscus Maria Episcopus Portuen. Card. à Monte.

Ego Odoardus Episcopus Tusculanus Cardinalis Farnesius.

Ego Oct. Episcopus Prænestinus Cardinalis Bandinus.

Ego Io. Baptista Episcopus Albanen. Cardinalis Detus.

Ego Federicus tit. S. Mariæ Angelorum Presbyter Card. Borromæus.

Ego And. tit. S. Laurentij in Lucina Presbyter Card. Perettus.

Ego B. tit. S. Mariæ in TransTiberim Presb. Card. Beuilacqua.

Ego Dominicus SS. Apostolorum Presbyter Card. Ginnasius.

Ego Carolus tit. S. Cæsarij Presb. Card. Madrutius

Ego S. Card. Burgesius tit. S. Chrysogoni maior Pœnitentiarius.

Ego Ioan. Garsia tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Millinus.

Ego M. tit. SS. Quirici & Iulittæ Presbyter Card. Lantes.

Ego Ioan. B. tit. S. Cæciliæ Presb. Card. Lenius.

Ego A. tit. S. Petri ad Vincula presbyter Cardin. Capponius.

Ego D. Tit. Martini in Montibus Card. *Riuarola.*

Ego Petrus Paulus tit. SS. Nerei & Achillei presbyter Card. Crescentius, *eiusdem S. Philippi discipulus.*

Ego Fr. Aug. tit. S. Mariæ de Ara cœli Presbyter Card. S. R. E.

Ego G. tit. S. Crucis *in Hierusalem* Cardinalis *Borgia.*

Ego Felix tit. Anastasiæ Presbyter Cardinalis *Asculanus.*

Ego Robertus tit. S. Alexij Presbyter Card. *Vbaldinus.*

Ego Tib. *S. Priscæ presbyter* Cardinalis *Mutus.*

Ego Gabr. tit. S. Bartholomæi in Insula Card. *de Trejo.*

Ego Iulius tit. S. Sabinæ presbyter Cardinalis *Sabellus.*

Ego Melchior tit. S. Mariæ de pace presb. Card. *Klesilius.*

Ego P. tit. S. Thomæ *in Parione* Cardin. *Camporeus.*

S. presbyter Cardinalis *S. Susannæ, S. R. E. Bibliothecarius.*

Ego Franciscus *Cenninus* Cardinalis *S. Marcelli.*

Ego Guido tit. S. Mariæ de populo presbyter Cardinalis *Bentiuolus.*

Ego Iulius tit. S. Mariæ supra Mineruam Presbyter Card. Romæ.

Fr. Desiderius tit. S. Clementis Presbyter Cardin. de Cremona.

Ego Ludouicus tit. S. Laurentij in Damaso Presbyter Cardinalis Ludouisius, S.R.E. Vicecancellarius & Summator Sanct.

Ego Cosmus tit. S. Pancratij Presbyter Cardinalis de Torres.

Ego C.S. Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Pius de Sabaudia.

Ego M. S. Eustachij Diaconus Cardinalis de Sabaudia.

Ego Carolus S. Mariæ in Dominica Diac. Card. Medices.

Ego Alexander S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Card. Vrsinus.

Ego Franciscus S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Bon-compagnus.

Ego Hippolytus S. Mariæ Nouæ Diaconus Card. Aldobrandinus S.R.E. Camerarius.

O. Vestrius Barbianus.
G. Montanus.

CAPVT XIV.

CONGREGATIO OBLATORVM S. Ambrosij, à Sancto Carolo Borromæo, Cardin. & Archiepiscopo Mediolanensi instituta.

Con-

CONgregatio OBLATORVM S. AMBROSII, à Sancto Carolo Borromæo, Cardinali, & Archiepiſcopo Mediolanenſi, inſtituta, conſtat ex hominibus, qui S. AMBROSIO Mediolanenſis eccleſiæ Antiſtiti ac patrono, vltrò ſuaque ſponte ſeſe obtulerunt, ad varia munia eccleſiaſtica, pro cuiuſque captu ac viribus, obeunda, & ad pia quæque præclaraque opera præſtanda. Huius Congregationis fundamentum præcipuum in exquiſita ac planè perfecta ergà ipſos Archiepiſcopos Mediolanenſes obedientia eſt poſitum, ad Dei gloriam, & animarum eiuſdem eccleſiæ ac diœceſis ſalutem impensè procurandam ac promouendam.

Huiuſmodi autem obedientia duabus rebus innititur, Voto & Conſtitutionibus; Voto quidem tamquam forma voluntatem perficiente ac firmante; Conſtitutionibus verò quaſi regula dirigente, viamque præmonſtrante eorum quæ amplectenda & quæ fugienda ſunt. Voti clericorum formula eſt talis:

Ego N. Omnipotenti Deo, & ſanctiſſimo Patri noſtro Ambroſio, coram beatiſſima Virgine Dei matre Maria, & tota cœleſti curia, ac tibi quoque, locum ſanctiſſimi Patris noſtri Ambroſij hîc obtinendi, Reuerendiſſime Domine pater Archiepiſcope, ceteriſque deinceps

Archiepiſcopis ſanctæ Mediolanenſis eccleſiæ, ſucceſſoribus tuis, promitto, ſpondeo ac voueo perpetuam obedientiam in his omnibus quæ mihi præcipientur, ad Dei *gloriam, & ſalutem animarum eiuſdem eccleſiæ procurandam, adiuuandam, & promouendam, ad præſcriptum inſtituta Congregationis Oblatorum ſanctiſſimi patris noſtri Ambroſij: illudque præterea ſpondeo ac voueo, me in Congregatione & inſtituto hoc perpetuo victurum.*

Formula oblationis laicorum eſt talis.

Ego N. *in conſpectu Omnipotentis* Dei*, glorioſiſſimæque ſemper Virginis Mariæ, nec non beati patris noſtri Ambroſij, ac totius curiæ cœleſtis, proſtratus tibi, Reuerendiſſime Archiepiſcope, pater &* Domine *mi, ceteriſque deinceps Archiepiſcopis ſanctæ Eccleſiæ Mediolanenſis, ſucceſſoribus tuis, perpetuam obedientiam offero, tam in ijs, quæ ad curam, ſalutem, ſpiritualemque progreſſum animæ meæ pertinent, quàm in illis etiam, quæ ex Congregationis huius inſtitutis per me præſtanda erunt, in operibus officijſque caritatis in* Deum*, & miſericordiæ in proximos adhibendis.*

Quod ad Conſtitutiones attinet, eas B. Carolus Borromæus digeſſit, & anno 1581. Mediolani typis edendas curauit: ex quibus præcipua hæc capita habe.

Oblati Clerici iuxta præſcriptum Archiepiſcopi, illiuſque iudicium, quod de vno-

de vnoquoque eorum faciet, ita se comparent, vt semper parati sint ad sacras lectiones exercendas, ad concionandum, ad confessiones audiendas, aliaque Catholicæ ecclesiæ Sacramenta ministranda, ad animarum curam suscipiendam ac gerendam, ad ecclesiasticas functiones quaslibet cuilibet Ecclesiæ præstandas, ad pauperes erudiendos, ad clericorum educationem & institutionem, ad seminariorũ collegiorumq; piorum gubernationem ac ꝓcurationem, aliave officia in his ipsis locis exequenda, ad visitationis missionisque quamlibet munus rectè ac diligenter obeundum; ad deniq; actionem piam prõptè administrandam, & ad omne caritatis & misericordię officiumque studioseque obeundum.

Laici verò Oblati ea misericordiæ caritatisque erga alios munera sedulò præstent, quæ Congregationis instituto, pro illorum conditione, cõueniunt. Grammatici pauperes pueros & adolescentes litteras gratis doceant, Medici ægrotos curent, Iureconsulti & Causidici lites dirimant ac sedent, pacem concilient, egentium, viduarum, pupillorum, in carceres coniectorũ, ac defensoribus destitorum caussas agant ac tueantur, ægros in Xenodochijs præsertim inuisant, moribundos, vt piè in Do-

mino moriantur, sedulò cohortentur, alia denique qualiacunqumque Christianæ caritatis officia seriò accurateque exerceant.

Porrò cum Visitatio & Missio præstantissimæ & vtilissimæ sint partes huius Cōgregationis functionum, oblati in ijs exequendis quàm diligentissimos sese præstēt.

Nulli Oblatorum liceat beneficium aliquod, siue ecclesiasticum siue alterius generis sit, accipere, nisi Archiepiscopo iubente, neque acceptum dimittere, nisi eodem consentiente.

Canonicatum, beneficium aut officium ecclesiasticū obtinentes, cui residendi on[illegible] coniunctum est, cùm in Oblatorum Congregationem cooptantur, nullis teneantur legibus aut institutis, quæ functiones, beneficio aut officio, quod habent, debitas impediunt.

Vbicumq; in Canonicalibus ecclesijs tres saltē Oblati beneficiū, cui residēdi munus sit annexum, habeant, hi ex Cōgregationis instituto ad simul viuendum se conferant.

Idē faciendū erit, si in eodem opido tres saltē Oblati erunt: nisi eorū cohabitatione victusq; communione impedirentur functiones ad Ecclesias pertinentes, quibus illi adscripti sunt.

Ceterum vniuersæ *Cōgregationis* Oblatorum

rum quasi basis est ecclesia *sacri Sepulcri*, in vmbilico vrbis Mediolanensis sita; eiusdemq; domus Præpositus est secundarium quasi caput. Primarium namque ac supremum caput est Archiepiscopus Mediolanensis.

Ad hanc Congregationem inter alia spectat in primis cura *Collegij Heluetiorum ac Rhætorum*, quod S. Carolus Borromæus fundauit; item gubernatio *Collegij Borromæi*, quod idem S. Carolus in Academia Ticinensi seu Papiensi construxit.

De Oblatis S. Ambrosij plura qui volet, legat Acta & Concilia Ecclesiæ Mediolanensis, iussu S. Caroli Borromæi publicata, itemq; Vitam eiusdem S. Caroli, auctoribus Carolo à Basilica Petri, Episcopo Nouariensi, & Petro Iacobo Baccio.

CAPVT XV.

CONGREGATIO CLERICORVM *regularium, Ministrantium infirmis, per Camillum Lælium eiusq; socios incohata, à Sixto V. Papa an. 1586. confirmatum.*

SIXTVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Ex omnibus Christianæ caritatis officijs, quibus æterna Salus per gratiam Dei comparatur, illa Redemptori nostro Iesu Christo vel maximè placere credimus, per quæ pauperes Christi, infirmi, &

in hospitalibus existentes, in necessitatibus suis spiritualibus & corporalibus adiuuãtur. Quod genus officij dilectus filius CAMILLVS DE LÆLIIS presbyter Theatinæ diœcesis, & alij eius socij, quam Deo gratum, & saluti animarum necessarium esse intelligentes, hisce diebus erga pauperes Christi, in hospitalibus Vrbis nostræ existentes, nõ minori affectu, quàm mater erga quem vnicè educauit filium demonstrarunt, & quotidie hos modò, cum omni qua decet mansuetudine & caritate ad patientiam, alios ad Sacramentorum ecclesiasticorum susceptionem commonendo, alios in articulo mortis constitutos cõsolando, & denique ad bene moriendum die noctuque hortando demonstrare non cessant. Idemque præstare intendunt, tempore etiam, quod absit, pestilentiæ.

Hi itaque *Camillus* & socij, insimul & in communi, sub paupertate, castitate, & obedientia, ita tamen, vt voto astricti non sint, viuere, & Altissimo, ac eius pauperibus famulari proponentes, vnam inter se Societatem seu Congregationem, sub vocabulo seu nomine MINISTRANTIVM INFIRMIS, cuius principale institutum est, speciali quodam caritatis feruore, infirmis prædictis inseruire, sub nostro & Sedis Apostolicæ beneplacito

ihierunt,

inierunt, ſperãtes ex hoc multis incommodis & periculis, in quæ ſæpenumero dicti infirmi ob defectum talium miniſtrorum inciderunt, obuiam iri, ac ſalutẽ animæ & corporis, multaque Chriſti fidelibus commoda parari.

Nos eorũ ſupplicationibus inclinari, ac de huiuſmodi pro propoſito, & viuẽdi modo, quo ipſi intendunt vti, plenè etiam ex relatione dilectorum filiorum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper conſultatione & cauſis Epiſcoporum ac regularium, ac viſitatione Apoſtolica deputatorũ informati, ex certa noſtra ſciẽtia, Congregationem, ſub vocabulo ſeu nomine Societatis miniſtrantium infirmis, per vnum maiorẽ miniſtrum ſeu ſuperiorẽ (qui presbyter eſſe, ac per eandẽ Congregationem de triennio in triẽnium per maiorem partẽ ſuffragiorum eligi debeat) regendam & gubernandã, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ſupplentes omnes & ſingulos, tam iuris quam facti defectus, ſiqui interuenerint in eiſdem.

Et quia dicta Congregatio proprietate rerum temporalium carere inſtituit, nos pariter Camillo & præfatis, ac pro tempore exiſtentibus ipſius Cõgregationis ſocijs & alijs ab eis deputatis & deputãdis, quod

eleemo-

eleemosynas vbicunque, præterquam intra Ecclesias, monasteria & pia loca, colligere, ac in dictæ Congregationis communes vsus conuertere, Vicarij vrbis, seu cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita. Dictaque pietatis opera erga quoscunque infirmos, in quibuscunque hospitalibus, seu alijs dictæ vrbis locis à dictorum hospitaliũ, seu locorum præfectis, vel administratoribus vocati, seu de eorũ licẽtia vel consensu exercere, ipseque superior vel maior minister, qui, vt præfertur, presbyter esse debet & alij eiusdem Congregationis presbyteri, dummodo alias sint idonei, & ab vrbis vicario approbati, infirmorum & ægrotantium in dictis hospitalibus & locis existentium confessiones audire (sine præiudicio eorundem hospitalium, aut locorum, vel eorum officialium, seu administratorum) libere & licite valeunt, tenore præsentium facultatem concedimus & indulgemus. Ita tamen, vt tam Sũperior quam alij dictæ Congregationis socij, ipsius Congregationis instituta, & ordinationes iam factas & pro tempore faciendas (dummodo illa, quamdiu ab Apostolica sede approbata non fuerint per ipsius Congregationis protectorem reuisa & approbata sint) in communi, ex dictis piorum eleemosynis viuant.

Non

Non obstantibus quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis. Cæterisque contrarijs quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die decima octaua Martij, millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, Pontificatus nostri anno 1.

NOTATIO.

Consuetudinem, inter ecclesiasticos & laicos homines, agris in Xenodochio publico iacentibus officiosè tractandis diu intermissam S. Philippus Nerius Romæ suo exemplo in vsum reuocauit. Solebat enim quotidie Nosocomia publicaq; valetudinaria adire, miserorum in ijs lectos circumire, mœstos blandè consolari, perditos cœlestium bonorum spe recreare, cunctos ad patientiam vitæq; honestatem hortari, cibarijs allatis pauperes reficere, animam denique agentibus præstò adesse. Neque is labor irritus fuit: ex eo enim magnos collegit salutis animorum fructus. Nec defuerunt discipuli qui patris sui spiritualis exemplum sequerentur. Inter alios eminuit pius admodum Sacerdos CAMILLVS LÆLIVS, *qui hortatu eiusdem Nerij, ordinem Clericorum regularium Ministrantium infirmis Romæ instituit. Sic fere Petrus Iacobus Baccius in vita eiusdem Nerij Italicè an. 1622. in Vrbe edita lib. 1. cap. 6. testatur.* 1614.

Obijt autem, cum ingenti sanctitatis opinione, idem Camillus Lælius Romæ, die 14. Iulij, anno

Christi

Christi millesimo sexcentesimo decimo quarto, ætatis suæ sexagesimo quinto.

CAPVT XVI.

CONFRATERNITAS SEV SOCIE*tas sanctissimæ Crucis in diœcesi Vicentina instituitur, & ab Augustino Valerio, Card. & Episcopo Veronensi, itemq; à Michaele Priolo, Episcopo Vicentino, confirmatur an.* 1586.

MIchael Priolus, Dei & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus Vicentinus, Dux, Comes & Marchio, vniuersis & singulis has præsentes nostras visuris, lecturis, pariter & audituris, notum facimus & attestamur, qualiter præsentatis coram nobis, & per personas à nobis deputatas visis, & diligentes examinatis Ordinibus Venerabilis Societatis S. Crucis, Ordines ipsos admisimus & confirmauimus, prout admittimus & confirmamus per præsentes. In quorum fidem &c. Datum Vicentiæ in palatio Episcopali nostro, die 27. Octobris, millesimo quingentesimo octo-
1586. gesimo sexto.

Illustrissimus & Reuerendissimus in Christo Pater & Dominus Augustinus Valerius, miseratione diuina S. R. E. & S. Marci presbyter Cardinalis, de Verona nuncupatus, Episcopusque Veronæ & Comes,

Comes, ac in ciuitate & diœcesi Vicentina Visitator, Reformator & delegatus Apostolicus generalis & specialis, annuendo pijs petitionibus confratrum S. Crucis, Ordines, statuta, Capitula & instituta, ab Illustrissimo & Reuerendissimo Episcopo Vicentino approbata, & mandato Amplitudinis suæ Illustrissimæ visa à personis ad hoc deputatis, inhærendo approbationi Episcopali prædicta, auctoritate sua comprobauit & corroborauit, Veronæ 30. Octobris millesimo quingentesimo octogesimo sexto. 1586.

NOTATIO.

Societas S. Crucis (quæ potissimum est laicorum hominum) varia habet Oratoria seu Collegia in agro Vicentino sita: inter quæ eminent ista.

Recarnatense,	*Nel Colle di Recarnato.*
Granconense,	*Di Grancona.*
Bastiense,	*Della Bastia.*
S. Felicis,	Di *S. Felice.*
S. Cassani,	Di *S. Cassano.*
S. Theclæ,	Di *S. Thecla.*

Eiusdem Societatis statuta seu Ordinationes exstant Venetijs in 4. typis editæ an. 1587. apud Dominicum Nicolinum.

CA-

CAPVT XVII.

CONGREGATIO CLERICORVM *regularium Minorum, à Ioanne Augustino Adorno instituta, per Sixtum V. an. 1588. approbatum.*

SIXTVS Papa V. ad futurum rei memoriam. Sacræ Religionis propagationem nostris potissimùm temporibus vbique vigere, eiusque fructus Domino gratissimos, & vniuersæ Christianæ Reipublicæ vtilissimos, animabusque fidelium nimium salutares, quos ex personarum ibi degentium deuotis & continuis precibus, cum vitæ probitate, & sanctitate coniunctis, prouenire cognoscimus, accrescere semper ex animo desiderantes, quo ecclesia hæc visibilis, quæ contra harum tenebrarum Principes & Rectores perpetuò militat, huius mundi nequitijs & hostilibus insidijs faciliùs resistere, & mortifera tela propulsare queat, fidelium vota in id ipsum tendentia ad exauditionis gratiam libenter admittimus, illisque fauorem Apostolicum impartimur, prout ipsa videntur exposcere, & nos conspicimus in Domino salubriter expedire.

Sanè pro parte dilectorum filiorum IOANNIS AVGVSTINI ADORNI presbyteri Ianuensis, & sociorum, nobis exhibita peti-

petitio continebat, quòd ipsi pluribus abhinc annis, tamquam diuino afflatu inspirati, ad omnipotentis Dei gloriam, & animarum salutem, vnam presbyterorum & *clericorum regularium* Congregationem instituere; ac vt cum maiori animi quiete Deo seruire, & illi magis adhærere possint, tria substantialia religiosæ vitæ, *paupertatis* scilicet, *castitatis, & obedientiæ* vota emittere, ac sub solito & communi habitu clericali in vnum habitantes, & in communi ac de communi viuentes, necnon Deo humiliter & deuotè, quantum ipse dederit, seruientes, sub nostra & Apostolicæ Sedis immediata subiectione, & speciali protectione, regularem vitam ducere, ac continuis orationibus, spiritualiumque operum exercitio, & asperæ carnis maceratione, ad suarum, aliorumque Christi fidelium animarum salutem, & profectum, vacare decreuerunt.

Quare nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum pio desiderio huiusmodi annuere, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur *Ioannem Augustinum*, & socios prædictos, ac eorum quemlibet, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sen-

tētijs, cēſuris & pęnis, à iure vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſeriè abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vnam Congregationem regularem presbyterorum, & CLERICORVM REGVLARIVM MINORVM nuncupandorum, per vnum *Præpoſitum generalem*, qui presbyter eſſe, & hac prima vice per IOANNEM AVGVSTINVM & ſocios prædictos, vel eorum maiorem partem, poſtquam profeſſionem emiſerint, & deinceps futuris temporibus per Capitulum generale dictæ Congregationis, per maiorem partem ſuffragiorum, ad vitā eligi debeat, regendam & gubernandam, ad noſtram & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, permittimus & indulgemus, illamq; ſub B. Petri, ac noſtra, & dictæ Sedis immediata ſubiectione & ſpecali protectione recipimus.

Nec non eidem Congregationi, vt pro eccleſiarum, domorum, & perſonarū ſalubri ſtatu, & directione, quæcūnq; ſtatuta & ordinationes, rationabilia & honeſta, ac ſacris Canonibus, & Concilij Tridentini decretis non contraria, per Sedem Apoſtolicam approbanda, condere & facere illaq; pro

pro temporũ qualitate, ac prout expedire videbitur, mutare, & in in totum tollere, aliaque de nouo edere.

Eiſdem *Ioanni Auguſtino*, & ſocijs, ac cuilibet ipſorum, vt tria ſubſtantialia religioſæ vitæ, vt præfertur, paupertatis, caſtitatis, & obedientiæ vota publicè, in cuiuſcunque Archiepiſcopi, vel Vicarij in ſpiritualibus generalis manibus, coniunctim vel diuiſim, tam in Vrbe, quàm aliàs vbilibet, emittere, & ſolemniter profiteri.

Ac ſub communi & humili habitu pauperum clericorum, ſubq; dominatione & nuncupatione clericorum & presbyterorũ *regularium Minorum*, in communi ac de cõmuni viuẽtes, in locis religioſis aut ſecularibus, prout ipſis ab illis, quorum loca ipſa erunt, conceſſum fuerit, ſeu expedire videbitur, in vnum habere.

Ac alios quoſcunq; ſeculares clericos, & etiã Laicos, qui, Deo adſpirãte, huiuſmodi vitæ frugem & communem viuendi modũ ſeſe conferre voluerint, recipere, & poſt annum probationis ad talem trium votorum profeſſionem in manibus ipſius Præpoſiti generalis, vel alterius, iuxta Cõgregationis inſtituta, & faciendas ordinationes, ac ſacrorum Canonum, & Concilij huiuſmodi diſpoſitionem, emittendam, & ad huiuſmodi communi viuendi modũ admittere.

Ac Horas canonicas, diurnas pariter & nocturnas, nec non Missas & alia diuina officia, simul & diuisim, secundum vsum & morem Romanæ Ecclesiæ, & iuxta Breuiarium Romanum nouiter compilatum, etiam in Ecclesia dicere & recitare.

Quodque ipsius Congregationis presbyteri, ab ipsius Congregationis Præposito generali, vel alio Superiore, ac ab Ordinario loci approbati, & de licentia ipsius Generalis seu Præpositi domus, in qua pro tempore habitauerint, quorumcunq; Christifidelium confessiones audire, illosque à quibusuis peccatis, excessibus, & criminibus, non tamen Sedi Apostolicæ quomodolibet reseruâtis, absoluere.

Ac quibuscunque Christifidelibus, verè pœnitentibus & confessis, sanctissimum Eucharistiç Sacramentum, sine tamen suorum Parochorum, & iurium parochialium præiudicio ministrare.

Nec non quascunque domos regulares dictæ Congregationis, pro illorum vsu & habitatione, cum ecclesia, campanali, domibus hortis, hortalitijs, & alijs officinis necessarijs, construere & ædificare, seu cōstrui & ædificari facere, vel iam constructas & ædificatas recipere, liberè & licitè valeant, dictasque domos ex nunc, prout & tunc,

tunc,& ę contra postquam constructæ & ædificatæ, seu receptę, vt præfertur, fuerint, in domos regulares dictæ Congregationis, auctoritate & tenore prædictis, concedimus & indulgemus.

Quocirca vniuersis & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs, eorum Vicarijs in Spiritualibus, aut Officialibus generalibus, ac Curiæ caussarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs, ad quos quomodolibet spectat, & spectabit in futurum, per Apostolica scripta mãdamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi & quomodo opus fuerit, ac quoties pro parte Congregationis Minorum huiusmodi, illiusque Præpositi, Officialium, Ministrorum, & personarum, vel alicuius eorũ fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistẽtes, faciant auctoritate nostra obseruari.

Ipsamque Congregationem Minorum, illiusq; singulares personas præmissis omnibus pacificè frui & gaudere; Nõ permittentes Congregationẽ prædictam, illiusq;

personas, desuper per quoscunq; quomodolibet indebitè molestari. Cõtradictores quoslibet & rebelles, per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita, compescendo. ac legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggrauãdo, inuocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Brachij sæcularis.

Non obstantibus felicis recordationis Bonifacij Papæ Octaui, prædecessoris nostri, de vna, & Concilij generalis de duabus dictis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium, ad iudicium non trahatur, alijsque Apostolicis, ac in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus, constitutionibus & ordinationibus contrarijs quibuscunque; aut si aliquibus communiter vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die primo Iulij, millesimo
1588. quingentesimo octuagesimo octauo, Pontificatus nostri anno quarto.

NO-

NOTATIO.

HÆc Congregatio fuit instituta auctoritate Sixti V. Pontificis Maximi, qui eò quod fuit ordinis Fratrum Minorum, voluit hanc nouam Congregationem Clericorum Minorum nomine appellari. Eius fundator fuit V.P. AVGVSTINVS ADORNVS Genuensis, adhibens duos socios P. *Augustinum Caracciolum* & P. *Franciscum Caracciolum*, Neapolitanos. Huius ordinis Religiosi, qui ad presbyteratus dignitatem admissi sunt, post annum & quatuor menses, Professionem emittunt, & vltra tria communia vota Paupertatis, Castitatis & Obedientiæ, vouent etiam solenniter non ambire dignitates. Fratres verò laici, post tres annos receptione, tria communia vota in Professione emittunt. Vota ipsa quotannis in die Epiphaniæ communiter renouare tenentur. Paupertas in eo consistit, vt de communi viuant; nec vllo modo permittuntur particulares reditus & prouentus in particulari. Rudibus, sed decentibus vestibus induuntur: non possunt apud se habere quidquam aureum aut argenteum, aut quid aliud pretiosum. Singulorum cubicula, eorumque supellex paupertate nitescere debent. Habent orationem mentalem, tum communem manè & vesperi, quam omnes simul peragunt

& terminant cum Litanijs B. Virginis, tum circularem, qua singulis horis vnus in choro adstat, orando *pro Rege, pro augmento Reipublicæ, pro benefactoribus.*

In Choro Canonicas horas diuturnas nocturnasque persoluunt. Celebrant Missas solennes; solùm tamen festis diebus. Publicè sacrum Eucharistiæ sacramentum singulis primis Dominicis cuiuscumque mensis exponũt; sacerdotes quotidie celebrãt, fratres Clerici & laici singulis Dominicis & festis diebus Eucharistiam sumunt; quot annis singuli solẽt, ad certum dierum spatium, ab omnibus prorsus alijs rebus & ab omni aliorum commercio segregati, spiritualia quædam peragere exercitia. Vltra ieiunia, quæ cunctis fidelibus Romana indicit ecclesia, obseruant ieiuniũ Aduentus Domini & feriæ sextæ, per totum anni circulum & ieiunium feriæ secundæ & tertiæ ante cineres, item in secundis & quartis ferijs totius anni, carnibus non vescũtur; singulis sextis ferijs communis flagellatio seu disciplina habetur in ecclesia. Habẽt præcipuè circulares pœnitentias, qua singulis diebus vnus in pane & aqua ieiunat, alius cilicium gerit, tertius flagellis se cædit. Silentium semper & vbique seruant, præter duas horas in assignato loco, vnam post prandium, alterãm vesperi.

Proximum

Proximum adiuuant Sacramentorum ministerio, pœnitentiæ, & Eucharistiæ ac euangelicis concionibus habendis, tum in eorum ecclesijs, tum in alijs, si fuerint accersiti. Congregationes instituunt sæcularium, ad ipsorum spiritualium profectum, doctrinam Christianam pueros docent; Missiones exercent, animum agentibus assistunt, cùm postulat occasio. Litterarum studia ex professo complectuntur, tum scholastica tum moralia, & casuum conscientiæ; externas linguas, vt Græcam, Hebraicam, Syriacam, Chaldaicam, Arabicam excolunt, & Collegia fundare profitẽtur; in quibus studiorum vsus promouetur. Non solùm docent suos, sed etiam sæculares, accurrentes ad Philosophiam, Theologiam, & doctrinam casuum conscientiæ.

Habent pro nouitijs educandis domos separatas, vbi spiritualib⁹ studijs & exercitijs imbuuntur. Habent insuper quasdam domos, quas vocãt *Recessus*, in quibus ij qui volunt, ad certum tempus commorantur, soli contemplationi vacantes. Pro gubernatione Congregationis in plures prouincias distributi sunt; habent Præpositum Generalem toti Congregationi præsidentem, & singulis sexennijs Generale Capitulum, in quo mutatur Præpositus Gene-

ralis : & singulis triennijs celebrantur Capitula Prouincialia; vbi mutantur Præpositi prouincialis. In singulis domibus habentur Præpositi locales,& tum Generali tũ Prouinciali adiunguntur quatuor Assistentes, tum etiam Præposito locali quatuor Consultores, & omnes ad rectam moderationem Congregationis intendũt. Viuunt de reditibus & non mendicant.

CAPVT XVIII.

Catalogus Domorum & Collegiorum Congregationis Clericorum regularium Minorum.

Neapoli. { Domus Exercitiorum. / Domus Nouitiorum. / Collegium Neapolitanum.

Domus recessus in oppido vicino.

Panormitana domus,in Sicilia. *Palermo.*

Messanensis domus ibidem. } *Messina.*

Catanensis domus ibidem. }

IN PROVINCIA ROMANA.

Romæ. { Domus Romana. / Collegium Romanum.

Mannensis domus.

Genuensis domus.

Bononiensis domus.

IN DVCATV VRBINATE.

Domus in Castello Durante, cum Bibliotheca amplissima, quã Dux Vrbini dedit PP. Clericis regularibus Minoribus.

Pisauriensis domus. Pesaro.

In

IN HISPANIA.

Madritensis domus.

Compluti. { Collegium Complutense. / Domus Complutensis.

Vallisoletana domus.

Castrillensis domus. Castrillo.

Salmanticensis domus.

Hispalensis domus.

Olisipone. { Domus Olisiponensis. / Domus Recessus extra vrbẽ.

CAPVT XIX.

CONGREGATIO CLERICORVM SÆCVLARIUM Doctrinæ Christianæ, à Cæsare Busio, & P. Romillonio an. 1592. in vrbe Auenionẽsi inchoata, vnitur cũ Congregatione S. Maioli Papi;sis seu Somaschæ per Paulũ V. an. 1616.

PAVLVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Ex iniũcto nobis desuper Apostolicæ seruitutis officio, ad ea per quæ piorum hominum Congregationes, in militanti Ecclesia, præsertim ad legẽ Christianam rudibus exponendam, prouidè sanctèque institutæ, maioribus in dies proficiant incrementis, sedulò intendimus.

Exponi siquidẽ nobis nuper fecerunt dilecti filij ANTONIVS VIGERIVS, Pręposi-tus, ac Clerici seculares Cõgregationis DOCTRINÆ CHRISTIANÆ, in ciuitate Auenionensi canonicè institutæ, quòd ipsi fœliciori eiusdem Congregationis statui & augmento consulere volentes, eandem

Congregationem, Congregationi clericorum regularium Congregationis SOMASCHÆ, aliàs S. MAIOLI PAPIENSIS per nos vniri & incorporari desiderant; & propterea infrascripta Capitula cum dilectis etiam filijs Præposito & Clericis Regularibus dictæ Congregationis Somaschæ statuerunt, quæ à venerabilibus fratribus nostris, S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, negotijs Regularium præpositis, recognita & approbata fuerunt; tenoris sequentis, videlicet:

Conuentiones firmata ac stabilita inter Clericos regulares Congregationis de Somascha, & patres Congregationis Doctrina Christiana in Regno Galliæ, pro vnione facienda vtriusque Congregationis. Quod quidem negotium à sanctissimo D. N. fuit commissum Sacra Congregationi Illustrissimorum DD. Cardinalium, negotijs Episcoporum & Regularium præpositorum.

1. In primis igitur, Doctrina Christianæ Patres, eorumque successores, in perpetuũ secum retinebunt institutum docendi doctrinam Christianam paruam, mediocrẽ & magnam, iuxta laudabilem eorum cõsuetudinem, quam inuiolabiliter seruabũt, & in ijs domibus, quas nunc possident, & in ijs, quas in posterum possidebunt in toto regno Galliæ.

2. Reuerende Pater CÆSAR DE BVS, vir pieta-

pietatis eximiæ, Congregationiſque Patrũ doctrinæ Chriſtianæ, in regno Galliæ, primus parẽs & inſtitutor, habeatur in religione pro auctore, vt reuera fuit, huius ſanctiſſimi inſtituti doctrinam Chriſtianam in dicto regno Galliæ populos edocendi.

Patres doctrinæ Chriſtianæ in Gallia, vocari deinceps, poſt factam vnionem, debebunt *Patres doctrinæ Congregationis Somaſchæ ſeu S. Maioli Papienſis*, & priuilegia omnia erunt communia.

Sub obedientia viuent Præpoſiti generalis de Somaſcha, qui ſemel ſingulis triennijs per ſe vel per alium ab eo deſtinandum, eos viſitabit. Cæterùm eorum regimen & gubernatio in toto regno Galliæ, in domibus tam acquiſitis quàm acquirendis, ſit penes Superiores Gallos: & Prouincialis ſimiliter Gallus eligendus, per Capitulum generale de Somaſcha eis inſtituatur. Qui quidem erit vnus ex duobus vel tribus Patribus nominatis ſiue Propoſitis à Capitulo Prouinciali ipſius Prouinciæ Galliæ, tempore debito congregato.

Cuius Prouincialis auctoritas erit, de loco ad locum perſonas mutare; Nouitios, per ſe vel per locorum Superiores, ad profeſſionem admittere; Concionatoribus concionandi facultatem concedere, dummo-

dummodo ab Episcopis locorum licentiā seu benedictionem ad formam Concilij Tridentini obtineant, & alia facere, quæ Visitatoribus dictæ Congregationis Somaschæ conceduntur. In reliquis autem tanta sit eius auctoritas, quanta à Capitulo Prouinciali conceditur eidemet.

Debebit tamen Præpositum generalem, vbi commodè poterit, consulere, vel saltem de singulis magni momenti rebus certiorem facere.

Prouincialis statim atque erit electus, censeatur esse, & sit ipso facto de gremio Capituli generalis, in quo vocem actiuam & passiuam habeat. Eius officium per triēnium durabit. Ad Capitulum generale cum accedet, socium vnum seu Discretum, antea à Capitulo Prouinciali electum deducet: qui quidem socius in Capitulo generali interueniet, cum vtraque voce.

Quod si contingat Prouincialis obitus; eo casu Superior, professione senior, censeatur electus.

Ad Capitulum Prouinciale spectabit, cum maiori parte votorum, noua loca, præuio tamen Episcoporum consensu, & seruata forma Clementis Octaui, recipere; recepta deserere, Superiores locales eligere vel deponere; reos, si qui erunt punire, aut innocentes absoluere; curam

monia-

monialium ordinariam pro Confessionibus audiendis, de consensu & licentia eorundem Episcoporum, recipere, bona in vniuersum, in toto regno Galliæ, ipsi Congregationi relicta, alicui loco particulari assignare; Nouitios quadragesimum annum excedentes vel qui alterius Religionis habitum habuerint, & debitam transeundi facultatem à Sede Apostolica obtinuerint, ad probationem admittere, exemptiones diuturnas maximè senibus & Studentibus, ad tēpus, non autē perpetuò, & ex causa, impertiri; locū ꝑ Capitulo Prouinciali ꝓximè congregando determinare.

Insuper Capitulo Prouinuiali (quod mēse Septembris præcedente Capitulum generale, conuocandum erit) præter Prouincialem, interesse debebit quilibet Superior localis, vnà cum socio seu discreto, à Capitulo Conuentuali eiusdem loci, dummodo sex saltem ibi resideant, eligendo.

Quare pro parte primodictæ Congregationis, fuit nobis humiliter supplicatum, quatenus vnionem & incorporationē huiusmodi facere, & eis in pręmissis opportune ꝓuidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos pijs Clericorū ꝑdictorū votis, quantū cū Domino possumus, annuere, illosq; specialibus fauorib⁹ & gratijs ꝓsequi volētes, & eorū singulares ꝑsonas à quibusuis

&c, censen-

& terminant cum Litanijs B. Virginis, tum circularem, qua singulis horis vnus in choro adstat, orando *pro Rege, pro augmento Reipublicæ, pro benefactoribus.*

In Choro Canonicas horas diuturnas nocturnasque persoluunt. Celebrant Missas solennes; solùm tamen festis diebus. Publicè sacrum Eucharistiæ sacramentum singulis primis Dominicis cuiuscumque mensis exponũt; sacerdotes quotidie celebrãt, fratres Clerici & laici singulis Dominicis & festis diebus Eucharistiam sumunt; quot annis singuli solẽt, ad certum dierum spatium, ab omnibus prorsus alijs rebus & ab omni aliorum commercio segregati, spiritualia quædam peragere exercitia. Vltra ieiunia, quæ cunctis fidelibus Romana indicit ecclesia, obseruant ieiuniũ Aduentus Domini & feriæ sextæ, per totum anni circulum & ieiunium feriæ secundæ & tertiæ ante cineres, item in secundis & quartis ferijs totius anni, carnibus non vescũtur; singulis sextis ferijs communis flagellatio seu disciplina habetur in ecclesia. Habẽt præcipuè circulares pœnitentias, qua singulis diebus vnus in pane & aqua ieiunat, alius cilicium gerit, tertius flagellis se cædit. Silentium semper & vbique seruant, præter duas horas in assignato loco, vnam post prandium, alterãm vesperi.

Proximum

Proximum adiuuant Sacramentorum ministerio, pœnitentiæ, & Eucharistiæ ac euangelicis concionibus habendis, tum in eorum ecclesijs, tum in alijs, si fuerint accersiti. Congregationes instituunt sæcularium, ad ipsorum spiritualium profectum, doctrinam Christianam pueros docent; Missiones exercent, animum agentibus assistunt, cùm postulat occasio. Litterarum studia ex professo complectuntur, tum scholastica tum moralia, & casuum conscientiæ; externas linguas, vt Græcam, Hebraicam, Syriacam, Chaldaicam, Arabicam excolunt, & Collegia fundare profitẽtur; in quibus studiorum vsus promouetur. Non solùm docent suos, sed etiam sæculares, accurrentes ad Philosophiam, Theologiam, & doctrinam casuum conscientiæ.

Habent pro nouitijs educandis domos separatas, vbi spiritualib' studijs & exercitijs imbuuntur. Habent insuper quasdam domos, quas vocãt *Recessus*, in quibus ij qui volunt, ad certum tempus commorantur, soli contemplationi vacantes. Pro gubernatione Congregationis in plures prouincias distributi sunt; habent Præpositum Generalem toti Congregationi præsidentem, & singulis sexennijs Generale Capitulum, in quo mutatur Præpositus Gene-

ralis : & singulis triennijs celebrantur Capitula Prouincialia; vbi mutantur Præpositi prouincialis. In singulis domibus habentur Præpositi locales,& tam Generali cũ Prouinciali adiunguntur quatuor Assistentes, tum etiam Præposito locali quatuor Consultores, & omnes ad rectam moderationem Congregationis intendũt. Viuunt de reditibus & non mendicant.

CAPVT XVIII.

Catalogus Domorum & Collegiorum Congregationis Clericorum regularium Minorum.

Neapoli. { Domus Exercitiorum. Domus Nouitiorum. Collegium Neapolitanum.

Domus recessus in oppido vicino.
Panormitana domus, in Sicilia. *Palermo.*
Messanensis domus ibidem. { *Meßina.*
Catanensis domus ibidem.

IN PROVINCIA ROMANA.

Romæ. { Domus Romana. Collegium Romanum.

Mannensis domus.
Genuensis domus.
Bononiensis domus.

IN DVCATV VRBINATE.

Domus in Castello Durante, cum Bibliotheca amplissima, quã Dux Vrbini dedit PP. Clericis regularibus Minoribus.
Pisauriensis domus. Pesaro.

In

IN HISPANIA.

Madritensis domus.

Compluti. { Collegium Complutense.
Domus Complutensis.

Vallisoletana domus.

Castrillensis domus. Castrillo.

Salmanticensis domus.

Hispalensis domus.

Olisipone. { Domus Olisiponensis.
Domus Recessus extra vrbē.

CAPVT XIX.

CONGREGATIO CLERICORVM SÆCVLARIUM *Doctrinæ Christianæ, à Cæsare Busio, & P. Romillonio an.1592. in vrbe Auenionēsi inchoata, vnitur cū Congregatione S. Maioli Papiēsis seu Somaschæ per Paulū V. an. 1616.*

PAVLVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Ex iniūcto nobis desuper Apostolicæ seruitutis officio, ad ea per quæ piorum hominum Congregationes, in militanti Ecclesia, præsertim ad legē Christianam rudibus exponendam, prouidè sanctèque institutæ, maioribus in dies proficiant incrementis, sedulò intendimus.

Exponi siquidē nobis nuper fecerunt dilecti filij ANTONIVS VIGERIVS, Prępositus, ac Clerici seculares Cōgregationis DOCTRINÆ CHRISTIANÆ, in ciuitate Auenionensi canonicè institutæ, quòd ipsi fœliciori ejusdem Congregationis statui & augmento consulere volentes, eandem

Con.

Congregationem, Congregationi clericorum regularium Congregationis Somaschæ, aliàs S. Maioli Papiensis per nos vniri & incorporari desiderant; & propterea infrascripta Capitula cum dilectis etiam filijs Præposito & Clericis Regularibus dictæ Congregationis Somaschæ statuerunt, quæ à venerabilibus fratribus nostris, S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, negotijs Regularium præpositis, recognita & approbata fuerunt; tenoris sequentis, videlicet:

Conuentiones firmatæ ac stabilitæ inter Clericos regulares Congregationis de Somascha, & patres Congregationis Doctrinæ Christianæ in Regno Galliæ, pro vnione facienda vtriusque Congregationis. Quod quidem negotium à sanctissimo D. N. fuit commissum Sacræ Congregationi Illustrissimorum DD. Cardinalium, negotijs Episcoporum & Regularium præpositorum.

1. In primis igitur, Doctrinæ Christianæ Patres, eorumque successores, in perpetuū secum retinebunt institutum docendi doctrinam Christianam paruam, mediocrē & magnam, iuxta laudabilem eorum cōsuetudinem, quam inuiolabiliter seruabūt, & in ijs domibus, quas nunc possident, & in ijs, quas in posterum possidebunt in toto regno Galliæ.

2. Reuerende Pater Cæsar de Bus, vir pieta-

pietatis eximia, Congregationisque Patrũ doctrinæ Christianæ, in regno Galliæ, primus parẽs & institutor, habeatur in religione pro auctore, vt reuera fuit, huius sanctissimi instituti doctrinam Christianam in dicto regno Galliæ populos edocendi.

Patres doctrinæ Christianæ in Gallia, vocari deinceps, post factam vnionem, debebunt *Patres doctrinæ Congregationis Somaschæ seu S. Maioli Papiensis*, & priuilegia omnia erunt communia.

Sub obedientia viuent Præpositi generalis de Somascha, qui semel singulis triennijs per se vel per alium ab eo destinandum, eos visitabit. Cæterùm eorum regimen & gubernatio in toto regno Galliæ, in domibus tam acquisitis quàm acquirendis, sit penes Superiores Gallos: & Prouincialis similiter Gallus eligendus, per Capitulum generale de Somascha eis instituatur. Qui quidem erit vnus ex duobus vel tribus Patribus nominatis siue Propositis à Capitulo Prouinciali ipsius Prouinciæ Galliæ, tempore debito congregato.

Cuius Prouincialis auctoritas erit, de loco ad locum personas mutare; Nouitios, per se vel per locorum Superiores, ad professionem admittere; Concionatoribus concionandi facultatem concedere,

dummo-

dummodo ab Episcopis locorum licentiã seu benedictionem ad formam Concilij Tridentini obtineant, & alia facere, quæ Visitatoribus dictæ Congregationis Somaschæ conceduntur. In reliquis autem tanta sit eius auctoritas, quanta à Capitulo Prouinciali conceditur eidemet.

Debebit tamen Præpositum generalem, vbi commodè poterit, consulere, vel saltem de singulis magni momenti rebus certiorem facere.

Prouincialis statim atque erit electus, censeatur esse, & sit ipso facto de gremio Capituli generalis, in quo vocem actiuam & passiuam habeat. Eius officium per triẽnium durabit. Ad Capitulum generale cum accedet, socium vnum seu Discretum, antea à Capitulo Prouinciali electum deducet: qui quidem socius in Capitulo generali interueniet, cum vtraque voce.

Quod si contingat Prouincialis obitus; eo casu Superior, professione senior, censeatur electus.

Ad Capitulum Prouinciale spectabit, cum maiori parte votorum, noua loca, præuio tamen Episcoporum consensu, & seruata forma Clementis Octaui, recipere; recepta deserere, Superiores locales eligere vel deponere; reos, si qui erunt punire, aut innocentes absoluere; curam

monia-

monialium ordinariam pro Confeſſionibus audiendis, de conſenſu & licentia eorundem Epiſcoporum, recipere, bona in vniuerſum, in toto regno Galliæ, ipſi Congregationi relicta, alicui loco particulari aſſignare; Nouitios quadrageſimum annum excedentes vel qui alterius Religionis habitum habuerint, & debitam tranſeundi facultatem à Sede Apoſtolica obtinuerint, ad probationem admittere, exemptiones diuturnas maximè ſenibus & Studentibus, ad tẽpus, non autẽ perpetuò, & ex cauſa, impertiri; locũ ꝓ Capitulo Prouinciali ꝓximè congregando determinare.

Inſuper Capitulo Prouinuiali (quod mẽſe Septembris præcedente Capitulum generale, conuocandum erit) præter Prouincialem, intereſſe debebit quilibet Superior localis, vnà cum ſocio ſeu diſcreto, à Capitulo Conuentuali eiuſdem loci, dummodo ſex ſaltem ibi reſideant, eligendo.

Quare pro parte primodictæ Congregationis, fuit nobis humiliter ſupplicatum, quatenus vnionem & incorporationẽ huiuſmodi facere, & eis in pręmiſſis opportune ꝓuidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos pijs Clericorũ p̄dictorũ votis, quantũ cũ Domino poſſumus, annuere, illoſq; ſpecialibus fauorib⁹ & gratijs ꝓſequi volẽtes, & eorũ ſingulares pſonas à q̄buſuis

&c, cenſen-

censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorundem Cardinalium consilio dictam *Congregationem Doctrinæ Christianæ*, in prædicta Ciuitate Auenionensi institutam, *Congregationi Somaschæ* prædictæ (ita vt vnum corpus Congregationis efficiant, ac Clerici dictæ Congregationis Doctrinæ Christianæ, regulas & constitutiones secundo dictæ Congregationis Somaschæ, ab Apostolica Sede approbatas seruent, & profiteantur, necnon Capitula prædicta adimpleantur & etiam seruentur, saluis tamen limitationibus & modificationibus infrascriptis videlicet, quòd Prouincialis prædictus exemptiones diuturnas huiusmodi, nonnisi ex causa alicuius impedimenti, concedere possit aut debent) Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò vnimus & incorporamus.

Nec non cum dicto ANTONIO, vt infra quatuor menses à die cœptæ probationis numerandos, integro non expectato probationis anno, professionem per dictos Clericos Congregationis Somaschæ huiusmodi emitti solitam, expressè emittere liberè & licitè valeat, auctoritate & tenore prædictis indulgemus, ac cum eodem desuper dispensamus. Cæteros verò ptimodictæ Congregationis Clericos,

ante-

antequam professionem huiusmodi emittant, annum probationis integrè complere debere.

Ac Clericos secundo dictæ Cõgregationis in Galliam, pro instructione dictorum presbyterorum mittendos, in statu Ecclesiastico regni Galliæ locorum Superiores, etiam si non sint Galli, eligi posse statuim⁹.

Decernentes præsentes litteras validas, firmas & efficaces existere & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, inuiolabiliter obseruari debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter cõtigerit attentari.

Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac vtriusque Cõgregationis huiusmodi, etiam iuramẽto, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq; indultis, & litteris Apostolicis in cõtrariũ præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis eorum omnium tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice duntaxat, specialiter & expresè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Volumus etiã, vt præsentium transump-

tis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Ma-
1616. iorem, &c. die 11. Aprilis 1616. Pontificatus nostri anno vndecimo.

CAPVT XX.

CONGREGATIO CLERICORVM SÆCVLarium B. Mariæ, in communi viuentium, ab Alexandro Lucensi Episcopo ann. 1583. instituta, per Clementem VIII. ann. 1595. confirmatum.

CLEMENS Papa VIII. ad perpetuã rei memoriam. Ex quo diuina maiestas ad Pastoralis officij fastigium nos, quamquam immeritos, euexit, illa, quantũ in nobis semper fuit, superno auxilio freti facere conati sumus, vt Confraternitates seu Societates aut Congregationes, quæ ad diuini cultus augmentum & animarum salutẽ institutæ sunt, & in obseruatione institutorum suorum piè & religiosè persistunt, magis quotidie in illo suo pio & sancto proposito confirmarentur.

Cum itaq;, sicut accepimus venerabilis frater ALEXANDER Episcopus Lucanus, iamdudum Confraternitatem seu societatem,

tem, aut Congregationem Clericorum secularium & laicorum in cõmuni viuentium, sub inuocatione & vexillo B. & gloriosæ semperq; Virginis MARIÆ, in ecclesia S. Mariæ Curtis *Orlandigorũ* Lucæ erexerit, ac dictę Confraternitatis seu Congregationis cõfratribus, vt vnũ ex eis qui alijs præesset, ac rerum & bonorum ipsius Cõfraternitatis seu Congregationis curam & administrationem gereret, cuique ipsi confratres parere tenerentur, eligere, ac cõstitutiones per eum approbandas cõdere possent, facultatem concesserit, prout in patentibus litteris ipsius Alexandri Episcopi, de anno Domini millesimo quingentesimo octogesimo tertio desuper confectis plenius contineri dicitur, ac eius Confraternitatis seu Congregationis Confratres sacramentorum ecclesiasticorum administratione, diuini verbi prædicatione, & aliorum bonorum operum exemplo proximum iuuare totis viribus contendant.

Nos, vt ipsi Confratres in suo laudabili proposito magis confoueantur, & ad huiusmodi pia & sancta opera exercenda promptiores reddantur, ac fructus, quos in vinea Domini plurimos hactenus & maturos ac dulces locatori Domino obtulerunt, eosdem longè dulciores & maturiores ac vberiores in po-

ſterum offerant, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, erectionem confraternitatis ſeu Societatis aut congregationis Clericorum ſecularium, in dicta eccleſia ab eodẽ Alexandro Epiſcopo, vt præfertur, factam, necnon omnia & ſingula in dictis patentibus litteris, erectionem huiuſmodi concernentibus contenta, quorum tenores ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, haberi volumus pro expreſſis, contenta, & inde ſecuta quæcunque, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium approbamus, & confirmamus, illiſq; perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, ac omnes & ſingulos, tam iuris quã facti & ſolemnitatum in eis forſan omiſſarum defectus, ſi qui interuenerint in eiſdem ſupplemus.

Et nihilominus eandẽ Confraternitatẽ in Congregationem Clericorum ſeculariũ, ſub titulo ſeu inuocatione eiuſdẽ B. Mariæ Virginis, cum eiſdem regulis, inſtitutis, & facultatibus in dicta eccleſia, auctoritate & tenore p̃miſſis perpetuo erigim⁹ & inſtituimus. Necnon nunc & ꝓ tẽpore exiſtentib⁹ Rectori & ſocijs dictæ Cõgregationis cõcedimus vt quæcunq; ſtatuta & ordinationes, felix regimen & guberniũ ipſius Congregationis cõcernẽtia, ac ſacris Canonib⁹, & de-

& decretis Concilij Tridentini, ac Romanorum Pontificum constitutionibus non aduersantia, condere possint, quæ tamen condita ab ordinario loci approbentur.

Quodq; Confessores dictæ Cõgregationis, qui ab Ordinario approbati fuerint, cõfessiones quorũcunq; ad eos accedẽtiũ. quocunq; anni tẽpore audire, & debitã illis pœnitentiam, pro modo culpæ, iniungere.

Superiores autẽ ipsius Congregationis, per se vel aliũ, seu alios ex ipsis iã approbatis, suos subditos à censuris, in casibus sedi Apostolicæ reseruatis, non tamen cõtentis in litteris die cœnæ Domini legi solitis, absoluere, & etiam debitã illis pœnitentiam iniungere.

Nec non Superior dictæ Cõgregationis, receptos inobedientes, & illius cõstitutionum transgressores punire, & pœnitentia, pro modo culpę eius arbitrio, seruata tamẽ semper dictarũ cõstitutionum forma, eosdem afficere, & si sibi videbitur cũ assensu maioris partis dictæ Congregationis, culpabiles eijcere, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Episcopi, seu brachij secularis, liberè & licitè valeant, eisdem auctoritate & tenore concedimus.

Quodque recipiendi in Congregatione huiusmodi, tam Clerici quam Laici, tentãtur (vbi aliter Congregationi visum non

fuerit remittendum) promittere etiam cũ iuramento, se refecturos expensas pro ipsis ab eadem Congregatione factas, si quãdo contigerit, vt spontè vel iusta de causa expulsi ab eadem Congregatione discedant.

Demum quod Congregatio hæc sit & perpetuò remaneat sub protectione huius Sedis Apostolicæ, non tamen exempta ab ordinaria iurisdictione Episcoporum Lucanorum, qui pro tempore erunt, quo ad visitationem & reformationem, si opus fuerit, iuxta constitutiones eiusdem Congregationis tantùm, nec aliàs aliter, nec alio modò; nullo tamen casu, prætextuve, aut quæsito colore aliquo, sex socijs præfatis ab eadem Congregatione, sine expresso consensu eiusdem, vnquam extrahere, nec ab obseruantia instituti distrahere valeant, perpetuò statuimus & ordinamus.

Sicq; per quoscunq; Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbiq; iudicari ac diffiniri debere; nec non irritum decernimus & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Volu-

Volumus autē, quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis. cæterisque contrarijs quibuscunque.

Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die 13. Octobris, 1595. Pontificatus nostri anno quarto.

CAPVT XXI.

REGIMEN SCHOLARVM PIARVM, AD pauperes gratis erudiendos institutarum, Congregationi Clericorum sæcularium B. Mariæ à Paulo V. anno 1614. committitur.

PAVLVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Inter pastoralis officij curas, quæ Romani Pontificis animum assiduè sollicitum habere debent, illa non mediocris esse dignoscitur, vt Christi fideles pijs moribus & doctrina imbuantur.

Quapropter vt pium ac maxime laudabile opus, pauperes erudiendi & instituendi in alma Vrbe nostra pridem diuina gratia institutum, indies magis ad Dei gloriam promoueatur, pro nostri muneris debito

bito libenter procuramus.& cùm operarij religioso zelo labores suos in agro Domini tam fructuosè impendere cupientes se offerunt, Apostolicæ auctoritatis fauore prosequimur, ac præsidio communimus, & aliàs disponimus, prout conspicimus salubriter in Domino expedire.

Sanè cùm sicut accepimus, opus *piarum scholarum* à nobis in Vrbe nostra, ad pauperes erudiendos & instituendos erectarum, vberes fructus ferat, operæ pretium esse duximus prouidere, vt pium ac salubre institutum huiusmodi perpetuò duret. Quod facile, Deo adiuuante, successurum speramus, si dictarum scholarum cura alicui personarum Ecclesiasticarum Congregationi, in qua personæ idoneæ verisimiliter defuturæ non sunt, committatur.

Cùm verò (sicut dilectorum filiorum Præpositi generalis, & Clericorum sæcularium Congregationis B. Mariæ, nec non Præpositi dictarum Scholarum nomine, nobis nuper expositum fuit) Præpositus generalis, & Clerici præfati, Christiana caritate ducti, sese onus huiusmodi suscepturos obtulerint, & habito desuper tractatu. de cõsensu Venerabilis fratris nostri *Benedicti* Episcopi Prænestini, Cardinalis Iustiniani nũc pati, earundem scholarũ Protectoris, cum eodẽ Præfecto ad infra-

scriptas

ſcriptas cōditiones deuenerint; videlicet, quòd ſcholarum præfatarũ cura, regimen, & adminiſtratio, Præpoſito & Clericis d. Congregationis pro tempore exiſtentibus perpetuò incumbat,ipſe tamen Præfectus vita ſua durante, in huiuſmodi officio Præfecti dictarum ſcholarum, & alij qui in domo earundem ſcholarum ad præſens reperiuntur,etiam vita eorum durãte, poſſint & debeant ſecundùm ſuas proprias conſtitutiones ibi permanere. Illis autem vita functis, ſeu inibi permanere recuſantibus,in eorum locum non alij, quàm qui iuxta regulas dictæ Congregationis à fel. rec. Clemente Papa VIII. prædeceſſore noſtro confirmatas, ſeruare voluerint admitti debeant.

Inſuper vt tam dictis ſcholis pijs in Vrbe præfata erectis, quàm in alijs in eadem vrbe pro tempore erigendis, pauperes dumtaxat, cum fide Parochi de eorum paupertate, necnon filij nobilium, quorum familiæ ad inopiam redactæ fuerunt, cum fide eorum Confeſſariorum,vel alterius perſonæ fide dignæ, admittantur, in ijſque gratis,& abſq; vllo præmio,propter caritatem & Dei amorem erudiri debeant.

Quare nos dictæ Congregationis Clericos, vtiles fore operis huiuſmodi miniſtros firmiter in Domino ſperãtes, ac Præ-

positi & Clericorum præfatorum promptam ad præmissa voluntatem plurimum in Domino commendantes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentiū dumtaxat cōsequendum, harū serie absoluētes, & absolutos fore censentes, necnon dictā Congregationem, illiusque Prępositum & Clericos specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, Præposito, Clericus, & Congregationem prædictę, quæ de cetero perpetuis futuris temporibus MATRIS DEI nuncupari, ac illa eius Præpositis & Clericis, nunc & pro tempore existentes, sub regulis & constitutionibus eiusdem Congregationis à dicto Clemente prædecessore confirmatis, quibus nec non eiusdem Congregationis priuilegijs præiudicare non intendimus, exceptis ijs quæ præsentibus contrariæ sunt, militare debeant curam, regimen, & administrationem dictarum in Vrbe erectarum, & aliarū piarū scholarū pro tempore erigendarum, cum supra dictis conuentionibus dictis Præposito, Clericis, & Congregationi, auctorita-

te & tenori præſentis perpetuò committimus, & demandamus. Ita quod liceat Pręposito & Clericis præfatis præfatarũ ſcholarum huiuſmodi & aliarum ſimul atque erectæ fuerint, illarumque bonorum & reddituum quorumcunque, corporalem, realem & actiualem profeſſionem capere, & apprehendere, ac de illis in ſcholarum earundem beneficium diſponere.

Decernentes præſentes litteras, & in eis contenta quæcunque, ſemper & perpetuò valida, firma & efficacia fore & eſſe, dictiſque Præpoſito & Clericis, in omnibus & per omnia pleniſſimè ſuffragari.

Sicq; per quoſcunq; Iudices ordinarios & delegatos, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, iudicari & definiri debere, ac irritũ & inane, ſi ſecus ſuper his & quocunque quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter cõtigerit attentari.

Non obſtantibus quibuſuis conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, nec non dictæ Congregationis, etiã iuramẽto, cõfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, ac cõſuetudinibus; illis pręſertim, quib⁹ cauetur expreſsè, quod Clerici dictæ Congregationes nouas domos, cum obligationibus docendi adoleſcentiã rudimẽta Grãmatices, aut litteras hu-

humaniores,& cum alijs quibusuis obligationibus, quibus Clerici huiusmodi extra Ecclesiam inseruire teneantur, recipere non possint, priuilegijs quoque, indultis & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, eorum omnium tenores præsentibus, pro plenè & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus. cæterisque contrarijs quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Mariam Maio-
1614. rem, sub annulo piscatoris, die 14. Ianuarij 1614. Pontificatus nostri anno nono.

CAPVT XXII.

CONGREGATIO ORATORII IESU Christi, (quæ est piorum Sacerdotum in communi viuentium) in regno Franciæ à Petro Berulio, nunc S.R.E. Cardinale, instituta, per Paulum V. an. 1613. confirmatur.

PAVLVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, quam Dei vnigenitus Iesus Christus D.N. auctor ipse piorum operũ fundauit, regimini, superna dispositione

dispositione, præsidentes, pro nobis commissi gregis Dominici qsspero statu, & animarum salute solliciti esse compellimur, & ea sincerè tenemur amplecti, quæ ad incrementum Religionis pertinent, & ad virtutum spectant ornamentum; ac vt piæ Christi fidelium Congregationes instituantur, & exinde vberiores fructus bonorum operum, in illis locis præsertim, vbi id magis expedire dignoscitur, in dies, per pia & spiritualia exercitia accrescant, & ijs exercitijs debitè Domino famulantes personæ, animarum suarum salutẽ, eodem Domino miserante, faciliùs consequi, cæterisque Christi fidelibus vitæ ac morum exemplo proficere valeant ad salutem.

Sane exhibita nobis nuper, pro parte Venerabilis fratris nostri HENRICI Episcopi Parisiensis, ac carissimæ in Christo filiæ MARIÆ Francorum Reginæ, petitio continebat, quòd alias cum ipsa Maria Regina, pio deuotionis zelo ducta, vt aliquo deuotionis suę monumento, immensarum gratiarum munera, quibus eam bonorum omnium largitor optimus decorauit, testari possit, disciplinam Ecclesiasticam, vndique ferè in regno Franciæ, hæresum bellorumque præteritorum iniuria, tum in Religione, tum etiam in moribus non parum deprauatam ac corruptam, in primæuum

mæuum & pristinum suum statũ, deuotionisq; & pietatis splendorem, salubri aliqua ratione, restitui plurimum desideret; & id, re ipsa in consultatione cum viris grauibus & pijs, ac præsertim cum dicto *Henrico* Episcopo pluries habita, matureque discussa, vtiliùs & fructuosius, quàm ex institutione alicuius Congregationis piorum Sacerdotum, quorum studium & officium ac munus sacerdotale, iuxta sanctũ atq; pium illius institutum, debitè exequẽdum & adimplendum sit, omnino directũ, instituendũ exequi posse nõ videatur, ipsaque *Maria* Regina vnam deuotã piorum ac probatæ vitæ Sacerdotũ, quorũ principale institutũ, singulas actiones ordini sacerdotali cõuenientes & essentiales amplecti, existat, Congregationem in ipso regno & præsertim in ciuitate Parisiensi, vbi illa non parum desiderari videtur, erigi & institui, curamque erectionis & institutionis huiusmodi dilecto filio PETRO DE BERVLLE, presbytero Parisiẽsi (cuius ministeriũ felici progressui & directioni ipsius Cõgregationis maximè profuturũ esse in Domino cõfidit) per nos cõmitti & demandari summoperè desideret; pro parte eorundem *Henrici* Episcopi, & *Mariæ* Reginæ, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Congregationem piorum ac probatæ vitæ sacerdotum perpetuò erigere & instituere,

illiuſque curam dicto *Petro* committere & demandare,vt præfertur, ac alias de Apoſtolicæ poteſtatis prouidentia conſulere dignaremur.

Nos igitur,quib⁹ cura & ſollicitudo cordi inſidet fidem & Religionem Catholicam propagare,diuiniq; cultus augmentũ, & vt Chriſti fideles ſinguli per viam ſalutis in hoc ſeculo gradientes,ad cœleſtia regna peruenire mereantur,procurare , præſertim vbi Catholicorum Principum vota id expoſcere , ac in Domino ſalubriter conſpicimus expedire , conſiderantes huiuſmodi inſtitutionem , ſpecialiter ſacerdotes aut perſonas ad ſacerdotalem ſtatum aſpirantes,vel ſaltem eorũ miniſterio neceſſarias,ac Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum,ſacerdotalis dignitatis immediatum inſtitutorem, tangere & reſpicere, æquum maximè & rationi conſentaneum iudicamus,vt qui huiuſmodi inſtitutũ aggrediuntur,vltra communem fidelium deuotionẽ,ſpeciali & particulari deuotione IESV CHRISTI Domini noſtri addicantur,qui eſt ſacerdos in æternum ſecundum ordinẽ Melchiſedech,& fons ſacerdotij in Eccleſia Chriſtiana.

Hinc pio & ſalubri dictæ MARIÆ Reginæ deſiderio fauorabiliter annuere, ac ipſum opus pium Sedis Apoſtolicæ conſolatione confouere, nec non Chriſti

fideles ad pia meritoria & salutaria opera exercenda, ecclesias quoque, & sacra Dei templa deuotionis causa visitanda, æternis prçmijs, ac spiritualibus muneribus & peccatorum remissione inuitare volentes, nec non HENRICVM Episcopum & PETRVM prædictos, ac eorum quemlibet, à quibuscuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum prçsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes; & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, dicto PETRO apud nos de religionis zelo, vitæ, ac morum honestate, alijsq; probitatis & virtutum meritis multipliciter commendato, nostram & dictæ sedis benedictionem impartientes, ad laudem & gloriam omnipotentis Dei Patris & animarum salutem, vnam sub nomine ORATORII IESV CHRISTI, Domini nostri, Congregationem, in honorem orationum, quas in diebus carnis suæ fudit, vt ij, qui Congregationem ipsam ingredientur, eundem Iesum Christum pro nobis in oratione positum & pernoctantem reuereantur, atque etiam instituti, ad quod vocati sunt moneantur, & præ-
sertim

ſertim ſemper hanc præcipuam omnibus communem & omni tempore congruentem officij eorum partem, quæ in orationibus pro populo ac in Dei laudibus celebrandis verſantur, habeant, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, ſine alicuius præiudicio perpetuo erigimus & inſtituimus.

Dictumque Petrum, in inſtitutorem & Præpoſitum generalem huius piorum Sacerdotum, nulli antea religioni voto ſolemni addictorum, nec non & aliorum ad presbyteratus ordinem promoueri cupientium, & reliquorum ad familiaria officia neceſſariorum Congregationis, *Oratorij Ieſu Chriſti* Domini noſtri nuncupandi huiuſmodi, qui ſimul & in ſocietate religioſè viuere, & in humilitatis ſpiritu, & piæ vitæ ſtudijs Altiſſimo famulatum exhibere & impendere ſtudeant, quorum principale ac præcipuum inſtitutum ſit, perfectioni ſtatus ſacerdotalis totaliter incumbere, ſingulaſque actiones ordini ſacerdotali propriè & eſſentialiter conuenientes, ſibi ab eorum Ordinarijs, vbi ſtabilita fuerit, præſcribendas, & non aliàs amplecti; ſacerdotum inſuper, & aliorum ad ſacros ordines aſpirantium inſtructioni, non circa ſcientiã, ſed circa vſum ſcientiæ, ritus & mores propriè Eccleſiaſticos, ſe addicere volentes.

Cum plena & omnimoda facultate, potestate & auctoritate eidem PETRO per nos ad id assumpto, & à dicta MARIA Regina summopere commendato.... vt prædictam Congregationem huiusmodi, tam in ciuitate Parisiensi quam in omnib⁹ alijs ciuitatibus, oppidis, terris, & locis ad quæ à locorum Episcopis vocatus fuerit, & non aliàs, instituendam, ac demum pro felici statu & directione personarum, ac bonorum spiritualium & temporalium eiusdem Congregationis seu Congregationũ sic erigendarum, tam circa receptionem & admissionem, numerum, ætatem, & qualitates in ipsa Congregatione recipiendorũ & admittendorum, eorumq; instructionẽ & disciplinam, exercitia, ac modum & formam diuinorum officiorum, precum & orationum, aliorumq; suffragiorũ recitãdorũ, & alia ipsis Congregationibus vtilia atq; necessaria, quęcunq; statuta, ordinationes & capitula, licita & honesta, sacrisque, Canonibus & cõstitutionibus Apostolicis, necnon Concilij Tridentini decretis minimè cõtraria, à sancta Sede Apostolica postmodum approbanda, confirmanda, ac per ipsarum Congregationum Præpositum, presbyteros, Officiales, ministros, & coadiutores, sub pœnis in eis apponẽdis, adimplendis, & obseruandis, faciendi, edendi & con-

& condendi, factaque, edita, & condita, quoties pro illorum ac rerum & temporũ qualitate & vicissitudine, seu aliàs videbitur, corrigenda, limitanda, immutanda, alteranda, ac etiam alia vt præfertur examinanda & approbanda, ac etiam, vt prçfertur, adimplenda & obseruanda, ex integro facienda & condenda, aliaq; omnia & singula à similium Congregationũ, nec non quorumcunq; Ordinũ approbatorũ cõstitutoribus, aut alijs Superioribus etiã generalibus, de iure vel cõsuetudine, siue ex priuilegio aut aliàs quomodocunque fieri & exequi solita facienda & exequenda, dicta auctoritate deputamus & assumimus.

Omnesq; alias, ad instar supradictæ, per nos sic erectæ, canonicè erigendas Congregationes, quas ab ea Parisiẽsi, & à dicto Præposito generali quocunq; locorũ stabilitæ fuerint, in omnibus dependere volumus & intelligimus, ex nunc, prout postquam auctoritate prçdicta erectæ fuerint, eisdem auctoritate & tenore perpetuò approbamus & confirmamus.

Ita tñ q Cõgregatio Parisiensis saltẽ *duodecim Presbyterũ* cõstaret, tot reddit' annuos habere debeat, ex quib' vnicuiq; presbytero huiusmodi portio annua 45. ducatorũ auri de Camera obuenire possit. Cçterç

vero Congregationes *decem* ad minus presbyteros, ac eosdem redditus annuos, vel quæ Sedis prædictæ Legatus, aut pro tempore existens Nuntius Apostolicus & Episcopus loci, ac dictæ Congregationis sic erectæ Præpositus generalis, pro loci qualitate, sufficere iudicauerit, habere debeant.

Et postremò eisdem Congregationibus ex nunc, prout etiam postquam institutæ & erectæ fuerint, vt præfertur, pro illarum dote ac dicti Petri, necnon Præpositi generalis & presbyterorum eorundem pro tempore existentium sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, omnia & singula, res, bona, fructùs, redditus, & legata, ac eleemosynas, tam per dictam *Mariam* Reginam, quàm alios quoscunque Christi fideles dictis Congregationibus quomodolibet relinquenda, donanda, & elargienda (ita quod liceat dicto Petro vel alio Præposito generali & presbyteris dictarum Congregationum pro tempore existentibus, illorum omnium corporalem, realem, & actualem possessionem, per se vel alium seu alios, dictarum Congregationum nomine, liberè apprehendere, & perpetuò retinere, fructus quoque, redditus & prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcunque,

que eorundem percipere, exigere, leuare, recuperare, ac in dictarum Congregationum vſus & vtilitatem conuertere (Diœceſani loci, vel cuiuſuis alterius licentia deſuper minimè requiſita) etiam perpetuò applicamus.

Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in vniuerſalibus, prouincialibus & ſynodalibus Cōcilijs editis, generalibus vel ſpecialibus conſtitutionibus & ordinationibus, ac ſtatutis & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, ac litteris Apoſtolicis quibuſcunque, ſuperioribus & perſonis, ſub quibuſcunque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus & alijs decretis, in genere vel in ſpecie, per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, & ſedem prædictam, eiuſque Legatos, quauis cauſa & occaſione, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac etiam conſiſtorialiter, & aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis & innouatis, quibus omnibus etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa & indiuidua mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi,

ac si de verbo ad verbum & forma in illis tradita obseruata, nihilque penitus omisso, inserti forent, illis alias in suo robore præmansuris, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Cæterum ad augendam fidelium deuotionem, animarumque saluti consulendum, & vt Christi fideles ad huius instituti exercitium animētur atque inuitentur, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius confisi, omnibus & singulis presbyteris, qui perpetuis futuris temporibus dictam Congregationem ingredientur, & in ea recipientur, eorumque coadiutoribus & Oblatis alijsque ministris, die eorum & cuiuslibet ipsorum ingressus, receptionis, ac professionis, ac in mortis articulo, si pœnitentes & confessi, ac sacra communione refecti fuerint, plenariam indulgētiam & omnium peccatorum suorum remissionem, eisdem auctoritate & tenore misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Postremo eisdem Præposito, presbyteris, coadiutoribus, Oblatis & alijs ministris prædictis, qui Congregationibus publicis vel secretis, pro quocunque opere pio exercendo interfuerint, aut pium aliquod

quod opus circa functiones suas exercuerint, toties, pro quolibet præmissorum piorum operum, & vt magis ad sui instituti opera animentur, & suauius ad ea inuitentur, sexaginta dies de iniunctis eis, vel aliàs quomodolibet debitis pœnitentijs etiam Apostolica auctoritate & tenore, huiusmodi misericorditer relaxamus, necnon tam ipsis, quàm omnibus alijs Christi fidelibus, qui etiam vere pœnitentes ac confessi, ac sacra cõmunione refecti, eorundem presbyterorum Ecclesias, aut Oratoria, in sanctissimi Corporis Christi, & Assumptionis B. Mariæ Virginis festiuitatibus, ac in quo Ecclesiæ seu Oratoria dictorum presbyterorum in vnaquaque diœcesi seu loco proxima vice populo aperientur, die, deuote visitauerint, simili Apostolica auctoritate, tenore præsentiũ, etiam indulgentiam plenariam & omniũ peccatorum suorum remissionem, concedimus & elargimur, præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Nulli ergo *&c.* Si quis autem, *&c.*

Datum Tusculi, anno à Natiuitate D.N. Iesu Christi 1613. vi. Maij, anno Pontificatus nostri octauo. 1613.

(∴)

CAPVT XXIII.

DOMVS ET COLLEGIA PRES-*byterorum Oratorij Domini Iesu, in regno Franciæ & alibi.*

ORatorium Parisiense, prope Luparam, olim palatium Ducis Ioiensa. *A Paris proche du Louure.*

Domus Institutionis & Seminarium S. Maglorij, in Parisiensi suburbano S. Iacobi. *S. Magloire aux fauxbourgs de S. Iacques.*

Ecclesia nostræ Dominæ de Virtutibus, altero lapide à Parisijs. *Nostre Dame des Vertus, Paroisse.*

Ecclesia collegiata in opido Montinorenciaco, quarto lapide à Parisijs. *Montmorency.*

Prioratus & ecclesia parochialis de Marines, decimo lapide à Parisijs, beneficio Domini de Sillerij, Cancellarij Franciæ.

Dieppense Oratorium, à Parisiense secundum, cum Collegio seu Gymnasio litterario, à Cardinale de Ioense, Archiepiscopo Rotomagensi, institutū. *Dieppe en Normandie.*

Rotomagense Oratorium. *Rouen.*

Montfortense in capella nostræ Dominæ, quarto lapide à Rotomago. *La chapelle de N. Dame de Montfort.*

Pero-

Peronense Oratorium & Collegium litterarium. *Peronne.*

Prioratus de Maule, prope vicum & Baronium de Maule, beneficio D. Harlei, Baronis de Sancij.

Prioratus de *Rairoy*, prope Meldas, *Meaux* beneficio domini Potier, Secretarij Regij.

Trecense Oratorium. *Troye en Champaigne.*

Lingonense Seminarium & Oratorium, *Langres*, à Sebastiano Zamet Episcopo Lingonensi fundatum.

Diuionense Oratorium in Ducatu Burgundiæ. *Dijon.*

Cabilonense, ibidem. *Chaalon.*

Maticonense Seminarium & Oratorium. *Mascon.*

Belnense Collegium & Oratorium. *Beane.*

Lugdunense Oratorium. *Lion.*

Lugdunense Seminarium, à Canonicis ecclesiæ Metropolitanæ institutum, ad clerum eiusdem ecclesiæ formandum.

Montbrisonense Collegium apud Segusianos. *Montbrizon en Forest.*

Oratorium Nostræ Dominæ de Gratia, primo lapide à Monte-Brisonio.

Massiliense collegium & Oratorium. *Marseille.*

Aquense Oratorium. *Aix en prouence.*

Biterrense. *Beziers.*

IN PROVINCIA ET VICINO tractu sunt insuper decem plus minùs Oratoria seu Collegia, à R. Patre Romillon, & alijs Clericis Doctrinæ Christianæ instituta, quæ Patribus Oratorij sunt tradita ab ijs qui se Congregationi Sancti Maioli Papiensis seu Somaschæ adiungere recusarunt.

Tolosanum Oratorium cum ecclesia Parochiali. *Tolouse.*

Domus Institutionis. ibidem.

Condomense Collegium & Oratorium. *Condom.*

Rupellanum Oratorium cum ecclesia Parochiali primaria. *Rochelle.*

Lucionense Seminarium. *Lusson, ab Armando.*

Ioanne de Richelieu, olim Lucionensi Episcopo, post S. R. E. Cardinale institutum.

Niotiobrigense Oratorium. *Niort en Poictou.*

Andegauense Collegium & Oratorium. *Angers.*

Namne-

Namnetenſe Collegium & Oratorium in Britannia minore. *Nantes.*

Salmarienſe Collegium litterarium & Oratorium. *Saumur.*

Oratorium Noſtræ Dominæ de Ardillerijs in ſuburbano Salmurienſi. *Noſtra Dame des Ardilliers.*

Turonenſe Oratorium. *Tours.*

Cenomanenſe Collegium & Seminarium, *Mans*, ab illius vrbis Epiſcopo excitatum.

Clarimontanum Oratorium. *Clermont en Auuergne.*

Vindocinenſe Collegium & Oratorium, *Vendoſme.*

Riomenſe Collegium & Oratorium. *Riom.*

Niuernenſe Oratorium. *Neuers.*

Aurelianenſis domus Inſtitutionis & Oratorium. *Orleans.*

Bituricenſe Oratorium. *Bourges.*

Ambianenſe, *Amiens*, & alia alibi in regno Franciæ.

Nanceianum Oratorium cum eccleſia Parochiali in Lotharingia. *Nancy.*

Poligniacenſe, in Comitatu Burgundiæ, *Poligny.*

Salinenſe, ibidem. *Salins.*

Romanum Oratorium in eccleſia S. Ludouici. *Rome.*

Loua-

Louaniense Oratorium, ab illustrissimo ac Reuerendissimo Domino Iacobo Boonen Archiepiscopo Mechliniensi, fundatum ac dotatum. *Louain, Löuen*

Melbodiense in Hannonia & diœcesi Càmeracensi. *Maubeuge.*

FINIS.

INDEX

INDEX RERVM MEMORABILIVM.

ac si de verbo ad verbum & forma in illis tradita obseruata, nihilque penitus omisso, inserti forent, illis alias in suo robore præmansuris, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Cæterum ad augendam fidelium deuotionem, animarumque saluti consulendum, & vt Christi fideles ad huius instituti exercitium animētur atque inuitentur, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius confisi, omnibus & singulis presbyteris, qui perpetuis futuris temporibus dictam Congregationem ingredientur, & in ea recipientur, eorumque coadiutoribus & Oblatis alijsque ministris, die eorum & cuiuslibet ipsorum ingressus, receptionis, ac professionis, ac in mortis articulo, si pœnitentes & confessi, ac sacra communione refecti fuerint, plenariam indulgētiam & omnium peccatorum suorum remissionem, eisdem auctoritate & tenore misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Postremo eisdem Præposito, presbyteris, coadiutoribus, Oblatis & alijs ministris prædictis, qui Congregationibus publicis vel secretis, pro quocunque opere pio exercendo interfuerint, aut pium aliquod

quod opus circa functiones suas exercuerint, toties, pro quolibet præmissorum piorum operum, & vt magis ad sui instituti opera animentur, & suauius ad ea inuitentur, sexaginta dies de iniunctis eis, vel aliàs quomodolibet debitis pœnitentijs etiam Apostolica auctoritate & tenore, huiusmodi misericorditer relaxamus, necnon tam ipsis, quàm omnibus alijs Christi fidelibus, qui etiam vere pœnitentes ac confessi, ac sacra cõmunione refecti, eorundem presbyterorum Ecclesias, aut Oratoria, in sanctissimi Corporis Christi, & Assumptionis B. Mariæ Virginis festiuitatibus, ac in quo Ecclesiæ seu Oratoria dictorum presbyterorum in vnaquaque diœcesi seu loco proxima vice populo aperientur, die, deuote visitauerint, simili Apostolica auctoritate, tenore præsentiũ, etiam indulgentiam plenariam & omniũ peccatorum suorum remissionem, concedimus & elargimur, præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Nulli ergo *&c.* Si quis autem, *&c.*

Datum Tusculi, anno à Natiuitate D.N. Iesu Christi 1613. VI. Maij, anno Pontificatus nostri octauo. 1613.

(∴)

CAPVT XXIII.

DOMVS ET COLLEGIA PRESbyterorum Oratorij Domini Iesu, in regno Franciæ & alibi.

ORatorium Parisiense, prope Luparam, olim palatium Ducis Ioiensa. *A Paris proche du Louure.*

Domus Institutionis & Seminarium S. Maglorij, in Parisiensi suburbano S. Iacobi. *S. Magloire aux fauxbourgs de S. Iacques.*

Ecclesia nostræ Dominæ de Virtutibus, altero lapide à Parisijs. *Nostre Dame des Vertus, Paroisse.*

Ecclesia collegiata in opido Montinorenciaco, quarto lapide à Parisijs. *Montmorencij.*

Prioratus & ecclesia parochialis de Marines, decimo lapide à Parisijs, beneficio Domini de Sillerij, Cancellarij Franciæ.

Dieppense Oratorium, à Parisiense secundum, cum Collegio seu Gymnasio litterario, à Cardinale de Ioense, Archiepiscopo Rotomagensi, institutũ. *Dieppe en Normandie.*

Rotomagense Oratorium. *Rouen.*

Montfortense in capella nostræ Dominæ, quarto lapide à Rotomago. *La chapelle de N. Dame de Montfort.*

Pero-

Peronenſe Oratorium & Collegium litterarium. *Peronne.*

Prioratus de Maule, prope vicum & Baronium de Maule, beneficio D. Harlei, Baronis de Sancij.

Prioratus de *Rairoy*, prope Meldas, *Meaux*, beneficio domini Potier, Secretarij Regij.

Trecenſe Oratorium. *Troye en Champaigne.*

Lingonenſe Seminarium & Oratorium, *Langres*, à Sebaſtiano Zamet Epiſcopo Lingonenſi fundatum.

Diuionenſe Oratorium in Ducatu Burgundiæ. *Dijon.*

Cabilonenſe, ibidem. *Chaalon.*

Maticonenſe Seminarium & Oratorium. *Maſcon.*

Belnenſe Collegium & Oratorium. *Beane.*

Lugdunenſe Oratorium. *Lion.*

Lugdunenſe Seminarium, à Canon[illegible]s eccleſiæ Metropolitanæ inſtitut[illegible], ad clerum eiuſdem eccleſiæ formandum.

Montbriſonenſe Collegium apud Seguſianos. *Montbrizon en Foreſt.*

Oratorium Noſtræ Dominæ de Gratia, primo lapide à Monte-Briſonio.

Massiliense collegium & Oratorium. *Marseille.*

Aquense Oratorium. *Aix en prouence.*

Biterrense. *Beziers.*

IN PROVINCIA ET VICINO tractu sunt insuper decem plus minùs Oratoria seu Collegia, à R. Patre Romillon, & alijs Clericis Doctrinæ Christianæ instituta, quæ Patribus Oratorij sunt tradita ab ijs qui se Congregationi Sancti Maioli Papiensis seu Somaschæ adiungere recusarunt.

Tolosanum Oratorium cum ecclesia Parochiali. *Tolouse.*

Domus Institutionis. ibidem.

Condomense Collegium & Oratorium. *Condom.*

Rupellanum Oratorium cum ecclesia Parochiali primaria. *Rochelle.*

Lucionense Seminarium. *Lusson, ab Armando.*

Ioanne de Richelieu, olim Lucionensi Episcopo, post S. R. E. Cardinale institutum.

Niriobrigense Oratorium. *Niort en Poictou.*

Andegauense Collegium & Oratorium. *Angers.*

Namne-

Namnetense Collegium & Oratorium in Britannia minore. *Nantes.*

Salmariense Collegium litterarium & Oratorium. *Saumur.*

Oratorium Nostræ Dominæ de Ardillerijs in suburbano Salmuriensi. *Nostra Dama des Ardilliers.*

Turonense Oratorium. *Tours.*

Cenomanense Collegium & Seminarium, *Mans*, ab illius vrbis Episcopo excitatum.

Clarimontanum Oratorium. *Clermont en Auuergne.*

Vindocinense Collegium & Oratorium, *Vendosme.*

Riomense Collegium & Oratorium, *Riom.*

Niuernense Oratorium. *Neuers.*

Aurelianensis domus Institutionis & Oratorium. *Orleans.*

Bituricense Oratorium. *Bourges.*

Ambianense, *Amiens*, & alia alibi in regno Franciæ.

Nanceianum Oratorium cum ecclesia Parochiali in Lotharingia. *Nancy.*

Poligniacense, in Comitatu Burgundiæ, *Poligny.*

Salinense, ibidem. *Salins.*

Romanum Oratorium in ecclesia S. Ludouici. *Rōme.*

Loua-

Louanienſe Oratorium, ab illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo Domino Iacobo Boonen Archiepiſcopo Mechlinienſi, fundatum ac dotatum. *Louain, Löuen*

Melbodienſe in Hannonia & diœceſi Cameracenſi. *Maubeuge.*

FINIS.

INDEX RERVM MEMORABILIVM.

FINIS.

Errata emendanda:

PAg.3.*lin.vlt.lege* pate.*p*.4.*lin.6.lege* Sorbona.*pag.7.lin.9.dele* post rem, *& lege* plerique.*pag*.9.137.*&* 162.*lege*, cõfirmatur. *pag*.33.*lin.6.dele* priuati, *& lege*, sanctissimi. *pag*.69.*&* 144, *lege*, approbatur.*pag*.70.*lin*. 6.*dele* Miani, *& lege Æmilianus.pag*. 84. *lin*. 22.*dele*, approbatum*&*.*pag*.95. *lin*.23.*lege*, natus.*pag*.100.*lin*.16.*lege*, Ceruiense.*pa*.156 *lin.vlt.lege, reuerendus.pag*.163.*lin*.5.*le*. Lucæ.

